

Further discussion on the Motion of Thanks

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೪ ಗಂಟೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಉತ್ತರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ೬ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆ ಸುಮಾರು ೧೦-೧೧ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅವಕಾಶನೇ ಕೊಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು ಆದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ೧೦-೧೦ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಏನು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಸಂಧೀರ್ಭಾವದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಹೃತ್ಯರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಒದಗಿಸುವಂಥ ಹಲವಾರು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಹಲವಾರು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಹಾಗೂ ಶುಭವಾದ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷತೆವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸತ್ಯವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆ ಕಡೆಯ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿ ಏನಾದರೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾದಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ ಆದರೆ...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ, ಆದುದರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳು ಇರಬಹುದೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಏನು ಅಂಥಾದ್ದು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಬಲ್ಲದ ಗಂಡನಿಗೆ ಮೊಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಸಿಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಹುಡುಕಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ವಿನಃ ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ಆಡಾಪ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗಲೇ ಅಥವಾ ಹಿಂದಿಳಿದವರ ಉನ್ನತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗಲೇ ಯಾವ ಸಲಹೆಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಕರ್ತವ್ಯ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಲ್ಪನೆಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕಲ್ಪನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾವ್‌ರವರ ದಕ್ಷವಾದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಸಾಧಿಸದಂಥ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ತ್ವರಿತವಾಗಿ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ನಮಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಯಾವುದೇ ಜಾತಿ ಅಥವಾ ಬಡವ ಶ್ರೀಮಂತ ಎನ್ನುವ ಭೇದ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಏಕಚರ್ಮವತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನತೆಯೇ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂಗಿರಾಗಾಂಧಿಯವರೇ ಮೊನ್ನೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಮೆಜೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಧಾನಿಯವರೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂತಾದ್ದರಿಂದಾಗ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೆಲ್ಲರೂ ಏನು ಮೊಸಿರಿದರೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನೋ ಬಹಳ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕುಸಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರ ಅನಿಸಿಕೆಯ ವಿರುದ್ಧವೇ ಆಯಿತು. ಅದು ಏನು ಸಮ್ಮಾನ ಬುಟಾಟಿಕೆಯ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಅಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲಿಯ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು

† Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗೆ ಇಂಥಾ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರ ಆಡಳಿತ ವೈಖರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಏನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಛೇದನೆಯ ಪರವಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಇಡೀ ಭಾರತದ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕ ಗೌರವ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು, ಇದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಜನತಾ ಮನೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಕಾಣಬಹುದು. ೧೯೭೩ ರಿಂದ ೧೯೭೯ರ ವರೆಗೆ ೬ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೧ ಲಕ್ಷದ ೫೮ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ೧ ಲಕ್ಷದ ೧೮ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅನಂತರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೯೦ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳಂತೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಏನು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲವೇ ? ಆದುದರಿಂದ ಇವರು ಎಂದೂ ಕಾಣದಂಥ ಆಡಳಿತ ವೈಖರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ವರ್ಗಾವರ್ಗಗಳ ದಿಶೆಯಿಂದ ನಮಗಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಹಿಂಸೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಯಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ೬೦ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋಗು ತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದರಿಂದ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮುಂಬಡ್ತಿ ದೊರೆಯುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಸಹ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಕೂಡ ಒಂದು ಸಾಧನೆ ಅಲ್ಲವೇ ? ಅದೇ ರೀತಿ ಕನ್ನಡವೇ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯಾಗಿರಲು ಎಂದು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವುದು ಸಾಧನೆ ಅಲ್ಲವೇ ? ಮತ್ತೆ ಜನತೆಯ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ, ಶಾಸಕರಾಗಲೀ ಹೋಗಿ ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಅವರ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ವಾದ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲವೇ ? ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಂಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿವಿಜನ್ ನಲ್ಲೂ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಂಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಆಲ್ಪೈನ್ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಶಾಸಕರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ತುರ್ತು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಾಧನೆ ಅಲ್ಲವೇ ? ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಾಧನೆಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಇದು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಭಾಷಣ. ಪ್ರತಿ ಸಾರಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರ ತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಆಯಾ ವರ್ಷವೇ ಕಾರ್ಯಗತ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೊಸಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳು ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಈಗ ಏನಾಗುತ್ತಿವೆಯೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ಆ ವರ್ಷವೇ ಕಾರ್ಯಗತವಾದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗದೇ ಸ್ಥಗಿತ ವಾಗಿವೆ. ಇದು ಆಗಬಾರದು. ಆ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆ ವರ್ಷವೇ ಮುಗಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿರಬಹುದು. ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಕನ್‌ಕ್ರೆಟ್, ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ ಆಫ್‌ ಫಂಡ್ ಮತ್ತು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸಾಂಕ್ಲಸ್ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಜೆಟ್ ಇಟ್ಟು ಅಪ್ರೋವ್ ಮಾಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಬಜೆಟ್ ಅಪ್ರೋವ್ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಎಂಗಡಿಸಿ ಎಲ್ಲ ಸಾಂಕ್ಲಸ್ ಪಡೆದು ಮಾಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಕು. ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಲೆನಾಡು ಸಂಪದ್ಭರಿತವಾದ ಪ್ರದೇಶ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಳೆಬೀಳತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ. ಬಯಲಿನಾಡಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ. ಇತರ ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾಫಿ, ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದಲ್ಲದೆ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವೂ ಆಗಿದೆ. ಅಂಥ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿವೆ. ರೈಲುಲ್ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಸಂದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ

ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿ ಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಾರವನ್ನೂ ಎತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ೮೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯೊಂದನ್ನು ಹಾಕಿ ಅಳವಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಾಳೇಹಣ್ಣು ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ೪೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾಡಿದಾರೆ ಆದರೆ ಅದು ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಸಾಲದು. ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಲೆನಾಡಿಗೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸೇತುವೆಗೆ ಸುಮಾರು ೮-೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಮಲೆನಾಡಿಗೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಅರ್ಧ ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಸೇತುವೆ, ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿ ಮುಂತಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು—ಇಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕಾದುದು ಅಗ್ಗೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದುದು. ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟವೇಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದುದೂ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಈ ಮೂರೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸುಮಾರು ೯೦ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ೧೮ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಹೇಗೋ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಮಾರು ಅತೀಂದಣ್ಣ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಿಗದೇ ೨೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ೩೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಂಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಮಾಡುಗರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ೮೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರ ಜೊತೆ ಕಂಪಿಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯವರು ೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವರ್ಕೌಟ್ ಆಗುವವರೆಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಲೈನ್ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಮಲೆನಾಡಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಬಾರದು. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮೈಲಿಗಟ್ಟಲೆ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳು, ಪಂಪ್‌ಹೌಸ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ೧ ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತಲೂ ಅಲ್ಪ. ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವರ್ಕೌಟ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯವಿಟ್ಟು ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಟೈಮ್ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಡಿಮೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂಡೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರದಿದ್ದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತುರತಮವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲೂ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಕೂಲಿಕಾರರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಭಿಕ್ಷುಕರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಡ್ರೈವರ್‌ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ಮನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ, ನಾಲ್ಕು ಕಡೆ ಸಂಸಾರ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಏನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುವಾಗ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಜನ

ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳಾವುದೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟದೆ ೨೮ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗುಂಡೂ ರಾಯರ ಸರ್ಕಾರ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅಂಥ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ. ಜನತೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ, ಜನರು ಕೂಡ ಅದರ ಸವಿಯನ್ನು ಉಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†SRI C.M. ARUMUGHAM (K.G.F.)—Sir, I am very grateful to you for having given me a chance to speak on the motion of thanks to the Governor's Address.

Sir, in the beginning I wanted to speak about various topics including the institutions that we are following which were established by the Britishers. I wanted to say something about the institutions such as the institution of Governor, whether we require it or not, about the workers working in the Raj Bhavan because they are working round the clock ; I wanted to suggest a change in the bureaucratic set up and the need for the change in the outlook of bureaucrats that they must be approachable, amenable and they must be able to understand the difficulties of the people and try to change the rules and regulations and make them helpful to the people. But I have found that already several hon. members have spoken on these points. Now I want to confine myself to Dr. Ambedkar Medical College.

After the Ambedkar Medical College was sanctioned, we have seen agitations — there was a lot of agitation and strike all over Karnataka by students. Was it spontaneous ? No. These students were instigated by some of the old College managements who were not happy with the sanctioning of Ambedkar Medical College. and Kempegowda Medical College One advantage here is that everybody likes the climate of Bangalore, foreign students want to come here and stay here because the environment is good, transportation is good, roads are clean, entertainment facilities are there and there are good localities such as Rajamahar Vilas Extension, Indiranagar, Jayanagar and so on. I would like to make one point clear. I did not venture or took an initiative to start a Medical College. Not at all. Somebody registered that Trust.

Somebody collected some money and somebody got the lands and I was only instrumental in presenting the application. That is all the points. They asked me to present the application and not that I wanted it. When I was presenting the applications with some MLAs including Sri Kharge to the Hon. Chief Minister, Sri Gundu Rao, he said that unless I become the Chairman, he will not give the

permission. I was in a dilemma whether to accept it. The cause is very important. They wanted to start the Medical College in commemoration of the service rendered by Dr. Baba Saheb Ambedkar. So, I accepted it. By giving that Medical College, there was a lot of talk about the Chief Minister. Once I told the Chief Minister when I was travelling in an IAF plane from Bangalore to Belgaum that because he had sanctioned, the Chief Minister had been day in and day out attacked and so he should withdraw the permission. When we reached Belgaum thousands of students were demonstrating and not attending the classes because the Chief Minister sanctioned two Medical Colleges viz., Dr. Ambedkar Medical College and Kempe Gowda Institute of Medical Sciences. I requested him to withdraw but he said Once I had given, it will be there. Any way it is going on. From that time onwards, not only the people, the Press was against us. The Press as you know, can form a political party. The Proprietors, the Editors, the Reporters are no less than politicians, worst politicians indulging in politics. They were opposed to us. Some how the Press wrote so much daily about Dr. Ambedkar Medical College. They are communal. As if they are progressive they have started writing about us. In spite of it, we are running it.

Yesterday, one Hon. Member of the Legislative Council, Sri A.K. Subbaiah demanded that this Medical College should be taken over. I demand the Government to enquire into the death of the father of Sri A.K. Subbaiah. I want a statement from the Government as to how his father died. The Chief Minister must appoint an enquiry commission by a judge to find out the circumstances leading to the death of Sri A.K. Subbaiah's father.

MR. SPEAKER.—Don't bring their names.

SRI C.M. ARUMUGHAM.—An enquiry should be conducted. He wants Ambedkar Medical College should be taken over by the Government. He has not made any demand for taking over of Kasturba Medical College he has not made any demand to take over Manipal Medical College, he has not made any demand to take over Davangere Medical College, he has not made any demand to take over Gulbarga Medical College, and he has not made any demand to take over Belgaum Medical College. He has made the demand to take over only Ambedkar Medical College. Well sir, let the Government take over. If at all you give any credentials to that statement, you take over. You conduct an enquiry and take over. But before you take over, please verify the veracity of the statement whether it is worth the name, whether it is worth considering his statement. He is making statement after statement. His habit is only to indulge in vilifi-

cation, personal character assassination. Sir, I have been in the House for three terms. I have not made any reference to any member of either the Upper House or this House. He has not faced one General Election.

SRI C.M. IBRAHIM.—Not even Municipality.

SRI C.M. ARUMUGHAM.—He will not contest for Village Panchayat, why should we talk about Municipality. He made a statement some time back in the Legislative Council about Smt. Renuka Rajendran, a SC MLA, another time he made an allegation against Sri Narayana MLC and against Sri M. Shivanna MLC and he has now come to me. Sir, I will sleep in Palace and some time I will sleep on the floor or footpath. I am prepared to fight with him for hundred years and with the toddy tycoon Deccan Herald and Prajavani. I will fight. They cannot cow down me. I do not want any cheap popularity through this toddy tycoon papers. I do not care. All his allegations are imaginery about Dr. Ambedkar Medical College. I was told that he was called by the toddy tycoon papers. It costed heavily, may be Rs. 5 lakhs to make a speech on the floor of the House. They are prepared to pay the cost. To-day these toddy tycoon papers and the Proprietors are worth Rs. 20 crores. Rs. 20 Crores are looted from Arasikere to M.G. Road. How many sites they have got? How many houses they have got? Since 30 years, what are they to-day. That man who made a statement on the floor of the Council, may be a representative of the graduates or representative of the teachers' constituency but in his life time, he has not even started one Primary School.

MR. SPEAKER.—No personal reference. Refer to the matters which are relevant.

SRI C.M. ARUMUGHAM.—You must kindly bear with me till I finish.

The paper says.

“Reeling out more revealing evidences” to prove how incapable the Government had been in providing succour to the Scheduled Castes and Tribes in the State in his motion of thanks to the Governor's address, Mr. Subbaiah said (what is the secret behind the Government's protecting him).....”

I have not asked any Government from Sri Jatti, Sri Nijalingappa, Sri Kaarti, who was Chief Minister for two months and Sri Devaraj Urs, who was Chief Minister for 8 years to protect me. I am not a smuggler to seek protection. I am not a murderer to seek protection. I am not the voice of the counterfeit currency.

2-00 P.M.

I am not their protector. I am not their champion. Why should I seek protection? In fact, the smugglers should seek protection. Hon. Member Sri A.K. Subbaiah collects lakhs of rupees in Coorg from the planters. Planters are his supporters, because they are afraid of him. Otherwise he will raise the issue. He collects lakhs and lakhs of rupees. He must seek the protection of the Government, and not I. I am asking because he comes from Kodagu and you are also from Kodagu you are protecting him. I allege that the Government have protected Sri A.K. Subbaiah, because he is from Coorg and the Chief Minister is also from Coorg. For all activities, how much he has collected? In the name of his party he collects crores of rupees and he gives very little money to the party and he swallows the rest. He has got a great garden in Bangalore worth Rs. 10 lakhs. His father-in-law Sri C.M. Bheemaiah, one time Municipal President has constructed a house in Virajpet. The land does not belong to him. It was unauthorised. The land belongs to a Muslim widow. His father-in-law Sri C.M. Bheemaiah has constructed a place, the building worth Rs. 15 lakhs. He has given it on rent to a bank. He still stays there with his family. From the security point of view, how can he live in the bank's building? It must be exclusively for the Bank. Please enquire and bring out a white paper about it. He deprived a muslim widow, constructed a house without licence and subsequently changed the khata in the name of his wife. Sri Bheemaiah changed khata in the name of his wife i.e., in the name of Sri A.K. Subbaiah's mother-in-law. He went to Bijapur. He collected all hotel owners and worked against the workers.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಕನೆಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ನನ್ನದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮೇಲ್ಕನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀ ರಾಮಭಟ್ಟರೆ, ನಾನೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಹೆಸರು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಹೇಳಿ. He has no other forum where he could say something. Do not think that I was not thinking about it. I was thinking on those lines. We will have to restrain ourselves while making speeches. When we make reference of a member, who is not the Member of this House, but the Member of the other House supposing the Member is affected, this is the only forum he has got

That is also a ticklish point. I am trying to look into the matter also. If it is not according to the convention, precedents, I am going to take out that portion. Still, at the moment he is making a reference to the reported speech in the paper where his name is there.

SRI C.M. ARUMUGHAM.—Prominently displayed.

MR.SPEAKER.—The point is that a Member's name has been there. There is a reference to the particular Member. Supposing he says it how can I prevent it?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಉಂಟು. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರಬಾರದು ಎಂದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನ್ನು ಅವರು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಇಲ್ಲಿ ತಾವೂ ಕೂಡ.....

SRI QAMARUL ISLAM.—Sir, what I personally feel is, some facts are mentioned in the paper and we are seeing that unnecessary things are there. This is the forum where Sri Arumugham can speak. To-day if Sri Arumugham is not permitted to defend himself in the House, a day may come when we will all be affected. I request the Hon.Chair that let the Member be given full opportunity to speak on this.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್.—ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಗಮನಹರಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಅಂತರ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಇವತ್ತಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲೇ ಇರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. is it to-day's paper?

SRI C.M. ARUMUGHAM.—Yes. In every day's paper they will repeat the same thing. They are not changing. Is it a repetition. Deccan Herald is known for its repetition.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರಾಮಭಟ್ಟರೆ, ಅನವಶ್ಯಕವಾಗಿ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಭಟ್.—ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

SRI C.M. ARUMUGHAM.—You allow me to speak. Do not interfere. Do not question the Speaker. How the poor widow's land was grabbed by the father-in-law of Sri A. K. Subbaiah? That is what I am saying. How the land was grabbed, constructed and subsequently the katha was changed? Sri A.K. Subbaiah says that he is Harishchandra and rest are all corrupt. But, I say he is not. About Ambedkar College he demands it, because he wanted a seat and we refused. He cannot threaten us. Seats are given on merit. In other colleges majority of the seats are given on the recommendation of the M.L.As, Ministers and top officials. We have given more seats to Karnataka people. We have given 65 seats free to the SCs/STs. Sir, the

M.S. Ramaiah College has not given one seat to SCs/STs. He has no guts to raise it. Is he in the pay book of M S. Ramaiah college? In the M.S. Ramaiah Medical College he has given about 95 seats to Iranians and Iraq students. We have given one or two and he raised it. There is another reference which he has made about the Victoria Hospital.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ರಾಮಾಭಟ್‌ರೇ, Sri A.K. Subbaiah demanded in the Legislative Council to take over the Ambedkar Medical College. That is becoming someone's property. The point is that Sri C.M. Arumugham is now making a reference since he is the Chairman of the Governing Council of the Medical College.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ರಾಮಾಭಟ್.—ಇಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ಸೀಮಿತದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡಬೇಕು.

MR. SPEAKER.—That is a different thing

SRI. C M. ARUMUGHAM.—What I should speak, how I should speak, I know. I need not take advice from anybody and toddy, tycoon papers.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಎಂ. ಇಬ್ರಾಹಿಂ.—ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ಇವರಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗ್ಲಿ.

SRI C.M. ARUMUGHAM.—I welcome an inquiry about this college. With great difficulty we have established this college. If we have at any time attempted for the Victoria Hospital, is there any letter or any reference to purchase? Where is the money to purchase the Victoria Hospital? I will now alone resign. Or will Sri A.K. Subbaiah come forward to resign? If he resigns he will never come back to the Council. I will resign if I have at any time attempted. Where is the money? This is how he speaks. All his speeches and statements are bogus and without facts. He says we wanted to purchase Victoria Hospital. How can we imagine? This Deccan Herald and Prajavani papers are the worst type of yellow journals in the State and in the country. They are toddy tycoon papers. Should they not verify it whether I have asked for sale of the Victoria Hospital? Are we multi-millionaires?

SRI AZEEZ SAIT.—Sir, the hon. member's contention about Sri A.K. Subbaiah, who has made a statement in the Upper House is agreeable. As far as that is concerned one can understand. But the preesmen take the report in the House and that comes in the press. Why accusation should be forced on the press also?

SRI C.M. ARUMUGHAM.—I have got a grouse against the press also.

SRI D. DEVRAJ URS.—Sir, my submission is, it is not the question of either trying to uphold or oppose anybody. If there is a procedure

in this House, the members speak as long as you disallow any sentence or word which is considered unparliamentary or unbecoming. The rest, the Press has got the privilege to report. Supposing the press has written something which the hon. member has not said, then he has got every right to raise it. My point is, it is not the question of this paper or that paper. If the paper has reported the facts as stated by hon. member in the upper house or lower house, how can we attack the paper for it? If they have written something outside the proceedings of the House and if Mr. A. K. Subbaiah gives some interview to the press on account of something, then he is also liable for prosecution or defamation or whatever it is, and the press may also be held responsible. But reporting of what has happened in this house or that house, we cannot take objection. I think the hon. member knows about it.

SRI C.M. ARUMUGHAM.—I have got some background how these two papers are against us and against me. Therefore, I am saying.

SRI D. DEVARAJ URS.—That is different. But whether that reporting is incorrect or not, if it is proved that it is incorrect then you can attack. If the factual report is there, how can you take your grouse against them.

SRI C.M. ARUMUGHAM.—This is not appearing in other papers. Therefore, I am giving the background why these two papers report against me. He says we have asked for purchase of Victoria hospital. There must be certain amount of limitation for uttering a lie. But here is a Himalayan lie. Then he also brings the name of Justice Bheemaiah. Sir, he is a senior sitting Judge of the High Court. He was our patron. Now he has resigned. If you want, you enquire it. You are welcome and you send somebody to enquire why he has resigned and what were the reasons. If necessary we will give all the information to you and the report may be placed before this House. I don't want to touch him because he is a sitting judge and a very senior judge of the High Court. He resigned attributing motives, and people feel so jealous that some thing is going on. What is that going on, you send somebody and enquire. If the Government wants to takeover the college we will be happy to hand over tomorrow itself. We will not ask for compensation. I will ask nothing from the Government, because so many people are jealous about it. They tried their best to stop the college, but they could not succeed. Now they are trying again to stop it. The plan to start the work is ready and the project engineer has been appointed. We want to complete the work by December. You tell us what do you want to say, whether our college is inferior, or instruments are not upto the standard of Indian Medical Council, or appointment of professors is not according

to rules. In fact, in our college alone we have appointed two professors in each of the two disciplines. We have appointed two professors in bio-chemistry. There are two senior professors. We are not only interested in quantity, but we are interested in quality also.

Sir, then he says that in the name of harijans I have constructed a house. I tell you in the name of his party he is looting money in Karnataka. He is worth Rs. 50 lakhs. I have not constructed the house in the name of harijans. I have constructed the house for myself in the name of my wife and in the name of my children. He is attributing the motive that the house has been constructed out of the money from the medical college. The house was completed in 1980. But the permission to start medical college was given in July 1981. I have absolutely no hand in the finances of the college. I don't sign the cheques. I don't touch the money. It goes to Trust. * * who loots party funds, collects money in the name of party and makes money. For every press conference somebody else will meet the expenditure. That is how he is doing.

MR. SPEAKER.—The two words mentioned by the member should not go into the records.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Sir, I am on a point of order. It has been consistently followed in this House that allegations against persons who are not the members of this House should not be raised.

MR. SPEAKER —That point of order was already raised. In fact I told that I will give my ruling sometime later. But at the same time I would like you to go through Rule No. 290 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Legislative Assembly, which reads as follows :

“No speech made in the Council shall be quoted in the Assembly unless it is a definite statement of policy by a Minister.

Provided that the Speaker may on a request being made to him in advance give permission to a member to quote a speech or make reference to the proceedings in the Council if the Speaker thinks that such a course is necessary in order to enable the member to develop a point of privilege or procedure.”

But the point here is, there is a reference to the college of which the hon. member is the Chairman of the Governing Council and a personal allegation is also there against him; Now, except this forum he has no other forum to say something. That is also there. The

hon. member Sri Rambhat raised a point of order on this aspect. In fact, I did request the hon. member in the beginning not to make personal reference. But this point has also been prominently quoted in today's paper viz., Deccan Herald. I have said I would like to go into the matter deeply and give a ruling later.

SRI A. LAKSHMISAGAR.—If that is so, it is better that the ruling is given first.

MR. SPEAKAR.—No. That is my privilege also

SRI A. LAKSHMISAGAR.—Very well.

SRI C.M. ARUMUGHAM.—Sir, he is making statements sitting in Parag Hotel, in night party meetings and some other places. He is indulging in this. You please enquire where he gets money for all these things. He made a statement about the Yeshawantpur Market Yard with records because those who were disappointed went to him. Later what he has done, please enquire about it. A man who is in Glass house throws a stone on a man outside the house.

It was very correctly raised by the former Chief Minister about the Deccan Herald. They are inimical to me; they have started writing against me. This paper was established in 1948. I know how they were writing about Mr. K. Hanumanthaiah when he was the Chief Minister. You bring all those old records and please go through it. I asked him. He said what is wrong, they are writing all about persons only. Now they write about my house as if I am the only man having constructed the house and as if others are in slums.

I would like to know how many people have built palatial buildings in Bangalore. Has it appeared in the Deccan Herald? Why should not they write against those people? Why against me only? Sir, if you visit Rajamahal Vilas and Rajajinagar you find big bungalows. Was there any news about those bungalows? They are not writing against those people they are only writing only about Ambedkar Park as Arumugham's Park. Who said like that? Further it appeared in the paper that I have grabbed the land. I would like to know where I have grabbed. Please enquire this matter because the paper is writing all falsehood and bringing my name without any basis. Sir, you may ask why I have not joined Congress in 1957. I should have but I did not join either the Congress Party or any other party because at that time itself I had large number of followers and we all united to form a separate party

* the words are expunged as ordered by the Chair.

and we formed a separate party. So, I cannot betray them and then join some other party. I will not do it because they are my party workers. Sir, you may ask me why I have not denied the news item. I do not want to do that. I want to take direct action against the Deccan Herald and Prajavani. I will fight against those two papers in the street, before their office and I will establish the truth. They cannot blackmail me.

MR. SPEAKER.—How are we concerned with that.....

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Sir, I am talking about the role of the press in the country.....

MR. SPEAKER.—If you want to discuss the role of the press the forum should be elsewhere not this House

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Sir, the former Chief Minister Sri Devaraj Urs said that I am against the newspapers because they published some news item against me.

SRI D. DEVARAJ URS.—I am not interested whether hon. Member Sri Arumugham is for or against certain newspapers. The point is, debate is going on with reference to certain allegations and statements made by another hon. Member of Upper House which have been printed in Deccan Herald. Now, the point is, is it a fair reporting is my question. If it is a fair reporting then it is for Sri Arumugham to deny it and tell the press the real facts and take other suitable action if it is a wrong reporting. Further I am not here to say whether hon. Member Sri Arumugham should be in favour of Deccan Herald or against it. It is none of my concern. Anyway what I wanted to say is if it is a wrong reporting certainly the hon. Member Sri Arumugham can move privilege motion against these paper.

MR. SPEAKER.—Hon'ble Member Sri Arumugham was saying about the news item that had appeared in the press.

SRI D. DEVARAJ URS.—We are prepared to discuss that. Let there be a privilege motion against the press so that we would take it up for discussion.

SRI C. M. IBRAHIM.—Mr. Speaker, Sir, just now you have mentioned that this is not the forum to discuss about the role of press. But press is also part of democracy. In that case why should we not discuss the role of the press in this House. I would seek a clarification in this behalf

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯಮಾಡಿ ಕೇಳಿ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ, ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ವಸ್ತು ಕೂಡ ಅಲ್ಲ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಾಯಿಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಬೇಡ.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Sir, these two papers from the beginning they are writing against us. Apart from the press some people who do not like us have joined hands with the pressmen and are writing against us all distorted version, twisted news about the Ambedkar Medical College and also against me. I am not afraid of them. I am not afraid of anybody also....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ.—ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆ ಬರದಂತಹ ವಿಷಯ. ತಾವು ಕೂಡ ಹೊರಗಡೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ, ಅವರು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಬರದರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ, ಅವರೇನು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಹಾಗಿ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—The press ie., Deccan Herald and Prajavan people are writing false news and news items as they like because they have got liberty. Likewise I am replying because I have got liberty to talk on the floor of this House. What is wrong in it?

MR. SPEAKER.—That is there. But let us not use this forum for that purpose.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—Then, should I go to Deccan Herald?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಅಗೌರವ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಈ ಸದನದ ಒಳಗಡೆಯಾಗಲಿ ಹೊರಗಡೆಯಾಗಲಿ ಅದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಸದಸ್ಯರು ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಬರದರೆ, ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು ಬೇರೆ. ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಗೌರವವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಪತ್ರಿಕೆ, ನಡೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ತಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಕೃಷ್ಣಲಾಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೋ, ಬರೆದಿದ್ದರು ಎಂದು ಅವರು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ತಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಆಪಾದನೆಗಳು ನಿರಾಧಾರವಾದವು ಎಂದು, 'ಕಾರಂಜಿ'ಯವರನ್ನು ಕರೆದು ಛೇಮಾರಿ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಸಮಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಅಲ್ಲ, ಕಾನೂನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. Hon'ble Member Sri Arumugham has full privilege to bring this issue in some other form

SRI C. M. ARUMUGHAM —Sir, I need not learn procedures from my friends. I know in what manner, Under what rule I should bring this issue in this House. I need not learn from them. Coming to the point, the newspapers are writing as they like and the statement printed in the papers are without any basis. I have already mentioned and again mentioning in this House that some newspapers with the backing of some politicians are writing against me wilfully. Therefore, I only submit to the Hon'ble Chief Minister if he is satisfied with the statement made by hon. Member Sri A. K. Subbiah who has taken a certificate by forging the signature of somebody—if the Chief Minister trusts his statement let the Chief Minister believe it other-

wise for all the bold statements the Hon ble Chief Minister should initiate action against the Member. That is all my point. Please don't allow Sri Subbaiah to make such wild allegations. In spite of it if you don't curtail it I am not afraid of him or his statement and I will not become down. I am collecting some information and shall present them before this House. As far as Ambedkar Medical College is concerned I must say that eminent people have spoken high of this institution. One Doctor from Iran who is said to be Indian has visited this college and expressed high opinion about the college. Again the Vice-Chancellors of Bangalore and Mysore Universities also visited our college and both of them gave wonderful report about the performance.

2-30 P. M.

A person who does not know how to run a primary school, gives this statement in the Press. This is because they are jealous and they do not have tolerance to see the opening of a medical college by SCs/STs people. I am prepared for an enquiry into these allegations. Even without an enquiry if the Hon. Chief Minister wants, I am prepared to surrender the College to him. He gave this College to us let him take it back because some of the unscrupulous and communal reactionary forces in Karnataka are against us and some of the newspapers are writing against us. This will demoralise the students who are studying there. So many people prefer our institution. Sri A.K. Abdul Samad also came and saw the Ambedkar Medical College. But, here, he makes that statement; it is only because we are scheduled castes. They do not make any statement about Kasturba Medical College or Belgaum Medical College or Gulbarga Medical College or Bellary Medical College because they are run by some other castes. You compare all these colleges with my College and give a verdict; I accept it. If these people give false statements in newspapers what should we do? We have been dying everyday; in Deoli 12 persons have been killed, in Sadhupur 24 persons were shot dead; let them shoot me and my followers. I don't care, I am prepared to die for the cause of Dr. Ambedkar, who was a Constitutional expert and who gave the Constitution for our country. So long as high courts are there, so long as the Supreme Court is there, so long as you and I work in democracy, the name of Dr. Ambedkar will be remembered. Only recently a statue of Dr. Ambedkar was erected in front of Vidhana Soudha by the Hon. Chief Minister. If you advocate jealousy against me what can I do, it is the Government which done it. Some people say, it is on account of Arumugham, the statue was erected; how can it be? Can it be possible for me; now. I took interest and I collected gatherings

because I thought that function must be big. I have requested people to come and join us. One must have tolerance, but they are not having it. You must give some more time, otherwise, how can we progress? In the name of God and in the name of newspapers, they are preventing our progress. If they make a statement it will appear in the front page, whereas, when we deny it, it will appear somewhere in 4th or 5th page, that too last column. This is the way you are treating us. Give us equal treatment in the Press also. When we gave a Press statement about Dr. Ambedkar College, it had appeared in the front page, whereas, when we gave a rejoinder they have put it in 4th or 5th page. This is the treatment they are giving us. They are inimical and that is why they are doing like this. They are all born in sophisticated families, they know only writing, nothing else. They do not know the problems of SCs/STs and other down-trodden sections of the society. They cannot cow-down the progress of SC-/STs. I am glad that I have got facts and figures in this House to show that people of Karnataka are far more good than people of other States. The law and order situation is far better in Karnataka than in any other surrounding states. In Tamilnada 19 SC/STs youths were raising their voices against injustice. They named them as naxalites. At 12 O'clock in the mid-night police will go to their houses and tap their doors. A Constable will say, Sub-Inspector is standing outside, please come out of the house. Then, they take them to a river bed or tank bed or to some jungle and kill them mercilessly. In Karnataka it is not so. When compared to other states, people of Karnataka are good. The law and order situation is far better in Karnataka when compared to other states. I can justify this with facts and figures. But, some newspapers want to create some problem in Karnataka State also. They are functioning as if they are above Government. Do they not have any control? Please protect us from the hands of some unscrupulous persons who are always against the progress of SCs/STs. They will never tolerate the progress of SCs/STs. In the entire country this is the only Medical College established SCs/STs. Please protect us, if possible, allow us to progress, otherwise, take it over. We will hand it over to the Government with a smile. We have no grouse against the Government. As a matter of fact, I tell you, it is not my intention to become the Chairman. It is the intention of the Chief Minister who made me the Chairman of that Institution. If they have got personal enmity, let them write against me. But, why should they write against the Ambedkar Medical College? Men may come and men may go, but the College will go on for ever. I will not even look at these opposition people. I will go like an elephant let them bark as country dogs. I have given my explanation. I strongly condemn the statement made on the floor

of the Legislative Council by Sri A. K. Subbaiah. It is not worth of a Member to make such a statement on the floor of the Legislative Council. Prajavani and Deccan Herald dailies are run by toddy tycoons. With these few words I once again condemn the statement of Sri A. K. Subbaiah which he made on the floor of the Legislative Council. He made it with an ulterior motive as he is representing the reactionary forces in, Karnataka. He wants to oppose SCs/STs and some newspapers are supporting him. But, so long as we enjoy the confidence of the Government and so long as the Chief Minister helps us and so long as he understands us, we will run that Institutions. Otherwise, from this very movement we are prepared to hand it over to the Government of Karnataka. Thank you very much sir.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ (ದೊಡ್ಡ ಬಳ್ಳಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಹಳ ಆತಂಕದಿಂದ ಕಾದಿದ್ದ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಮೊದಲು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನದಟ್ಟಾಗುವಂತೆ ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ರೈತರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಜಾತಿಯ ಬಗೆಯಾಗಲೀ ಹೇಳಬೇಕಾದಂಥ ವಿಷಯಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರು ಅಳುವ ಮಗುವಿಗೆ ಹಣ್ಣಾದ ಬಾಳೆಯಹಣ್ಣನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಇದನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾನು ಈಗ ನಾಲಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಅರ್ಥವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದಾದಂಥ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ ನಾನು ಅವರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ರೈತರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೀಡಿಯೋ ಮೂಲಕ, ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಬಹುಶಃ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ದನಗಳ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಜನಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವಿಚಾರ. ವ್ಯವಸಾಯ ಖಾತೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಆ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಗೊಬ್ಬರದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದೇಕೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ಕನಿಕರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈ ವ್ಯವಸಾಯನಿಗೆ ಅತನಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುವಷ್ಟು ಹಣವೂ ಬರಬೇಡವೇ, ಇವೊತ್ತು ಅವನಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಾಭವಾಗಿದೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಕರೆಂಟ್, ಛಾರ್ಜ್, ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕಟ್ಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಕರೆಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾರದೇ ಹೋದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಲ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವನು ಮಾಡಿದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕರೆಂಟ್ ಛಾರ್ಜ್ ಸಹ ಗಿಟ್ಟಿದೇ ಹೋದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಬ್ಬ ರೈತನ ಹತ್ತಿರ ೫ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಇದ್ದರೆ ಕೊನೇಪಕ್ಷ ೩ ಗಂಟೆ ಕಾಲವಾದರೂ ಕರೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅವನು ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಅವನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ? ಒಂದುವೇಳೆ ೩ ಗಂಟೆಕಾಲ ಇವರು ಕರೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಲ ನಿಂತುಹೋಗು

ತೃದೆ. ಅವಾಗ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಲೈನ್‌ಮನ್ ಕರೆತರುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು, ಅವನು ಬಂದು ಸರಿ ಮಾಡುವ ತನಕ ಇಲ್ಲಿ ಕರೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಬಂದು ಏನೋ ಮಾಡಿ ಸರಿ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತೆ ಅವನು ಮನೆಗೆ ವಾಪಸ್ಸು ಹೋದಮೇಲೆ ಕರೆಂಟ್ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆ ರೈತರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಮು ವಿದ್ಯುತ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಂಥಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಶ್ವಥರೆಡ್ಡಿ ಯವರು ಅಮೇರಿಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿಬಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆ.ಇ.ಬಿ.ನಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ? ಇಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಇದೆಯೇ ? ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತೇ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಲೈನ್‌ಮನ್‌ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೆಲ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಂಥಾ ಸ್ಕ್ರೂಡ್ರೈವರ್ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಲೈನ್‌ಮನ್ ನೋಡಿದರೆ ಅವನು ನಮ್ಮನೇ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವನು ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೀಡಿ ಸೇದಿದ ಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಅನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ಅವನನ್ನು ನಾನು ಕರೆಸಿದೆ. ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ಬೀಡಿಯನ್ನು ಬಿಡುಬಿಟ್ಟ. ಅವನು ಮೋಟಾರ್ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರವೇ ಇಸುಕೊಂಡ. ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿಯ ಹಿಡಿದು ಆ ಮೋಟಾರ್ ಅನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಸ್ಪಾರ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿ ಮಾಡಿದನು. ಅದರ ಅವನು ವಾಪಸ್ಸು ಹೋದ ಮೇಲೆ ನಾವೇನಾದರೂ ಸ್ಪಾರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿದರೆ ಆ ಮೋಟಾರ್ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಕರೆಂಟ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ಅವನನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಒಂದು ದಿವಸ ಬನ್ನಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ಅನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ಹತ್ತಿರ ತಂತಿ ಇದೆಯಲ್ಲವೂ ಆ ತಂತಿಗಳಿಗೆ ಕಲ್ಲುಹಾಕಿ ನೇತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಎತ್ತಕ್ಕೆ ನೇತು ಹಾಕುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ತಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಆದರೆ ಕರೆಂಟ್ ಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ಹೀಗಿದೆ, ಇದು ಸರಿಯಾದ ಟೈಪಿನಲ್ಲಿ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ?

ಇನ್ನು ಗೊಬ್ಬರದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಮೂಟೆ ೫೨ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದು ಈವಾಗ ೧೩೨ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಇದೇ ಇವರು ಮಾಡಿರುವ ಉಪಕಾರ ಬತ್ತದ ಬೆಲೆ ಏನೋ ೧೨೫ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ರಾಜಿಯನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಂಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ರಾಗಿ. ಇವರು ನಮಗೆ ರಾಗಿಯನ್ನೇ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಯಾವ ಡಿಪೋನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರೂ ರಾಗಿ ಮಾರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ರಾಗಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಇನ್‌ಫ್ಲೇಷನ್ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ. ಮಹದುಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ರಾಗಿ ತಿನ್ನಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅನ್ನ ತಿನ್ನದೇ ಏನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ೧೫೦೦ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ೭೦೦ ಮೂಟೆ ಅಕ್ಕಿ ಮಾತ್ರ. ಅವನು ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ಲಾರಿ ಏನಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ೫೦೦ ಮೂಟೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ರಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಜೋಳ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಗೋಧಿ ೫೦ ಪೆಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಟ್ಟ ತಿನ್ನಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೋಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಯಾರೂ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಹಂಚಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಭದ್ರಬುನಾದಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ ಎಂದು. ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಆಹಾರ ಸಂಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿತರಣೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸುಮಾರು ೫೦ ಪೆಸೆಂಟ್ ಅಷ್ಟು ಸಂಘಗಳು ಆಹಾರ

ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಳಿದರೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ ಹಣದ ಅಭಾವ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಡಿ.ಐ.ಆರ್. ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಮಾತುತಿದ್ದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಲೋನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಯಾರಿಗೂ ಇದುವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸಾಲದ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಮಂತರಿಂದ ಅಂದರೆ ಮಾರ್ಜಿನಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ನಿಂದ ಸಾಲ ವಸೂಲಿ ಹವ್ಯಕರು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೇಪರ್ ಅಡ್ವರ್ಟೈಸ್ ಮೆಂಟ್ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಯಾರು ೧೯೮೧ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಒಳಗೆ ಪೂರ್ತಾ ಹಣವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಯಾಯಿತಿ ಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಎಂದು. ಎಷ್ಟು ಜನ ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಾ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ಸಸ್ಕೃತಿ ಸ್ನೇಹಿತರು. ಹೇಗೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಬಟ್ಟೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಮೂರು ವೈಸೇನೂ ಕೊಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನುಮ್ಮನೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪೇಪರ್ ಅಡ್ವರ್ಟೈಸ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ತಮ್ಮ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ದನಗಳಿಗೆ ಕಾಲಾ ಬಾಯಿ ಜ್ವರ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ತಾವು ಉಚಿತವಾಗಿ ಔಷಧಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—If I have not given, I may be held responsible ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದು ಔಟ್ ಡೇಟ್ ಮೆಷಿನ್. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥಾ ಈ ವಾಕ್ಚೈನ್ ನಿಂದ ಪುತ್ತಾಪ್ಪ ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೂ ದನಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಖಾಯಿಲೆ ಹಬ್ಬಿತು. ಅನೇಕ ದನಗಳು ಸತ್ತು ಹೋದವು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಮೆಡಿಕಲ್ ಎಕ್ಸ್ ಪರ್ಟ್ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಔಷಧಿಗಳ ರೂಪಾಯಿ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಉಚಿತವೇ? ಇದು ಯಾವ ಧರ್ಮ? ಇವರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಏನು ಎಂದು ಹೇಳಿ? ಇವರನ್ನು ಸತ್ಯ ಸಂಧರೆಂದು ಹೇಳೋಣವೇ? ಅಥವಾ ಇವರು ಬಡವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಎಂದು ಹೇಳೋಣವೇ? ಇವರಿಗೆ ಇನ್ನಾರೂ ಮೆಡಿಸನ್ ಎಕ್ಸ್ ಪರ್ಟ್ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೇ? ಇವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇವರು ೪ ರೂಪಾಯಿ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ.ಯವರು ಇದೇ ಔಷಧಿಗೆ ೨ ರೂಪಾಯಿ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಇವರು ಬಡವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವರೇ? ಇವರು ಆ ರೈತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವರೇ? ನೀವೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ ಇವರು ಆ ಬಡವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಆದರೂ ಮಾಡಿ ಕನ್ ಸೆಷನ್ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ೫೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಯಾಯಿತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಇಂಥಾ ಔಟ್ ಡೇಟ್ ಮೆಡಿಸನ್ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಿ.ಒ.ಡಿ. ಹಾಕಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿರಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಔಟ್ ಡೇಟ್ ಮೆಡಿಸನ್ ಉಂಟೋ ಅಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಔಷಧಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಟೆಂಟರ್ಸ್ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಂಥಾ ಔಷಧಿ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ೫೦-೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಅಷ್ಟು ಮೆಡಿಸಿನ್ ಇರಬೇಕು ಅಂತ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಮೆಡಿಸಿನ್ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಾವು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಗೆ ಬರೆಯಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಔಷಧಿ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವರು ಬರೆಯುವುದು ಯಾವಾಗ, ಔಷಧಿ ತರಿಸುವುದು ಯಾವಾಗ? ಅವನನ್ನು ನೋಡುವ ಅಂತ ಹೋದರೆ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ Red Dane Farm ನಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ ಹಗಲು ಹೊತ್ತು ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಲ್ಲ, ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ದನಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಅಂಥಾದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೂ ಅಲ್ಲಿಗೂ ಏತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಾಡಿಸುತ್ತೀರಿ? ನಾನು ಸಾಡೇತೀನ್ ಅಂದರೆ ಮೂರುವರೆ ತಿಂಗಳು ದನಗಳ

ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ಖಾತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಿ, ಅದನ್ನು ಜನಪರಿಯಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡಿರಿ. ಆಗ ನಾನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ೧೧೦ ಕ್ಷಯರೋಗದ ದನಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದ. ನಾನು ಕೇಳಿದೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಕ್ಷಯ ರೋಗವನ್ನು ಹರಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ? ಎಂದು ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೋದ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ, ನಾನು ಅವಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾಯಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಅಂತ ಹೇಳಿದರೂ ಅವನ್ನು ಸಾಯಿಸಲೂ ಇಲ್ಲ, ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವನ್ನು ಟಿ.ಬಿ.ಯೊಳಗೆ ಇಟ್ಟು ಬ್ರೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅವರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೂ ಉಂಟು, ನಾವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೂ ಉಂಟು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸಿದ್ದೂ ಉಂಟು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನೀವು ಎಷ್ಟು ದಿನಕ್ಕೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಯಿಸಿರಿ ? ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅವುಗಳನ್ನು ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಮಾಡಿರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಹೇಳಿ. ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಹೆಸರಾಟ ಕೆರೆಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರೋ ? ಕುಯ್ಡುಕೊಂಡ, ತಿನ್ನುವವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ? ಅಥವಾ ಯಾರಾರಿಗೋ ಫೀಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಲ್ಲ ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ? ಹೇಗೆ ಮಾಡಿರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂಟರ್‌ಪೆಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಈಗ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಆಮೇಲೆ ಹೇಳಿ, ನಾನು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಈ ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ.ಸಿ ಇದೆ. ಇದು ವರಪ್ರದಾಯಕ ಪಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಈ ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ ಸಿಯನ್ನು ನೀವು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ ಸಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಲನ್ನು ತರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಅಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಕೆ.ಡಿ.ಡಿ.ಸಿಯವರು ಹಾಲು ತರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲವನ್ನು ನೀವು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದೀರಿ ಆ ಹಾಲಿನ ಪ್ರಾನ್‌ಶಿ-೩೦ ಗಂಟೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಹಾಲನ್ನು ತರವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಏಳಬೇಕು ? ನಮಗೆ ೫-೩೦ ಗಂಟೆಗೆ ಹಾಲು ಬಂದರೆ ಆ ರೈತ ೩ ಗಂಟೆಗಾದರೂ ಏಳಬೇಕು. ಹೇಗೆ ಹಾಲು ತರುವುದು ? ೩-೪ ಮೈಲಿವರೆಗೆ ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏನು ಕಠಿಣವಾಗಿರುವುದು ? ರೈತರಿಗೆ ನೀವು ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ? ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಭೂಸಾ, ಹಿಂಡಿ ರೇಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮೊದಲು ಅದರ ರೇಟ್ ೩೫ ಇತ್ತು, ಈಗ ಅದು ೫೮ ಆಗಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಕುಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೀಡೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ದಿನಾ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಇಟ್ಟಿಗೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಬಂದು ೨ ವರ್ಷ ಆಯಿತು. ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ೨ ವರ್ಷ ಬೇಕೆ ? ೨ ವರ್ಷದಿಂದ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಅಲ್ಲಿ ೨ ವರ್ಷದಿಂದ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಮಾಡಿಸುವುದಾದರೆ ನಾನು ಸಾಯದೇ ಬದುಕಿರುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿರಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅಷ್ಟಾದರೂ ಮಾಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಅಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ವಾರಂಟ್ ಬಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಈ ಹಾಲಿನ ರೇಟನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದರೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೋತೆವು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ರೈತರಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸೋತವರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನೀವು ಜಂಭ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ನೀವು ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಈ ಹಾಲಿನ ರೇಟ್ ೨ ರೂ. ೮೦ ಪ್ರೈಸೆ ಅಂತ ಹೋದ ಸಲ ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮಗೆ ೪೦ ಪ್ರೈಸೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ವರು ಒಂದು ಸೆ-ಫಿಫಿಕ್‌ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊನೆ ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡು

ವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹಾಲಿನ ರೇಟನ್ನು ೨.೮೦ಕ್ಕೆ ರೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಉಂ ಪೈಸೆಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೋದಸಾರಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರು, ಅದರೆ ಹಣ ಇನ್ನೂ ರೈತರಿಗೆ ತಲುಪಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ೨ ರೂ. ೮೦ ಪೈಸೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಯಾವತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಆ ದಿನದಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಇವತ್ತಿಗೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಿಮ್ಮ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ರವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಅನು ನಾನು ತಂದು ತೋರಿಸಲೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮಗೆ ಉಂ ಪೈಸೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ನಾನು ಹಾಲು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ; ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ೨ ತಿಂಗಳು ಆದಮೇಲೆ ನೋಡಿದರೆ ಲ ಪೈಸೆಯಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಉ ಪೈಸೆ, ಯೂನಿಯನ್‌ಗೆ ಉ ಪೈಸೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 'ಕೊಟ್ಟು ಬೇಡುವಾತ ಅವ ಹೀನ ಜಾತಿ' ಎಂದು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೊಟ್ಟು ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಡು ತ್ತೀರಿ ? ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲವೇ ? ಅವರೇ ಕೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ ಉ ಪೈಸೆಯನ್ನು. ಬಡವ ರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹಿಂಡುತ್ತೀರಿ ? ಆಮೇಲೆ ಈ ಡಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬರಲಿ ಸಂತೋಷ. ಮೊದಲು ಏಸಿಟ್‌ಗೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ; ಈಗ ಅದನ್ನು ೨೫ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಬಂತು ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ೧೫ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ೨೫ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಬಡವರು ಇದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ "ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ೨೫ ರೂ. ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಒಂದು ಏಸಿಟ್‌ಗೆ ೧೫ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ೨೫ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ಹೇಗೆ ? ನೀವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಹೇಗೆ ಇವರನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಇದನ್ನು ನೀವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಸದೆಬಿಡಿದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ರೈತರು ಬರೇ ದಡ್ಡರಿದ್ದಾರೆ, ಬುದ್ಧಿವಂತರಲ್ಲ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಹೀನರು, ಅವಿದ್ಯಾ ವಂತರು ಇರುವವರೆಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ಆಳುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್‌ರವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ನೀವು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾರಾಂತೆ. 'ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲಾ ಪತ್ರಿಕೆ ಓದುವವಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ವ್ಯಸಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎಂದರೆ ಓದು ವುದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಓದುವುದಕ್ಕೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಏನು ಮಾಡುವುದು ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದನಗಳಿಗೆ ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಆಗಿರುವವರು ಈ ದನಗಳನ್ನು ಬದುಕಿಸಿ, ಅವನ್ನು ಸಾಯಿಸಬೇಡಿ. ಅವಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಡಿ. ಈಗೇನೋ ಹಿಮಾಲಯನ್ ಡ್ರಗ್ಸ್ ಎಂದು ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮೂಸಿ ನೋಡಿದರೆ ವಾಸನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೂ ಅದು ಹಿಡಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಟೆಂಚರ್ಸ್ ಎಲ್ಲಿದೆ. ಅಂಟಿಬಯೋಟಿಕ್ಸ್ ಎಲ್ಲಿದೆ ? ಡಾಕ್ಟರ್ ಜೋಷಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ. ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಅವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಗೌರವಂಟು ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮೆಡಿಸಿನ್ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅದು ಯಾವಾಗ ಬರುವುದು ? ದನಗಳು ಸತ್ತಮೇಲೆ ಬರುವುದೇನು ? ಈಗ ಆರ್.ಟಿ. ಎಷ್ಟಿವೆ ಹೇಳಿ. ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ—ಕಾಲಿ, ಸಂಬಳ ವಗೈರಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಹಸು ಕುರಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಅವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡರೋಗ ಬಂದು ಸತ್ತುಹೋದವು. ಹೇಗೆ ಬಂತು ದೊಡ್ಡರೋಗ ? ಹಸುಗಳು ಸತ್ತುಹೋದವು, ಕುರಿಗಳು ಸತ್ತುಹೋದವು, ಹಂದಿಗಳು ಸತ್ತು ಹೋದವು. ಔಷಧಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ದತ್ತ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ಇಡಿ ನಾನು ಹೇಳಿದವರನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿ ಇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ತೋಚಿದವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಇಡಿ. ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅಲ್ಲಿ ದನಗಳು ಇವೆಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ? ೧೫ ಲಕ್ಷ ದನಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯಲ್ಲ, ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡುವವರು ಯಾರು ? ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು. ಆಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ನಮಗೂ ನೆಂಟಿಸ್ತಾನೆ. ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಹೃದಯ. ಮನಸ್ಸು ಬೇರೆ ಇತ್ತು ಅಷ್ಟೆ. ಅವರು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. '೮೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಗ್ರಾಮವನ್ನೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ನ್ನು ನೀರಿಗಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೩೫೫ ಗ್ರಾಮಗಳು ಇದೆ. ೨೭೦ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದರೆ ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷ. ಜನವರಿ ೧೨ನೇ ತಾರೀಖು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಯವರು ೨ ವರ್ಷ ಪೂರೈಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾನು ಹೋಗಿ ಸ್ವಾಟಿಟೆಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ೨೦೦ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಇದ್ದರೆ ನನ್ನನ್ನು ನೇಣು ಹಾಕಿ.

MR. SPEAKER.—I cannot do that.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಅದರಲ್ಲಿ ೨೦೦ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಹೊಸ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ನನಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

೩-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರು ಆದರೆ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳು ಈಗ ಏನಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಗತಿ ಏನು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಾವು ೩೦೦ ಜನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಾಠಶಾಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೩೦೦ ಜನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು ಸುಮಾರು ೫೦ ಇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರುವ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಎ.ಇ.ಬಿ. ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಬೇರೆ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಡೆಪ್ಯೂಟೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೇ ಆ ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಮನೆಂಟಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೨ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳು ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತೂಬುಕೆರೆ ಮತ್ತು ಹೆಬ್ಬಾಳ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ೪ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಶುರುವಾಗುತ್ತವೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಉತ್ತೀರ್ಣ ನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಾತಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಸೈನ್ಸ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಯಾವ ರೀತಿ ಪಾಠ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಠಪ್ರವಚನಗಳು ನಡೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೀದಿದೀಪಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿಯವರು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಬೀದಿದೀಪಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಸುಮಾರು ೮ ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಾನು ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಆಸೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಮತ್ತು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ರಾತ್ರಿಯೇ ಆಗಲಿ ಅದೂ ಆಗದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ವಾಕಿಂಗ್ ಹೋಗುವಾಗಲಾದರೂ ಸರಿಯೇ ನನಗೆ ಒಂದು ೧೦ ನಿಮಿಷ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಆದರೆ ಅವರು ಇದುವರಿವಿಗೂ ನನಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮುದುಕನಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯಾವಕಾರಾದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೋಚಿಸಿರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಪತ್ರ ಬರೆದಿರುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಸೆರ್‌ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಆಫ್ ಪೋಸ್ಟಿಂಗ್ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಪತ್ರ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಧ್ವಾನಿ. ಆದರೆ ಆ ಪತ್ರ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿದೆ ಎಂದು ಆಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಬೀದಿದೀಪಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡು ಭೂಕಂದಾಯದಲ್ಲಿ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಾರಲ್ಲ ಅದನ್ನು ನೀವು ಮುಂದೆಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವಿಲ್ಲ. ಇದರೂ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ರೈತರಿಂದ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಪಿತ್ತಿಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳೋಣವೆಂದು ನಾನು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನು ಸಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೨೦ ಕೆರೆಗಳು ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೨೦೦ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳು ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಸಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ರೈತರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕಲು ಕಾಲುವೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆ. ನನಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ವಯಸ್ಸಾಯಿತು. ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆ ಸಿದ್ಧ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ೫ ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು ರೇಡಿಯೊನಿನಲ್ಲಿ ಗೀತಾರಾದನ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಾವು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರೊಂದಿಗೆ ಸುಮಾರು ೯೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ೧೯೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮೩ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ಸರಾಸರಿ ೬೦೦ ಮನೆಗಳು ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಏನಾದರೂ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಯ್ಯನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳು ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಏನು ಬಿಟ್ಟರೂ ನಮಗೇನು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿರುವಂತಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇನ್‌ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿ ಇದ್ದಂತಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ತಾವು ತಂದಿರುವ ಹುಡುಕೋ ಸ್ವೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗಂಡೂರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ೭-೩೦ ಗಂಟೆಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಬಂದು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಇನ್ನು ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಬರೆದು ಅದನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೇ ಹೊರತು ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಆತನನ್ನು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೆಸರಾಟಕ್ಕೆ ಕೈ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅವರು ಆಗ ಹೇಳಿದರು ಆತನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗಾದರೂ ದೂರ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೂ ಆತನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಾನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕಾಣಿಸಿದರೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ವೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರು ೫ ಜನ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿ ಈಗಾಗಲೇ ೨ ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಆದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ರಿಲೀವ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎದುರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ನಾವೇ ತಲೆ ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೂ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರು ಆಡರ್ ಮಾಡಿ ೨ ತಿಂಗಳಾಯಿತು ಇನ್ನೂ ಅವರನ್ನು ರಿಲೀವ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಿ. ಆ ಕಡೆ ಕೂತಿರತಕ್ಕ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದೂ ಹೇಳಿದ್ದೇ. ಆದರೆ ನಾವು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು? ಅದೇನೋ ಇವತ್ತು ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ತಾವು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ನನ್ನ ಪುಣ್ಯ.

(ನಗು)

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರರಾಯರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ನನ್ನಂತೆ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಟೀಕೆಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ಇಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಯಾತಾದರೂ ಅದನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದರೋ, ಅಥವಾ ಇವರೇ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ತಾವು ಟೀಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನೀವು ಹಾಕಿದರೂ ನಾನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೂ ನಾನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಟೀಕೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಲೆ ಇದ್ದರೆ ತಾನೆ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಟೀಕೆ ಹಾಕಿದಿರುವವರಿಗೆ ತಲೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ವಾದವೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಂತೋಷ. ಹರಿಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಾಗಬೇಕು. ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದು ಸಾರಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಹರಿಜನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಪೆನ್ಸಿಲ್, ಪೆನ್ನು ಮುಂತಾದವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢರಿ ಸ್ಕೂಲು, ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲ್, ಹೈ ಸ್ಕೂಲ್ ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಏನಾದರೂ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಗಲಿ, ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನನ್ನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಕೇಳಿ ನೋಡಿ ಸ್ವಾಮಿ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಫೈನಲರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಕೇಳಿನೋಡಿ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯವರನ್ನೇ ಕಳುಹಿಸಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಿ. ಇವರೇನಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಟೆಕ್ಸ್ಟ್ ಬುಕ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಏನು ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟಿರೂ ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಟೆಕ್ಸ್ಟ್ ಬುಕ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಯಾವಾಗ ಹೇಳಿ? ಅವರಲ್ಲಿ ಕಾಸಿಲ್ಲ, ಇವರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ತಾವು ಬಹಳ ಸೀರಿಯಸ್ ಛಾರ್ಜಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪುಂಟ್ ಅದಕೂಡಲೇ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನನಗೆ ಅದು ಮರಾಠಿ? ಇದ್ದಂತಿರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ನೀವು ಮಾತನಾಡುವ ಕನ್ನಡ ನನಗೆ ತಮಿಳೋ ಅಥವಾ ತೆಲುಗು ಇದ್ದಂತಿರುತ್ತದೆ.

(ನಗು)

ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ವರ್ಷದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಫೀಸಿಗೂ ಅವು ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಲುಪಿಲ್ಲ ದಿದ್ದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಆರ್ಡರ್ ನಿಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಹೋಗಿದೆ. ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇನ್ನೂ ಪುಂಟ್ ಆಗಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ಕೂಡ ಹೋಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಆ ಹಳ್ಳಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹೋಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಕಳೆದ ಜನವರಿ ೨೦ನೇ ತಾರೀಖು ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಆ ಸ್ಕೂಲಿನ ವಾರ್ಡನ್‌ನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವನಿಂದ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ? ಪರ್ಮನೇಟ್ ಆಗಿ ಬೇಡ ಟೆಂಪೊರರಿಯಾಗಿ ಎರಡು ದಿವಸವಾದರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಿ. ಶಂಕರರಾವ್.—ನೀವು ಈ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಆಸೆ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಬೇಡಪ್ಪ, ನಾನು ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡಿದಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಸಂಕೋಲೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು. ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವುದು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಟೆಕ್ಸ್ಟ್ ಬುಕ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ. ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್‌ನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನು ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಚುನಾವಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು ನಾನು ಹೊಸ ಕೋಟು ಪರ್ಕು ಹೊಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಈಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನೇ ಮುಂದೆವರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಆರ್ಡರ್ ಬಂತು. ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತು ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಬ್ಬ ಎಲೆಕ್ಟ್ ಆಗಿ ಬಂದರೆ ಆತ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೫ ವರ್ಷ ಪುಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆಯಲು ಒಂದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನೇ ತರಬೇಕಾಯಿತು. ಅದು ವರೆಗೂ ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಕಾನೂನೇ ಬಂದವರಿಗೆ ಭದ್ರವಾಗಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ, ಆದರೆ ದುಡ್ಡು ತಿಂದವನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಆಡಿಟ್ ವಿಂಗ್ ಆಂತ ಪತ್ರಿಕೆವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಗುಂಪು, ಇವರೆಲ್ಲಾ ಕೈಕಾಲು ಇದ್ದಂತೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಒಮ್ಮೆ ಅವರಿಗಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ ಅಂದರೆ, ಯಾವ ಇಲಾಖೆ ಯಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ, ಪ್ರತಿದಿನ ಸಾಯಂಕಾಲ ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿ ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ತಕ್ಷಣ ಆತನಿಂದ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅವತ್ತೇ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಅಲ್ಲಿದೆ. ನಿನ್ನೇ ತಾವು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದಿದಿರಿ.

೧೯೬೬ರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ೧,೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂ, ತಿಂದು ಓಡಿಹೋದ. ಇನ್ನೂ ಅವನು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆತನ ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಏನು ಮಾಡಿರಿ ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಲೆಕ್ಕದ ಪಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ಅಡಿಟ್ ಮಾಡುವುದು? ಈಗ ನಾವಿನೇಷನ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಪದ್ಧತಿ ಇದ್ದರೂ ನನಗೇನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರನ್ನೇ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ನಾನು ಈ ಆಫೀಸರನ್ನೂ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ನೀವು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕು. ಇದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಡಿ. ತಾವು ಹೆಸರಾಂತ ಮನುಷ್ಯರು, ಕಾನೂನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅದು ಸುಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂತು ಅದರೆ ನೀವು ಸುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಕೂಡ ಸುಡದಂತೆ ಮಾಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶಂಕರರಾಯರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಏನು ಹೇಳಿದರೆಂದರೆ, ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು ಕಷ್ಟ, ಕಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟ. ಅರಳಿಕಟೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರಲ್ಲ. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಕಷ್ಟ ಎಂದು. ನೀವು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತು, ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಡಿ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ೩ ನಾವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ನನಗೆ ಬೇಗ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಒಂದು ರೀತಿ ಬ್ರೂಜ್‌ಲೈಟ್ ಇದ್ದಂತೆ. ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದು ಬಹಳ ನಿಧಾನ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಆಚೆಗೆ ಹೋಗಿ ೩ ನಾವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂದರೆ ಯಾರು ಎಂದು ಒಬ್ಬರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ಬಿ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಈ ಬಿ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮನ್ನು ಆಧ್ವಾನ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಈ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಖಾತೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇದನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಡ ಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೈ ಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನನ್ನು "ಗುರು" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಈಗ ಏಕೋ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ಬಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸು ಇಡಬೇಕು. ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರೇಗೌಡರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಾವು ಕಾಫಿ ತೆಂಗು, ಏಲಕ್ಕಿ, ಟೀ, ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಯುತ್ತೇವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಏನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಇರುವ ಕಡೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡರವರು ಏನೋ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎ. ಚಂದ್ರೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ರಸ್ತೆ, ಸೇತುವೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಾ ಓಡಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ನೀವು ಓಡಾಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅದರಿಂದ ನಮಗೇನಾದರೂ ಹೆಸರು ಬಂತೇ? ನಮಗೆನು ಬಂತು? ನಿಮಗೇನೋ ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಕರ್ತವ್ಯದ ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಫಲ ಕೊಡುವುದು ದೇವರ ಇಷ್ಟ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕಡಿಮಾಳ್ ದಿವಾಕರ್.—(ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾಮೇಗೌಡರವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಈ ಸಭೆ ಒಳಗೆ ನಾನು ಕುಳಿತಿದ್ದು ಮರೆತುಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಎಲ್ಲೋ ಹೊರಗಡೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು ಆದರೆ ಈಗ ತಾವು ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಕರೆದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಮಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರ ನಾಯಕತ್ವದ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಸಾಧನೆ ಏನಿದೆ, ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವಾದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು

ಗಳು ಕಳೆದ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಟೀಕೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಬಹುಶಃ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರ ಭಾವಣವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಲು ಸಹ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅವರು ೮-೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಈ ಕಡೆನೇ ಕೂತಿದು ಈಗ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಾದ ಟೀಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೂತಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೫-೬ ಜನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಕೇವಲ ೨ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿರತಕ್ಕ ಸಾಧನೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ಸಾಧನೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಫೈಲ್ ಕ್ಲಿಯರನ್ಮೆಂಟ್ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಉಳಿದಿದ್ದಂಥ ಕೆಲಸಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಯಿತೆಂದು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಾಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೆಮ್ಮೆ ಎನಿಸಿತು. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನಗಳು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಸಹ ನಾವು ಕಾಣದೇ ಈ ಫೈಲ್ ಕ್ಲಿಯರನ್ಮೆಂಟ್ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲವೇ ? ಇನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ಹೊಸದಾಗಿ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆಗಿ ಬಂದಾಗ ಜನಗಳಿಂದ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿಸಬೇಕು, ಇವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಿರುಕುಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ನಾವು ಬಹಳ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವವನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ಹೊಸದಾಗಿ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಆಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ದುರಾದೃಷ್ಟಿ ವಶಾತ್ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದರು. ನಾನೇನೂ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂತೆ ನನಗೆ ಅದು ಮೊದಲು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಆಗ ಜನಗಳು ನಮ್ಮ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ನೇ ಹೇಳಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರೇ ಹೇಳಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾನು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿಸಿ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಈ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಕಾಟ ತಪ್ಪಿರುವುದರಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳವರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರೂ ಸಾಲದು, ಅದುದರಿಂದ ಅವರ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ತುಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಭೂ ಸೂಧರಣೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸೇರವರು ತಂದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಆಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟವರು, ಚುರುಕು ಗೊಳಿಸಿದವರು ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾಯರು, ಅವರು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಉಳಿದ ೫೦ ಪರ್ಟೆಂಟ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಜನತಾ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೇ ನಾನಾದರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ, ಎಲ್ಲಾ ಸರಕುಗಳ ಬೆಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಡದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬೆಲೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತು ನೀವು ಕೊಡುತಿರುವ ೨.೫೦೦ ರೂ.ಗಳಿಂದ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ೩,೦೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಅಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಏನಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಆರ್.ವಿ.ಡಿ.ಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀ ರಾಮೇಗೌಡರವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಆಡ್ಡೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ೧೨೦ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಇನ್ಚ್ ಆರ್.ವಿ.ಡಿ.ಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮೇಗೌಡರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ವಿ.ಎಲ್.ಎಸ್.ರವರನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಂಬಳವೇ ಇಲ್ಲ, ಇದು ತೀರಾ ಪರಮಾವಧಿ ಅನ್ಯಾಯ ಎರಡು, ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಂಬಳವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯ, ಅದೇ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಪಡಿಸುವಾಗ

ಇವರಿಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಹ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್.ವಿ.ಡಿ. ಖಾಲಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಲೈಫ್‌ಸ್ಟಾಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್ಮೆಂಟ್‌ಗಳ ಹುದ್ದೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಂಪೌಂಡ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲ ಬರೀ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಡಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಕಾಂಪೌಂಡ್‌ರನ್ನಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ೬೦೦ ಎ.ಎಲ್.ಆರ್. ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳ ಹುದ್ದೆ ಖಾಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮೇಗೌಡರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕುರಿ, ಹಂದಿ, ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಔಷಧಿ ಸಿಗದೇ ಅವು ಸತ್ತು ಹೋಗಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನ್ಯಾಯ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಏಂದು ಒಂದು ಗಾದೆ ಇರುವುದು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಒಂದು ಸ್ವತಃ ಅನುಭವವನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಸ್ವಂತ ವಿಷಯ ಮುನಿಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ, ೬-೭ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು ಇನ್ನೂ ವಿಚಾರಣೆ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ನೂರಾರು ಮುನ್ಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಖಾಲಿ ಇದ್ದಾವೆ ಇದರಿಂದ ನ್ಯಾಯ ಎಷ್ಟು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನದೊಂದೇ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ನೂರಾರು ಮುನ್ಸೀಫ್ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಖಾಲಿ ಇಲ್ಲ, ೩೫ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಇಲ್ಲ. ಆದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ೩೫ ಜನಕ್ಕೆ ಕಾಲೆಫಾರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಆದಕ್ಕೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ದಿವಾಕರ್.—ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷ ನನ್ನ ಸ್ವತಃ ಅನುಭವವನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಇನ್ನು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನವನ್ನು ಯಾರು ವೃದ್ಧರಿಗೆ ೪೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ೪೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೆಲೆಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಏರಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಣ ಏನೇನು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ನಾನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ ೪೦ ರೂ.ಗಳೇನು ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ೬೦ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

೩-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಕಾಗದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಣ ಹಾಳೆಯ ಅಭಾವ ಇದೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ೧೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಿನ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿತ್ತು ; ಆದು ಈಗ ೧೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೯೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಾಗದದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಮತ್ತು ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಏನು ರಾ-ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೩ ಭಾಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಮೂಲಭೂತ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ರಾ-ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ದೊರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಓಬಿರಾಯನ ಕಾಲದ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದುರದೃಷ್ಟವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯದೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ ಒಂದೆರಡು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ ಆದರೂ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದು ; ಅದೂ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಈಗ ಇರತಕ್ಕ

ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರ ಹತ್ತಿರ ನಾಲ್ಕು ವರೆ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಕಬ್ಬನ್ನು ಅವರೇ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಸಲಿ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ ; ಅಷ್ಟು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರೈತರಿಗೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಂದ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಚಾರ ಈಗ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ವೆಕೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚಕ್ರ-ವರಾಹಿ ಮುಂತಾದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುವ ಪ್ರವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಒಂದೆರಡು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಾದರೂ ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಭದ್ರಾವತಿಯ ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಲನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಹಣದ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಎಂದರು. ಅದರಿಂದ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣದ ಕೊರತೆಯಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಲುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್‌ನ್ನು ವಿದೇಶಗಳಿಂದ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ದುಃಖಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಅದನ್ನು ಹೊರ ದೇಶದಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದರೆ ಅದರಿಂದ ದೊರಕುವ ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಪೇಪರ್ ಮಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರಿಗೆ ಅನ-ಕೂಲವಾಗುವ ಅಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† SRI QUAMARUL ISLAM (Gulbarga).—Mr. Deputy Speaker Sir, you have given me an opportunity to speak on the motion of thanks to the Governor's address. I know that this address consists of 20 pages and about 42 paras and you will not allow me much of the time. Keeping that point in view, I want to speak on a very important point of recruitment. When this Government took charge, at that time major policies were adopted and one of the policies they have adopted is to abolish all the recruitment committees. Especially the youth were very much interested to know as to when the new policy will be declared and what system will be adopted by the Government of Karnataka under the leadership of the Chief Minister Sri R. Gundu Rao and to see as to how the recruitment will be made. On 8th July, 1981 a Government order was issued and in that Government order a system was adopted based on merit. This system, when I read and went through it, I have written a letter to the Hon. Chief Minister that there is a discrimination regarding the B.A., B.Sc., and B.Com. It is for the Class-III posts including other categories. I will just give the statistics of 1981 of different universities. If you go through these statistics of B.Sc., degree, in April

1981 the number of candidates appeared is 3,554, I Class is 408 i.e., 19.5% II Class is 677 candidates i.e., 32.8% and III Class is 976 i.e., 47.2%. If you take B.A. the students appeared are 5,723, 92 students are I Class i.e., 3.5%. In the B.Sc., the I Class is 19.5% whereas in B.A. 3.5% is I Class. Second Class is 680 i.e., 26% and III Class is 1,827 i.e., 70.3% There, the III Class is 47.2% and here the pass of the III Class is 70.3%. If you come to B.Com., out of 3,372 students appeared 95 are I Class, 463 are II Class and 5,726 are III Class i.e., 7.3%, 36% and 51.8% respectively. This is the statistics of 1981. Likewise if you go to the other universities it is similar. Now the recruitment is based on merit. No doubt the policy is that 38% is General Merit, 15% BSG, 20% Backward Community, 10% Backward Class. All these are based on the basis of the merit. Here, when we call for the applications on the basis of the merit these B.A., B.Sc., and B.Com., students will not get any chance. For this I give just an example based on the selection of the primary school teachers 95% of the B.Sc., students got the opportunity. But, art teachers are not available. It is purely difficult for the B.A. students. It is also a fact that every taluk is not having Science graduates whereas we have got B.A. graduates. Especially the down-trodden or the backward community people are getting education in B.A. are affected with this. When we come to the minorities or the backward, the same order consists one more condition i.e., pre-condition. Muslim are also one of the minorities there. They may get hardly 1 or 2%. They will not get full because of the pre-condition. I was insisting in this House since 3 years while speaking on the Governor's Address that the Government of Karnataka should make Kannada a compulsory subject. Our children are reading Urdu from 3rd standard to 7th standard. As soon as they go to the 8th standard they will not read Urdu. Kannada was made the optional subject and it is attached with Urdu. There is no examination for that. We are lagging behind in this. In this order of 8th July, 1981 where the pre-condition of the Kannada is there, even though the selection is based on the merit, our children will not be given the postings, because they have not passed Kannada. This is highly discriminatory. This has created a sort of nervousness. I have expressed this fear when I met the Hon. Chief Minister in his residence. We feel that the Science college people are getting maximum benefit with this system. So, I speak in this House, through you Sir, and Sri Deve Gowda and Sri Azeez Sait also have expressed their feelings and I also endorse my view. I want that the Government should rethink on it and this system which is based on the merit should be changed in such a way that equal opportunities should be given to all the graduates so that all the communities should get the benefit of this.

Coming to the second point regarding Silk Twisting, Sir, there is silk crisis. There are about two thousand silk units throughout the State and especially in Bangalore district there are about 1,500 units. About two lakhs people are working and they depend on these units. But unfortunately, since six or seven months 95% of these units are not working due to silk crisis. This is a basic industry in Karnataka and now this industry is in doldrums. Here the difficulty is from two to three sides. We agree that there is raw-material shortage and the Government has also agreed to import some quantity of silk. A proposal was brought by the Bangalore District Silk Twisting & Processing Society. This society consists of six hundred members who are owning the units. Previously these silk twistors used to depend on Kotis which were supplying silk and there was no commitment of requirement of finances for the working capital. Twistors used to take silk from them and work on job-basis. After twisting the silk, they used to return and get money and then pay the wages to the labourers. But as soon as the Silk Exchange was established, they have got to work on working capital and raise the required finances. In this connection a proposal was brought by the Bangalore District Silk Twisting and Processing Society. On that proposal the Reserve Bank of India and the NDDC have agreed to finance these units. But the marginal share capital was not relaxed. There was a letter from the Government and an assurance was given in the month of January. I want that should be implemented. When this industry is a basic industry in Karnataka and it is in doldrums, I want that the Government should take immediate care and see that silk-twisting industry is safeguarded.

Sir, regarding the Gokak Committee's Report, I have received a letter from the Hon'ble Chief Minister. Yesterday we have agreed in the House regarding the suggestion made by our Hon'ble Chief Minister. But I would like to mention only one point. This Committee consisted of six members with Dr. Gokak as the Chairman. But none of the members from Minority Languages was included in this Committee.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Please complete within two minutes.

[**†** **SRI QAMARUL ISLAM.**—Sir, this is the first Governor's Address where there is no mention regarding 'Wakf'. When I came in 1978, in every Governor's address there was a mention on 'Wakf'. There are 19,000 Wakf institutions. The Hon'ble Chief Minister is also holding the portfolio of Wakf. But in this Governor's address, which is a Silver Jubilee Year, we don't find any mention about Wakf. Except last year, year before last year a grant was there for

the development of wakf institutions. Now we feel the wakf institutions which are in the hands of Mutvallis will survive, because we know lot of malpractices are going on in these institutions in the hands of Mutvallis. The Mutvallis are smuggling the valuable articles to the countries. Further, the Government is giving 100% aid to high schools and they have to pay 6% rent. The Wakf institutions, which are owning buildings get rent and they are not showing it in the records because they have to pay 6% to the District Wakf Committee. In this way the Mutvallis are thinking that wakf property are their own property and they are managing it in their own way, I earnestly request the Hon'ble Chief Minister, who is holding this portfolio also, to see these Mutvallis, who are playing mischief, are taught a lesson and thus safeguard the wakf institutions. I will speak more on this subject when the 'Wakf Demand' comes before the House. With these few words I conclude my speech.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ಬೀಡಗಿ (ಸದಲಗ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಸದನದ ಜಂಟಿ ಅಭಿವೇಶನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಾದರಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈವರೆಗೆ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ, ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ 'ಒಲ್ಲದ ಗಂಡ ಮೊಸರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಕಂಡ' ಎಂಬಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದರು. ಇಳಿ ಪ್ರಾಂಶುಗಳನ್ನು ಭಾಷಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಧೈಯಧೋರಣಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವಾಗ ಬರುವಂಥ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷದಿಂದ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಡೆಗೆ ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಕಾಲಾನುಕಾಲದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದ ಸತ್ಯವೇದ ಜಯಂತಿಯಂತೆ 'ಶ್ರಮ ಏವ ಜಯತೆ' ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ವೈಚಾರಿಕ ಅಡಿಗಲ್ಲನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರಮ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಬೆಲೆ ಇದೆ. ಕಾಗದದ ನೋಟುಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇರುಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಸಂಪತ್ತಾದ ಶ್ರಮಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಬೆಲೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾವು ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ, ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಪೂರಿತ ಮುನ್ನಡೆದರೆ ಅಶಾಧಾರ್ಯವಾದ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪಕ್ಷಪಂಗಡಗಳು, ಧರ್ಮಗಳು ಇದ್ದಂತಹ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ಗಣ್ಯವಾಗಿ ವಿಕಸಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸಂಶನೀಯ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದಿರುವುದು ನಮಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗದೇ ಇಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ. ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಏನು? ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದಿರುವವರಿಗೆ ಗಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆದು ಬಂದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ

ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋ ಮೊಬೈಲಿನ ದ್ವಿಚಕ್ರವಾಹನವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಕೀರ್ತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲವೇ ? ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನೀರಿನ ಕೊಳವೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಈಗ ಏನು ಉರುಪಲು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದರ ಹತ್ತನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಉರುವಲಿನಿಂದ ನೀರನ್ನು ಕಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಪುನಃಕಳಿಸಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಜೀವನದ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಂತ್ತು ಸಮಾಜ ಇವತ್ತು ಎರಡು ಭಿನ್ನಭಿನ್ನ ಅಂಗಗಳು, ಒಂದೇ ಶರೀರದ ಎರಡು ಕೈಗಳು ಇದ್ದಹಾಗೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಾವು ಅರಿಯದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಭವಿಷ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು “ಶ್ರಮ ಏ ವ ಜಯತೇ” ಎಂಬುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರಮ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಪ್ರತಿದಿನ ೨ ತಾಸು ಶ್ರಮ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ದುಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವತಃ ಹೆಚ್ಚು ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಜನ ಶಕ್ತಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬಿ ವಿಟವಿನ್ ಸಿ ವಿಟವಿನ್ ಉಳ್ಳಂತಹ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಭೂಮಿಗೆ ಹೇಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೊಬ್ಬರ ಮುಖ್ಯವೋ ಹಾಗೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಕುರಿ ಮಲಮೂತ್ರ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೋಗುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಕಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿರ ತಕ್ಕಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೊಬ್ಬರ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಮಲಮೂತ್ರವನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಪೋಲು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಪಾನ್ ದೇಶ ದಲ್ಲಿ ಸಂಡಾಸನ್ನು ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕು. “ರಘುಪತಿ ರಾಘವ ರಾಜಾರಾಮ” ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಾಗಿ ತಯಾರಾದ ಒಂದು ಬಂಬಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? “ಈಶ್ವರ ಅಲ್ಲಾ ತೇರೇ ನಾಮ್, ಸಬಕೋ ಸನ್ಮತಿ ದೇ ಭಗವಾನ್” ಎಂದೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾದುದಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗದೇ ಇರುವ ವಿಷಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ದೇವರ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇವರ ಅನುಗ್ರಹ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡಾ, ಭಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರದ್ಧೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಪೂಜಾರಿಯ ಕೈಚಳಕಿದಾಗಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅನಾಹುತಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಪಾರ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹಾ ಈ ವಿದ್ಯುತ್ ಮಂಡಳಿಯ ದರ್ಬಾರಿನಿಂಟಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿದ್ಯುತ್ತಿನ ವೈಖರಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ನಾವು ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತಿರ್ದಾಗ ಲೈಟ್ ಜಮ್ ಅಂತ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಬಿತ್ ಅಂತ ಬರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳು ವಿನಿವೆ ಅವನ್ನು ವ್ಯವಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಅದೇ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಂಪನಿಯವರನ್ನು ನೋಡಿ. ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ದಿನ ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಅಷ್ಟು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳೂ ನಿಗದಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಬೇಕಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುವ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ನಮ್ಮ ಘಟಪ್ರಭಾ ಹಾಗೂ ಹಿಡಕಲ್‌ನಂತಹ ಮಹಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡೇ ಬಂದಿವೆ. ಇವುಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವಗೈರೆ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟಾಗಬಹುದು ? ನೂರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬಾಗ

ಹಣ ಬರೀ ಕಾರುಬಾರಿಗೆ ಖರ್ಚಾದರೆ ಇನ್ನು ಮಿಕ್ಕ ಓಶಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುವುದು ? ಇದರ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ? ಇದರ ಬಡ್ತಿ ಎಷ್ಟು ? ಈ ಹಣ ಏನೂ ಪುಕ್ಕಟ್ಟಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿಂದ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅವಾರ ನೆರವು ನೀಡುವ ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಆಗ್ರ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉದ್ಯಮಶೀಲ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ಕಿ ಆತ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಭ್ಯುದಯದ ಕಡೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಬೃಹದಾಕಾರ ವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಪುಣ್ಯತಿಥಿಯ ನಿಮಿತ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬಾಲಕನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮಂದುಕರವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕೆಂಬುದು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವರು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆ ಇನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯತತ್ಪರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

೪-೦೦ ಪ್ರ.ಎಂ.

ಜನತಾ ಗೃಹಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ; ಮಾತ್ರ ಹೈನು ಗಾರಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ತಳಿಗಳು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದದ್ದು. ಇದರಿಂದ ಬಡವರ್ಗದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೇಷ್ಮೆ ಮಂಡಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಮುಂಬಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತಂದದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಇದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಸಂಶ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ತಂಬಾಕು ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ತಂಬಾಕು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಬೆಲೆ ಸಿಗುವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಬೆಳಗಾಂ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಫೈಲುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ, ವರ್ಗಾವಣೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಒತ್ತಡ ಒತ್ತಾಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಭಾರತ ದಲ್ಲೇಯೇ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಾದರಿಯಾದ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಕಳೆದೆಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತ ತಮಗೆ ಮಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಡಾನನ ಶರ್ಮ (ಅಂಕೋಲ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಎಂದಿನಂತೆಯೇ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಜನರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇವು ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳೋ, ಅನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳೋ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಎರಡನೇ ಸಿಟಿಂಗ್ ಕೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಇದೆ. ಭೂ ನ್ಯಾಯ ಮಂಡಲಿಗಳ ಸದಸ್ಯರನ್ನು

ಹೊಡೆದಿರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಬಹಳಷ್ಟು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೇಸುಗಳಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಎಷ್ಟೋ ಕೇಸುಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟು ಮುಂದೆ ಇವೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಇವತ್ತು ಕೊಡುವಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ದಿಟ್ಟವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದು ಹಲವು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರನನ್ನಾಗಲೀ ಎರಡು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ? ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪರವಾನಗಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಜನ ನೌಕರರು ಇಡೀ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಿಸನ್ನು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಕಳೆದು ಪೆನ್‌ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಘಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಘಟ್ಟದ ಕೆಳಗೆ ಎಂದು ಎರಡು ಭಾಗ ಇದೆ. ಘಟ್ಟದ ಮೇಲಿರುವವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಳಗಡೆ ಇರುವವರು ೧೮-೨೦ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಕಡಾಯವಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕು ಇದ್ದರೆ? ಲಂಚರೂಪವತ್ತು ತಡೆಯುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮುನ್ನೂರು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರುಗಳಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೬೪೬೮ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಬರೀ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದರಲ್ಲಿ ೩೫೦-೪೦೦ ಜನ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಬರೀ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಬಗ್ಗಿ ಹೋದರೆ ಯಾವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಂ.ಎ. ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತ ಪದವೀಧರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಒಬ್ಬ ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಾಂಬೆಗೆ ಹೋಗಿ ಲಿವ್ಯೋದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕು. ಈ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಕಳೆದ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಕೊಡಬೇಡಿ ಹೋದರೆ, ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ಕೂಡ ಮೊನ್ನೆ ಹೇಳಿರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು ಇದ್ದರೆ ಜಗತ್ತು ಪ್ರಳಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಲೀ ಅತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಗೋಮಾಳ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಂಟ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯೇ? ಅಲ್ಲದೆ, ಸುತ್ತಲೂ ತಂತಿ ಬೀಲ ಬೇರೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜಾನುವಾರುಗಳು ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನೀವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಇದೇ ತಾನೇ? ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಗೋ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗೋಮಾಳ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ದನ ಕರುಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಸಾಕಬೇಕು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರು ಮಾಲ್ಟಿ ಜಾಗ ಬಿಟ್ಟರೂ ರೈತರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ರೈತನ ನಿಜವಾದ ಇರುವಿಕೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಕೂಲ ಇರಬೇಕು. ಅವನು ಬೆಳೆದಂಥ ಬೆಳೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಇರಬೇಕು ಅಂದರೆ ಅವನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯ ಸುತ್ತಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗ ಇರುವುದು ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು

ಬಳ್ಳಿಯ ಸ್ವಲ್ಪವೆಂದ ಮಾಡಿದರೂ ಅರಣ್ಯ ಆಣ್ವಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಂಥ ಚಾಗದಲ್ಲೆಯೂ ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತನ ಇರುವಿಕೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ರೈತ ಬಂದೂಕು ಇಲ್ಲದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಆತನಿಗೆ ಬಂದು ಇಂಚು ಚಾಗ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಂದೂಕು ಬಿಟ್ಟು ಹಾಲ್ಕು ಜನ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಭಾಗವಾದಂಥ ಸಂಬರ್ಧದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಚಾಗ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆದು ಬರಬೇಕು. ರೈತನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಬಡತನ ದೂರವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಮನುಷ್ಯನ ಇರುವಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದವರೆಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಆಗಬೇಕು. ಗೋಮಾಳದಲ್ಲಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು, ವನಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತರಹದಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ರಸ್ತೆ ಅಡುಂಬಿಸಿನಲ್ಲಿ ಚಾಗ ಇರತ್ತದ್ದು ಕೃಷಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ, ತೋಟ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ರೈತನಿಗೆ ಜಮೀನಿನ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಲಿಸಿ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಹೇಡ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಒ.ಸಿ. ಜೂಜಾಟ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಊರಿನಲ್ಲೆಯೂ ವಿಪರೀತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೇಗೆ? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದು ಹೋಲಿಸಿ ಬಂದ ಮುಖೇನ ಗೊತ್ತುಗುಪ್ಪದಿಲ್ಲವೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಹೇಡ್‌ಗ್ರೇಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಬೋರ್ಡ್ ಸೆಂಟರ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಇದೆ. ಅದರ ಅಬ್ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಪ್ತು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಯಾದಂಥ ಚಾಗ ಇದೆ. ಯಾನಾಡ್, ತಿರುಗಂಗ, ಜೋರ್ಗಪಾಲಸ್ ಇಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಎಷ್ಟೋ ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯಾನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ವೇತನವು ಕೋಸ್ತಿ ಅಂಥ ಕಲ್ಪಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಕೋಸ್ತಿ ಪಡೆಯತೊಂದ ಬಂದಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಗಳ ಪರಿಚ್ಛನ್ನ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಕೋಸ್ತಿ ಹೊದೆ ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ಬಂದಾ ವರ್ಷ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅಪರಂಗಳಿಗೆ ಔಷಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಚ್ಛನ್ನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ತರಹ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಖರೀದಾರವೆಗೆ ಬಹುದೆಂದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲ, ಇದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ವಿಶಾಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಬಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಅವರಲ್ಲಿ ಜನ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡ ಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಕ್ಷ್ಯವಹಿಸಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಬದಲು ಅದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿದರೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಮೆರೆದಿರುವುದನ್ನು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮೆರೆಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎಂ. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತು ತಾವು ನನಗೆ ದಂತನಾದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಕೇವಲ ಬಂದೂಕು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಡೀತ ಪಕ್ಷದ ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಅಲೋಪತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು. ಎಂದರೆ ಆಮರಿಗೆ 'ಎಲ್ಲದ ಗಂಡನಿಗೆ ಮೊಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಸಿಕ್ಕಿದವನಿಗೆ' ಆಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಬಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಬೇಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರ ಬಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸಮ್ಯಕ್‌ವರ್ಗ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರತಕ್ಕ ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಸರಿಮಾಡಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕೀಯ ಕ್ರಿಟಿಸಿಸಮ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸಮ್ಯಕ್‌ವರ್ಗ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಬಳ್ಳಿಯ

ಕೆಲಸ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾತಿಗಳ ಮೇಲೂ ವೈಶವ್ಯ ಇಲ್ಲದೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಇಲ್ಲಿ ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಂದ ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿ ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಎರಡು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಇದ್ದು ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಒಂದು ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಫೋಲೀಸ್ ಪಹರೀ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ದಾಡ್ಡನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಟ್ಲಾಕ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾರಿನ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಹಾಕತಕ್ಕ ಜನ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಫೋಲೀಸ್ ಪಹರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನತೆಗೆ ಅಗೌರವ ತೋರಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ಅಂಥ ಕೆಟ್ಟ ಜನರಲ್ಲ. ಯಾರ ಮೇಲೂ ಕೈ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂಥ ಜನ ಅಲ್ಲ. ನೆರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಚಾನ್ಸಲರ್ ಅವರು ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳು ಬಿ.ಐ.ಟಿ. ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಒಂದು ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡಿದುದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ನಾಟಕ ಯೂನಿ ವರ್ಸಿಟಿ ಆಕ್ಟ್‌ನ ಕಾಲಂ ೮ರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎನ್‌ಕ್ಯೂಯರಿ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೨ (೫) ಅಂದರೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸದನಗಳ ಸಭೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರದೇ ಇದ್ದಾಗ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆಯೋ, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸದನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರದೇ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿ ೬ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಸದನಗಳ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಅಪ್ರೋವ್ ಮಾಡಿಸ ಬೇಕು ಅದನ್ನು ನಾವು ಮುಖ್ಯ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ಕಾರದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾತಿ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ordinance ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು pending sanction of the Central Government, pending approval of the President of the Government of India...ಅಂಥ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳು ಸಿದ್ಧಗಂಗ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ Instrumentation course ಅನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ 'pending approval of the Academic Council, pending approval and sanction of the Government. ಎಂದು ಹೇಳಿ affiliation ಅನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ೪೦ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಇದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಪ್ರೋವಲ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೨ (೫)ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಇದನ್ನು ಅವರೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಆಕಾಡೆಮಿಕ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್, ಸೆನೆಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಿಸನ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ affiliation ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾನ್ಸಲರ್ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಬಿ.ಐ.ಟಿ. ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಅಪ್ರಿಲಿಯೇಷನ್ ಅನ್ನು ಈಗಿನ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೨(೫)ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಆದಮೇಲೆ ಯಾವ ಅರ್ಜಿ ಗಳು ಇದ್ದವೋ ಅದನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕಳಿಸಬೇಕು. ಬಿ.ಐ.ಟಿ. ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೊರತು ವೈಸ್ ಚಾನ್ಸಲರ್ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೇಲೂ ಭಾನ್ಸಲರ್‌ರವರು ಎನ್‌ಕ್ಯೂಯರಿ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅಂಚೆಡೆಕ್ಕರ್

ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜು ಇದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಅಫಿಲಿಯೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಂದು ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಾಗ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ವೈಸ್‌ಚಾನ್ಸಲರ್‌ರವರು ಇಂಟ್ರಡೂಸ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಎಂದರೆ ಬಿ.ಐ.ಟಿ. ಕಾಲೇಜಿನದು. ಅಂಚೆಡ್ಯೂರ್ ಕಾಲೇಜಿನವರು ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬಿ.ಐ.ಟಿ. ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬರೆದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಫಿಲಿಯೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಅಂಚೆಡ್ಯೂರ್ ಕಾಲೇಜಿನವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೆಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೋರ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ತರಿಸಬೇಕಾದರೆ 21-00 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕರವಾದದ್ದು. ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾವ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜಿನದು ಅರ್ಜಿ ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಎಕನಾಮಿಕ್ಸ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಅಮೆರಿಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಎಕನಾಮಿಕ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಆಮಂತ್ರಣದ ಮೇರೆಗೆ ಅನು ಹೋದರು. ಹಿಂದಿನ ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕಾಯಿದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಉಪನ್ಯಾಸಕರೂ ಕೂಡ ಓ ಪರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರೊಫೆಸರ್‌ರವರ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಅಮೆರಿಕದಿಂದ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು 01 ದಿವಸಕ್ಕೆ ಮುಗಿಯುವಂತೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಬರುವವರೆಗೂ ಇವರು ಕಾಯಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅರ್ಡರ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅವರು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಅದು ತಲುಪುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂತ ಕೇರಾಫ್ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಯಾಸಿಡರ್ (ಅಂತ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕೇರಾಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅಥ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಅಂತ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಅದು ಅವರಿಗೆ ತಲುಪಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸ್ಟೇ ತಂದರು. ನಾನೂ ಮಾನ್ಯ ಚಾನ್ಸಲರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಹೊಸ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ, ಇದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಎತಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಚಾನ್ಸಲರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. "The Professor shall win this." I am of the opinion that the contract appointment is not in vogue. ಅಂತ ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದಾದಮೇಲೆ ಆ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಪರವಾಗಿಯೇ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಅವಾದ ಮೂರು ದಿವಸದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಚಾನ್ಸಲರ್‌ರವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ, "ಅವರು ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ನೀವೂ ಕೂಡ ಅವನ್ನೇ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿದೆ. ವೈಸ್ ಚಾನ್ಸಲರ್‌ರವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಡಬ್ಬಲ್ ಬೆಂಡ್‌ಗೆ ಅಪೀಲು ಹಾಕಬಹುದು ಎಂದು. ಆದರೆ ಅವರು ಅಪೀಲು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ದುರಾದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ 5 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಆ ವೈಸ್ ಚಾನ್ಸಲರ್‌ರವರಿಂದ ಅಪೀಲ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಬಂತು. ಆ ಅಪೀಲು ಈಗ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿದೆ. ವೈಸ್‌ಚಾನ್ಸಲರ್‌ರವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೆಕ್ಷನ್ 021ರ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಸು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಮೇಲೆ ಚಕಾರ ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಎತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವೈಸ್‌ಚಾನ್ಸಲರ್‌ರವರು ಸೆಕ್ಷನ್ 021ನ್ನು ಸೆರಿಸ್ ಈ ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಂಟ್ರಡೂಸ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಾಡಿಸು ಮಾಡಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂರಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ದುರಾದೃಷ್ಟ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂರಿ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂರಿ ಮಾಡಲಿ. ವೈಸ್‌ಚಾನ್ಸಲರ್‌ರವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರೂ ರಿಕ್ಷಿಗೆ ಒಳಗಾಗಲಿ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ನಾನು ರೆಗಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 200 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಜೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿಯನ್ನು ವಿಜಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು

ಹೇಳಿದರು. ಕಳೆದ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಾನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಶಪಥಾಸ್ಥಿರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಈಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಲ್ ಒವರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ೫೦೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ೨೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ Sugarcane harvested within eleven months ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಸರಾಸರಿ ೮೦ ಇತ್ತು. ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ೭೫ ಇತ್ತು. ಟೋಟಲ್ ೧೫೫ ಆಯಿತು. ನಾವು ವಾಟರ್ ರೇಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ೧೫೦ ರೂ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ೫ರೂ. ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ೭೫-೭೫ ರೂ. ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಾಟರ್ ರೇಟ್‌ನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿಯನ್ನು ಅಬಾಲಿಷ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೆವಿ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿದುಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಮಾತ್ರ ೨೦ ವರ್ಷ ಅಲ್ಲ ೫೦ ವರ್ಷವಾದರೂ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ೫೦೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಏನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದನ್ನು ನೀವು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ರೈತರಿಂದಲೇ ೧೦೦೦ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೈತರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಮೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ರೈತರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ನಾವು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದವು. ಆದರೆ ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾವು ಯಾರೂ ಕೂಡ ರೈತರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ರೈತರು ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದರೆ ನಾವು ಯಾರೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ರಾಮೇಗೌಡರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕ ತಕ್ಕ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಅರವತ್ತು ಭಾಗ ಕಟ್ಟಿಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಪಿ.ಎಲ್.ಡಿ. ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ತೆಗೆಸಿದ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬಾರದೇಹೋದರೆ ಅಂಥವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಲವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೂ ಕಾನೂನು ಇತ್ತು. ಆದರೆ ೧೯೮೧ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಬಡರೈತನಿಗೆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ನಿಂದ ನೀರೇ ಬಾರದಿರುವಾಗ ಆತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಲವನ್ನಾದರೂ ಹೇಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬಂದಮೇಲೆ ರೈತರೆಲ್ಲಾ ಬಡವರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಸಾಲವನ್ನೂ ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪಯವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನೆ ಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ದೈವಾಧೀನರಾದ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಅವರ ಪ್ರತಿಮೆ ಆಗಬಹುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಅನಿವಾರ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ತಿಂಗಳ ಲೆನೇ ತಿಂಗಳು ಅವರ ಹುಟ್ಟಿದ ಹಬ್ಬ ಇತ್ತು. ಆ ದಿವಸವಾದರೂ ಆಗಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದೂ ಕೂಡ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ, ವಿಧಾನಸೌಧವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಭಾ ಭವನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೋದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು

ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಬಂಡಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಬಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬಳ್ಳಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸೇರಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೋದಕಡೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಶ್ವಾಸಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅವರನ್ನು ದಾಸಶೂರ ಕರ್ಣ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆಗಿನ ದಾಸಶೂರ ಕರ್ಣ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಕಾರ್ಯಗತ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ದಾಸಶೂರ ಕರ್ಣರು ಏನೇನು ಆಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

೪-೨೦ ಪಿ. ಎ .

† ಶ್ರೀ ಪಿ.ಪಿ. ಹೆಗರೆ (ಚಿಕ್ಕೋಡಿ).—ಸನ್ಮಾನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಏನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದ ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಭಾಷಣವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರು ಮಾಡಿದನಂತರ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ದೋಷವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ದವರು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಹುತೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ, ಬಹುತೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿದ್ದರೂ ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಡುವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದನ್ನೇ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ದೋಷಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು, ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದನ್ನು ಮಾಡದೆಹೋದರೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ರು ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನಮಗೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಈ ಸದನದ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನ ದಿಂದ ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಹೇಳಿದರು. ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರೇ ಶಹಬಾಸ್‌ಗಿರಿ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ರವರು ಹೇಳಿದರು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು ಶಹಬಾಸ್‌ಗಿರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಆಳುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದಿಫಂಜೆಂಜಿ ಎಂದು ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅವರು ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್‌ರವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಇದೆ. ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಈಗ ಒಂದು ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೂ ಇತರರ ಮಗನನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ ತನ್ನ ಮಗ ಕುರುಡು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬೇರೆಯವರ ಮಗನಿ ಗಿಂತಲೂ ತನ್ನ ಮಗ ಸುಂದರವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಹಜ. ಅದೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅಂದರೆ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗರತಕ್ಕಂಥವರು ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಾಯಿತನ ಪ್ರಿಯ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಮೇಲೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಏನು ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ

ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೇರಳ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಂಗಾಳಕ್ಕಿಂತಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಕ್ಷವು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರ ತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಆಡಳಿತ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏನು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ: ದರೆ, ನಾವು ಇಷ್ಟು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆ ಬಂಗಾಳ ರಾಜ್ಯಗಳು ಎಂದರೆ ಅಷ್ಟೇನು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿ ಅದನ್ನು ಜಗತ್ತು ಮತ್ತು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಪರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ವಿದವಾದ ದೈವಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೩೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ೩೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಈ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ೧೯೫೬ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೪೭ಕ್ಕೆ ರಾತ್ರಿ ೧೨ ಗಂಟೆಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇನ್ನು ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡುಬರಬೇಕು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದರೆ poor and down trodden peoples country ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕು ರಾಷ್ಟ್ರ ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಜನರು ಏಳಿಗೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ೧೯೪೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಡವರ ಏಳಿಗೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವು ದುಡಿಯಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಡತನವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕು, ದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈವತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತಂದೆವೋ ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಎಂದು. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ಎಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಆಳುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನೇ ಈವತ್ತು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈವತ್ತು ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದೊಳಗೆ ಒಂದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಶ್ರಮಯೇವ ಜಯತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರು ಹೊಗಳಿದರು ಹೊಗಳಿದರು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ಭಾಷಣ. ಶ್ರಮಯೇವ ಎಂದರೇ ಶ್ರಮ ದಿಂದಲೇ ರಾಜ್ಯದ ಉದ್ಧಾರವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲ ಉದ್ಯಮಗಳು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಅಧಿಕ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಬೇಕು. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಶ್ರಮಯೇವ ಜಯತೆ, ಅಂದರೆ ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಶ್ರಮ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರ ಶ್ರೀಮತಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದವಾಗ ಶ್ರಮ ಪಡುವಂಥವನು ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲಿಗೂ ಶ್ರಮ ಪಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದರೂ ಶ್ರಮ ಯಾರು ಪಡುತ್ತಾನೆಯೋ ಅವನಿಗೆ ಇದರ ಫಲ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವವರು ಯಾರೋ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಫಲ ಆತನಿಗೆ ದೊರೆಯಲು ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಏನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಕಾರ್ಯತತ್ವವಾಗುತ್ತಾ

ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಈವತ್ತು ನಾವು ಏನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಗೃಹನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆ ಅದರಂತೆ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಬಡತನವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತೆ ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಹಸಿದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ತುತ್ತು ಅನ್ನ ರೊಟ್ಟಿ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ?

ರೊಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಜನರು ಸಮಾಧಾನಪಡಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು, ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಹರಿಜನರು ಗಿರಿಜನರು ಮತ್ತು ಬಡವರು ಜಾಗೃತರಾದ ಮೇಲೆ ನೀವು ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರೊಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾದ ಹಕ್ಕು ಸಲ್ಲಬೇಕು. ಒಂದು ಕಡೆ ಬಡಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಒಗ್ಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ವಿರುದ್ಧ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೊಡಬಾರದು, ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಬಡತನ ಎರಡೂ ಕೊಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ನಾವು ಸಮಾಜವನ್ನು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಜಾತಿ ಬಡ ಜಾತಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ಬಡವರಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ನೋಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಹೋಲೋ, ಮಾದಿಗರು, ಚಂಬಾರರು, ಬೋರ, ಕೊರವ, ಬಡಿಗ, ಕಮ್ಮಾರ, ಕುಂಬಾರ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಯಾರು ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲ. ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಅತ್ಯಂತ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಥಿಕನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಇವರೆಲ್ಲಾ ಬಡವರೇ. ಆದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಖಂಡ್ರೆಯವರಿಗೆ ಎದುರುಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಚಿನ್ನಾಗಿ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರೊಕ್ಕು ಇರುವವರು, ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಬಡ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರುವ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕರೆಕ್ಕಾಗಿ ಇದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಜಾತಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಒಂದೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು ಹಾಸಗಿ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಧೈಯ ಬಡತನದ ನಿವಾರಣೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ? ಎಲ್ಲಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಕರ್ ಟೇಕಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲಾ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿಸಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಆನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವರಿಗೆ ಏನು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಔಸಾವಿರ ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇವರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನತಾ ಮನೆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಹಣ ಸೋರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮನೆ ಬೀಳುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಜನತಾ ಮನೆಗಳು ಬೇಡವೆಂದು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವಂತಹ ಕಾರ್ಯವು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಸರ್ಕಾರ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಶ್ವಾಸ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸಂತರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಲಗು ಮಾಡಿರಿ. ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಈ ವರ್ಷವೇ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಆಧಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದೇನೆಂದರೆ ಒಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿಂತ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣದ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಏನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಇದೆ. ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡಿದಾ

ರಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿತ್ತು, ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ೧೯೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ ದ್ದಾರೆ, ಈ ತರಹ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ.

ಇನ್ನು ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಇಡೀ ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದವರು ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸೀಕೆರವರ ಸರ್ಕಾರ. ಅದನ್ನು ಯಾರು ಮರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೯೭೫ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಇವತ್ತು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ತೀವ್ರ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಗಲೇ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬಳಿಕ ೬-೭ ಅಂಶಗಳು ಭೂನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಗಳವೋ ಏನೋ ಇವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನ್ಯಾಯವಾಧಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಜನರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ೬-೭ ಅಂಶಗಳ ಕಾಲ ಭೂನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಗಳು ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಶ್ರೀಮಂತರು ಬಡವರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು. — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಪಿ.ಪಿ. ಹೆಗ್ಡೆ. — ನವೆಂಬರ್ ೧೯೮೧ರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಭೂನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಗಡಿಬಿಡಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಡವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾ ಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನೇ ಏನು ನೀವು ಹೇಳಿರುವುದು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು, ಏನು ಆಗಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಯಾರನ್ನು ಹೊಗಳುವುದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಜನಗಳಿಗೆ ದೇವರಾಜ ಅರಸೀಕೆರವರ ಮೇಲಿನ ಅಸೆ ಇನ್ನು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದನ್ನು ದೇವರಾಜ ಅರಸೀಕೆರವರು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಇಡೀ ದೇಶದೊಳಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮುಂದುವರಿದ ರಾಜ್ಯ ಬಹಳ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ರಾಜ್ಯ, ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಸರ್ಕಾರವು ಕೊಡ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಡಯುತ್ತಿದೆ. ಜನತಾ ಮನೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ. ಬಹಳ ಮುಂದೆ ಇದ್ದೇವೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸುಳ್ಳು, ಅದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದಿವೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಿತ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸರ್ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಬಡ ಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ದಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ಮಂಡಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — ಕೆ: ಪ್ರಮಾಣದವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಬಿ.ಬಿ.ಟಿ. ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸೈನ್ಸ್ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ನಿರ್ಣಯ ಆಗಿದೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್ ಕಾಯರಿ ಆಗುವ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಪ್ಪು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಸರಿಯಾದ ವಿವರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸೈನ್ಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರು ಆರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದರು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಡಾ|| ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸೈನ್ಸ್‌ಗೆ ಆರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದರು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಇವರದೇ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ.

ದೂರವಾದುದು. ಉಪಕೌಲಪತಿಗಳು ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಇನ್‌ಸೈನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಡಾ|| ಶಿವೋಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರಂತೆ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಇನ್‌ಸೈನ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಕೋರ್ಸ್ ತೆರೆಯಲು ತಾ|| ೮-೧೧-೧೯೭೯ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ರೆಫರ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಂತೆ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಗೊತ್ತುಮಾಟ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ಯಾಟರ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಗೊತ್ತುಮಾಟ ಅರ್ಜಿ ಇದೆ. ಇದು ಆದನಂತರ ಈ ವಿಚಾರ ಅಕ್ಯಾಡಮಿಕ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮುಂದೆಯಾಗಲಿ, ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಮುಂದೆಯಾಗಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಥೆ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಫಾರ್ಮಾಲಿಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗ ವಿವಾದ ಎಬ್ಬಿಸಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಂಸ್ಥೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೆಲವೊಂದು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಫಾರ್ಮಾಲಿಟೀಸ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಾಡಲಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಎಳ್ಳೆಪ್ಪೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯ ಸಂಕುಚಿತ ಮನೋಧಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಾನಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಕುಲಪತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕು ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಒಂದು ಹೊಸ ಡಿಕ್ಷನರಿ ಯನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮಗೆ ಯಾಗೂ ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು ಓದಿದರೆ ಇದು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೇ ಒಂದು ಹೊಸ ಡಿಕ್ಷನರಿಯನ್ನು ಬರೆದರೆ ನಾವು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಲಪತಿಗಳು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು not as Governor but as Chancellor ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಣಯವೆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಹಾಗೂ ಈ ಸದಸ್ಯರ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ತಲಬಾಗಿಲಿ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಏಕೆಂದರೆ, ನನಗಿರುವ ಅಲ್ಪ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಕುಲಪತಿಗಳ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ತೀರ್ಪು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ತಪ್ಪು ಒಂದು ತೀರ್ಪು ನಮಗೆ ಮುಂದಿನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದ್ದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಈ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಇದು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಏನಾದರೂ ಫಾರ್ಮಾಲಿಟೀಸ್ ಆಗದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ೧೨ (೫)ರ ಪ್ರಕಾರ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಆಮೆತ್ತು ಸಹ ಹೇಳಿಲ್ಲ ಇದ್ದುತ್ತು ಸಹ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರವೀಣಾ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಮಿಸ್-ಲೀಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಇವತ್ತೂ ಕೂಡ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಕಾಲೇಜಿನವರು ಇನ್‌ಸೈನ್‌ಮೆಂಟೇಷನ್ ಇಂಟಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದಾಗ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು yours is a belated application and so it cannot be considered ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾ|| ೧೭-೨-೧೯೮೦ ರಂದು ಬಿ.ಐ.ಟಿ. ಕಾಲೇಜಿನವರು ಅಪ್ಪೀಕೇಷನ್ ಹಾಕಿದರು. ಸಿಂಡಿಕೇಟ್‌ಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು after 1 months contrary to the rules; ಹೊಸ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ, ಅದು ಸೆನೆಟ್‌ಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಅಪ್ಪೀಕೇಷನ್ ಹಾಕಿದಾಗ ಇದೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರು, ಇದು ಹೊಸ ಕೋರ್ಸ್ ಆಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ದೊಡ್ಡದು ಇದನ್ನು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ದಿಫವಾದ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಆಸ್ತವಿಲ್ಲ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಅವರು ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕಿ ನನ್ನ ಹೇಳಿಕರು, ಡಿಕ್ಷನರಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕು ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂತು ಎಂದರೆ, ಈ ದಿನ ಅವರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬಂತು ಎಂದರೆ, ಶ್ರೀಮನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಪುಕ್ಕಳಿಗೆ ಇದೇ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೋರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಟುಡಿ ಮಾಡಲು ಸಿಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಿಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ತಮ್ಮ

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೀಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಂತಹ ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಆ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆನ್ನೆ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಾಸುರನಾಯ್ಡು.—ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ಇದು, ಇವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಗಹನವಾದಂಥ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸೈನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೦ ಹೆಂಡುಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಪೈಕಿ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧಿಕರಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಕೋರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ಯೂರಿಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿಷಯ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಕೋರ್ಸ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೋರ್ಸ್ ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಯಾರದೋ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ಗೌಡರ ಮಕ್ಕಳೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಮಹಾ ಪರಾಧ, ಈ ರೀತಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಮೀಳಾ.—ನಾನು ಹೆಸರು ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ೫-೬ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಂ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಸುಮಾರು ೨೭ ಜನರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರ್ ಅವರು ಇದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಉಪನಾಯಕರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀವಿಮಾನ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾನು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್. —ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು, ಮಾನ್ಯ ಜೆ. ಎಚ್. ಪಟೇಲರು ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷ, ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಳೆದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದೇ ರೀತಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಸಹ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಆಗಿರುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ತಪ್ಪಾಗಿರುವ ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದು, ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು. ಆದರೆ ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ಅಥವಾ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕೂಡಲೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಚರ್ಚಾಪಟ ವಚಾರ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿರುಗಾಡುವ ವಿಚಾರ, ನಮಗೆ ಜನರು ಸಮಾರಂಭ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡ ಲಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಬಡತನದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗುರುತರವಾದಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎದುರಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯ

ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸಹಕಾರ ಎಷ್ಟು? ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಜನರಿಂದಲೇ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇರುವಷ್ಟೇ ಜನಪ್ರಿಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಎರಡು ವರ್ಷ ಬಂದು ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಇದು ಮೂರನೇ ಸಲ.

ಶಿ. ವಿ. ಮಂ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ಬಿಡುವುದು ಸದನಕ್ಕೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂಬರೆ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕುತ್ಸೂರ್ಯವಾಗಿ ಓದಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜ ಹೌದು. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ನಡೆದಿದ್ದ ಅಥವಾ ೧೯೪೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ನಡೆದಿದ್ದ. ೧೯೪೬ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿನದಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ತಮಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಯಾರ್ಯಾರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೋ, ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೋ ಆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತೋ ಅದರಂತೆ ಆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಇರಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ಪಕ್ಷ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ Government is there whether a particular individual is there or not, the Government will function. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಯಾವ ಪದ್ಧತಿ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲೆಂದಿಲ್ಲವೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ಪದ್ಧತಿ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ೧೯೭೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರ ಬಂತು. ಅವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಟೆ ಭಾಷಣವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಪಂಡಿತ್ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಂದ ಭಾಷಣ ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ, ಹಾಗೆಯೇ ಲಾಲ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಂದ ಭಾಷಣ ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ, ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚರಣ್‌ಸಿಂಗ್ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ನಿಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಆ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ್ವಯ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ತುತ್ಸೂರಿ ಓದಿದ ಹಾಗೆ ಇತ್ತು ಎಂದು. ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಇದ್ದಾಗ ಆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಯಾವ ತುತ್ಸೂರಿ ಓದಿದರು, ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ. ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸೀಕೆರೆ ಗೃಹವರ್ಷ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಪೀಠಯತ್ನ ಇದ್ದಂತೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಯಾವ ತುತ್ಸೂರಿ ಉದಿದರು. ಯಾವಂತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು? ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಇರುತ್ತದೋ ಆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೋ ಆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅವರು ಓದುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಬೇರೆ ಭಾಷಣ ಏನೂ ಓದುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ ತಾನೇ ಅವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ದೇವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ಹಾಗೆಯೇ ನೀವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದುದನ್ನು ದೇವರೇ ಒಪ್ಪಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ನೀವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಮಗೆ ಏನೋ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸತ್ಯಸಂಧರು ಅನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು ಮಾತನಾಡಿದರಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದರು, ಈಗ ನಾವು ಓನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಕಡೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲಾ, ಆ ಕಡೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲಾ ಎನ್ನುವ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಏನಾಗಿದ್ದೇವೆ, ತಮಗೇಗೊತ್ತಿದೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಆದರೆ ನೀವು ಆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿಲ್ಲ ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸರವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. ಈ ಕಡೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ, ಬೇರೆಯವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅತ್ತಕಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಸದಸ್ಯರು ಇತ್ತ ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ನಿಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಅವರು ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಟ್ಟವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಇದು ಯಾವ ನೀತಿ ? The same person, the same people and the same individuals who sit in the same party, who got elected on the same party ticket, just because they are not supporting them they are bad ಅಂತ ಇದ್ದೀರಾ. ಏನೋ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದುರೀತಿಯಾದ ಪ್ರಕೋಪ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ನೀತಿ ಈ ಪಕ್ಷವು ದಿವಸ ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೋಪ ಬಂದಿದೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ. ನಿನ್ನೆವರೆಗೂ ಕೂಡ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರು. Till yesterday they had their right to criticise. ಅವರ ಒಂದು ನೀತಿ ನಿನ್ನೆವರೆಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಯಾವಾಗ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ರಂಗವನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಂಡರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವರ ಕತೆ ಮುಗಿಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಿಜ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕರುಣಾಕರನ್ ಕಥೆ ಏನು ? ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಡಿ ಎಂ. ಕೆ. ನಿಂದೆ ಸರ್ಪೋರ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಥೆ ಯಾವುದು ? ನಿಮ್ಮ ಕಥೆಯೂ ಮುಗಿಯುತ್ತಲ್ಲ.

SRI R. GUNDU RAO.—I am not talking about Kerala and Tamil Nadu or West Bengal. I and you are concerned only about Karnataka. Why do you talk about Kerala and Tamil Nadu.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ರಾಜಕೀಯ ನೀತಿ ಯಾವುದೇ ಆಗಿರಲಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ತಾವು ಮಾಡಿದಂಥಾ ಕೆಲವು ಭಾಷಣಗಳು ಅಚ್ಚಾಗಿವೆ, ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾ ಇದು ಎಂತಹ ರಾಜಕೀಯ ನೀತಿ ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕರ ೧೦ ಸಲ ಕಾನ್ಸಿಂಗ್ ಪೋಟ್ ಹಾಕಿದರಲ್ಲಾ ಇದು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಲ್ಲವೇ ? ಇದು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನೀತಿಯೇ ? ನೋಡಿದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ನಾಚಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

SRI R. GUNDU RAO.—I agree. I am not talking about Kerala.

SEI S. R. BOMMAL.—It is a party. But, when you say U. D. F. the party comes.

SRI R. GUNDU RAO.—I heard of what you have accused. You accused Mrs. Gandhi, you accused me, you accused our party and you accused the fundamental structure of this democracy in the

State. Why should we keep quiet if you say some thing ? I am bringing out this. ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಅಸೋಸಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು, ಅದು ಅಲ್ಲಿ ರೈಟ್ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೀವು ಯಾವಾಗ ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ಅಸೋಸಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೋ ಅವಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ನೈತಿಕ ಹಕ್ಕು ಹೋಯಿತು, ಇನ್ನು ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. It is for the people to decide. It is not for me. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ಇದೇ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಡೆವಂತಹ ರಾಜಕೀಯ ಭಾಷಣ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ, ಮೊರಾರ್ಜಿಯ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ, ಚರಣಸಿಂಗ್ ಅವರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ನಾನು ಆಮೇಲೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯನವರು, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಮೇಲೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಗಳು, ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಭಾಷಣಗಳು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಇತ್ತು ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ವಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಇತ್ತು, ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ನಾಯಕತ್ವ ವಹಿಸಿದ್ದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸರವರ ಮೇಲೆ ಇತ್ತು, ಬೇರೆ ರಾಜಕೀಯವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಮೇಲೆ ಫೈಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯ.—ಅಲಿಗೇಷನ್ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಂತಹ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೂ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್. — ತಾವು ಅಲಿಗೇಷನ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವವರು ನಾವಲ್ಲ, ಜನತೆ. ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಎಂದಿದ್ದವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಪಕ್ಷಾಂತರಿಗಿಂತ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಜನತೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಈ ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಉದಾಹರಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ನಿನ್ನೆ ತಾನೇ ಯು. ಡಿ. ಎಫ್. ಬಂದನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಿ. ಅದನ್ನು ತಾವೇ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಪುತ್ತೇನೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ತಾವೇ ಹೇಳಿರುವ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ತಮ್ಮ ಎದುರಿಗೇ ಓದುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೇ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಓದುತ್ತೇನೆ. ಇದಲ್ಲೂ ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ

ಅ ಕತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ? ಪಾರ್ಟಿ ಅಡ್ರಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅಲ್ಲ. Just to re-collect, I will read one sentence. It is a hard fact that the people of Karnataka should know.

“Prime Minister Morarji Desai to-night described that Devaraj Urs Ministry's record in office as the blackest in the history of corruption in the country. Addressing the mammoth public meeting, the biggest ever seen at the Kanteerava Stadium here, Mr. Desai said that the dismissal of Urs' Ministry had been supported by the interim report of the Grover Commission and also the misdeeds, misuse of power and corruption, of which I do not know whether there is any parallel anywhere in the whole of the world.”

ಇಷ್ಟೇ ಸಾಕು, ಇದರ ಮೇಲೆ ಡೀಟೈಲ್ ಆಗಿ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಇದರ ಮೇಲೆ ನೀವು ಸರ್ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಯು.ಡಿ.ಎಫ್. ಯಾರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು ? ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ; ಇವತ್ತು ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಬೇಕು. ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆ ಕೇಳಬೇಕು. ಅವತ್ತು

ಕೇಳಿದರು ನಮ್ಮ ಜನ. ಇವತ್ತು ಶ್ರೀ ರಾಮದೇವರಂತಹ ಸತ್ಯಸಂಧರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ಜನತೆ ಕೇಳಬೇಕು ! ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅಂತಹವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ನೀವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ !

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾವು ತಪ್ಪು ಅಂತ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟವು. ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

Mr. Bommai, for your information, I never said so far. I might not have left him, because he left and went away. It is unfortunate. Let us not worry about that. It is you, who said that. The people of Karnataka, the people of Bangalore City and two lakhs people have heard that. It was not only by Morarji Dasai, but Jagajivan Ram, Vajpai and George Fernandes have addressed that meeting. ಶ್ರೀ ಜಗಜೀವನರಾಂ, ಶ್ರೀ ವಾಜಪೇಯಿ, ಶ್ರೀ ಜಾರ್ಜ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್ ಅವರೂ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾರೆ ಅವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ? ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಜಾರ್ಜ್ ಫರ್ನಾಂಡೀಸ್ ರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಒದೆಲ್ಲಾ ನೀವು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕಾದರೆ ಯಾರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಒಂದು ನೀತಿ ಇಲ್ಲ, ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಬೇಕಾದರೆ. Let us tell the public that we are all sailing in the same boat ; we are all politicians who want to come to power, to enjoy power and to share power and we are prepared to adjust with anybody Yesterday he must have been a corrupt man, but today he is alright for me. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಪಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ, You are associating yourself with the very person against whom you levelled charges. Whether it is Grover Commission report or affidavit case or whatever it may be it is the same. And, what type of statement was made by Mr. Deve Gowda ? I cannot understand. I do n't know how Mr. Deve Gowda has become a party to this. What type of politics he wants to make, I want to know. It is not three years old. I am not telling the history of politics. ಈಗ ಶ್ರೀ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈ ಗೌರವ ಅಡ್ವೇಸ್ ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ದಿವಸ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡೋಣ ಬೇಕಾದರೆ !

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಇರಲಿಲ್ಲ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ; ನೀವೇ ನನಗೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟೀರಿ. “Devegowda's Challenge to Mr. Devaraj Urs.” Mr. Devegowda asked Mr. Urs to seek fresh mandate immediately because of misrule and bad rule. “Urs morally bound to step down” “Devegowda ridicules Urs desertion”. ಇದೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಕತೆ. ಇವತ್ತು ಏನು ಬರುತ್ತಿದೆ ? “ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ದೇವೇಗೌಡರ ಕಿವಿ ಮಾತು” ಇವತ್ತಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲ, ಅವತ್ತಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ. ಅಧಿಕಾರ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ವಾನಗರವ ಮೀರಿ ಪರೇಸಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ.—ಇದೆಲ್ಲಾ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಮಾಡುವ ಜಾರ್ಜ್‌ನ ಅಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲಾ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಈ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದು. ಇದು 20 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ನಾನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. “corrupt, misrule, favouritism, nepotism were worst in his

period. Communalism and Casteism have increased in his administration." ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇವತ್ತು ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. Just because they are elderly people ಅಂತ. ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೇಷೀಯದ ಕತೆ ! ನಾನು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದುಕಡೆ ಹೋಗಿ ಯಾರೋ ನನಗೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮದಾ ಆಗಿಹೋಯಿತು; ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾಗರದವರು 'This Chief Minister is spending much of his time only in felicitations' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನೀವು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ಮುಂದೆ ಬೀದಿಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. People who have not charged, people who have not told, they are respecting because I am the Young Chief Minister. Here what respect you are giving ? ನಾನು ಅವರ ಮಂತ್ರಿಯಾದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಾನೂ ಸೇರಿ, because I was Minister ; The Minister has a joint responsibility. 'This Minister headed by Mr. Devaraj Urs' ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ ನೀವು ಇವತ್ತು ಅವರ ನೇತೃತ್ವದ ಸನ್ಮಾನ ಸಮಿತಿಗೆ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಲಂಕೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರಬಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಈಗಲೂ ನಾನು ಅವನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಷ್ಟೆ. ನಾನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. You show me one instance where I have said against him. I never said anywhere.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. —ಆ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಬ್ಲಿಸ್ ಕದಮೆ ಇದೆ. ಅವರ ಡಿ.ಎಂ.ಕೆ. ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ is most corrupt ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿ ಪುನಃ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಅಡ್ಡಿಕೊಂಡರಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು, ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡರಾವ್. —ಅದಕ್ಕೂ ನಮಗೂ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. —ನಿಮಗೆ ಸಂಬಂಧ ಅಂತ ಅಷ್ಟೆ ; ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸೇವಾರು, ಅವರ ಆರೋಪದಿಂದ ನೀವು ಇಷ್ಟೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಪಕ್ಷದ ನೀತಿ.

SRI R. GUNDU RAO.—You are an elderly man. Please have patience to hear. I also want to hear from you. Don't give irrelevant examples.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. —ನೀವು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಲಂಕೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸನ್ಮಾನ ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಬೇರೆ ಬಾರು ಬಂದೂಕು ನಾವು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ನೀವು ಬಂದೂಕು ನಾವು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಡಿ.ಎಂ.ಕೆ. ಗೌರ್ಮೆಂಟನ್ನು ಕರಪ್ಪ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನೇ ಅಡ್ಡಿಕೊಂಡರಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ಆ ನೀತಿ ಯಾವುದು ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡರಾವ್. —ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು, ಆ ನಿತಿ ತಪ್ಪು ಅಂತ ನೀವೇನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನುನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಪ್ತೇ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. Don't talk as if you are Harishchandras. ನಮಗೆ ನೀತಿ ಇದೆ. ತಪ್ಪು ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಇದೆ, ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಏನು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬೇಡಿ. ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಆಜನಗಾಗಿ ಹೇಳಿರಿ. ಅವತ್ತು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದು, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಂದಾಗಬೇಕು ಅಂತ—to attain power to disturb power ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಏನೋ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಗಂಡಾಂತರ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗಂಡಾಂತರ ಬಂದಿದೆ, ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಜನಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿ. ಅದನ್ನು ಆ ಜನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಆ ಜನ ! ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ? ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವಾದಿಗಳು. ನಾವೆಲ್ಲ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೋಗುತ್ತದೆ ; ಅದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಏನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಇವತ್ತು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಬರಬೇಕು, ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೈಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ; ಅವರವರ ಚಾಣಾಕ್ಷತನ, ಅವರವರ ಅಡ್ಡಸ್ವಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಅವರವರ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ತನದಿಂದ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ರವರೇ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "In politics there is no definite principle. Always it can be changeable ; it always can be adjusted. There is no definite one thinking in politics." ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಾವು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. That means we have to adjust according to circumstatces. We agree to that. There is nothing wrong. ಇವತ್ತು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ not to wound anybody's feeling. What I am stressing is. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನೀವು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸಾವಿರಾರು ಹೇಳಬಹುದು. 'Here is a Chief Minister who is hopping in Helicopter and going in car.' It is all irrelevant because if you are prepared to take me that said tomorrow and you are prepared to associate with me than I become very good man. Just because you are sitting that side it is not correct on your part to say that. ನೀವು ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ! ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇ ? ೩ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿ ಆಗಿಹೋಯ್ತೇ ? ಸತ್ಯ ಧರ್ಮವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಹೋಯ್ತೇ ? Either you must have won whatever the affidavit you have filed before the Grover Commission.....

SRI S. R. BOMMAL.—We won it.....

SRI R. GUNDU RAO.—You won it ! I am glad...ಆದರೆ ಈಗ ಇದು ಎಂತಹ ಸ್ಥಳ !

ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರರು ಇಲ್ಲ. (ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕಡೆ ನೋಡಿ) ಅಲ್ಲವೇ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರೇ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಸಂಯುಕ್ತ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಯೂನಿಟಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಯೂನಿಟಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಯೂನಿಟಿ ಇರಬೇಕೆಂದರೆ 'Mammoth gathering never seen in Bangalore City'. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಪಾಪ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯ್ತಿಯವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವುದು ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಹೋಯಿತು. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಆಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ದಾಮಣಿಗರೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ

ನಮ್ಮನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೈದಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು As he was a very good man he has taken him in his Cabinet. ಇವತ್ತು ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಇರಬಹುದು ನಾಳೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರ ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟು ಛೇಂಚ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಪಕ್ಷ ಬಿಟ್ಟು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದು ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರ ಮಾತ್ರ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೂಡ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಕಾಣಬಾರದು. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. Who is responsible for buying the helicopter? I am asking this question to-day? Is it my Government. ಬೈ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ? ನಾನು ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬರೀ ರಾಜಕೀಯವನ್ನೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಏನು ಈ ದೇಶದ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ದರ್ಜೆಯ ಸಾರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ. ಅವರು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ. ಓಗಿರುವಾಗ ಇಬ್ಬರು ಬ್ಯಾಹ್ಯಣಿಗೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ದರ್ಜೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ಆ ಸಂಕರ ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ದರ್ಜೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಅವರ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆಯೇ ನಾನು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ದರ್ಜೆಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮೊದಲು ನಾನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಕಾಲ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದೆವು. I am telling the facts. I know you are a gentleman. I have great admiration for you because you always agree on certain things if they are correct and sometimes disagree if they are incorrect. (ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ) ಇದೆಲ್ಲಾ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ಪಟೇಲರೇ?

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಏನೇನು ನಡೆದಿದೆಯೋ ಒಂದೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಪಾಪ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಕಷ್ಟ. ತಾವು ಈ ಕಡೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಗ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರಿಗೆ ಹಿಂದೆಯೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾರಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಲೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಈ ಕೆಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ತಾವು ಸೇರುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೬೯ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮತ್ತು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರು. In 1969 the party divided on certain national issues this paving for younger people and youngsters to get entry into the party. I must be grateful to Sri Nijalingappa. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಾಸಕರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಹುಶಃ ಬಿಡುತ್ತರಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಿರ್ದೋಷದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಿಂದ ಮೂರನೆ ಹೋಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು. ನಂತರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರ ವಿರುದ್ಧ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋತರು. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸೇರಿದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹಾಗೂ ಅಂದಿನ ಆರ್‌ಗನೈಜಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. "Subbaiah sees designs in Indira-Urs Rift." ಪಾಪ ಇವತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರನ್ನು ಕರೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮುನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. The Centre was determined to take action against Mr Urs on the findings of Grover Commission though he was trying to side track the issue under the guise of rift between him and Smt. Indira Gandhi. This was said by Sri Subbaiah, who is now B.J.P. Leader and president of the B.J.P. in Karnataka. He said this when you were all one and Sri Devogowda was the President of the Janata Party in Karnataka, Sri Bommai was the Floor leader. ನಮ್ಮ ತತ್ವ ಏನು ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಏನು ಎಂದು ಗ್ರೋವರ್ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಅರಸರ ವಿರುದ್ಧ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು. We have to see the Election results. Because it is the people, it is the voters who decide which party should come to power and which party should not come to power. It is for them to decide but not we. ಇವತ್ತೆಲ್ಲ ನಾಳೆ ನಾವು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಹೋಗಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸನರವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತೇ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರೋಣವೆಂದು. ಆದರೆ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಎದುರಿಸಲೇ ಬೇಕು.

೫.೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಅಮೇಲೆ ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೇ ಹೇಳಿದರು. ಏನೆಂದರೆ, ಒಂದು ಸಾರಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಕರೆದರು ಅದನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್‌ಪೋನ್ ಮಾಡಿದರು, ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಕರೆದರು, ಅದನ್ನೂ ಪೋಸ್ಟ್‌ಪೋನ್ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಜನವರಿ ೩ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆಂದು ಏನು ಭರವಸೆ ಎಂದು. We cannot allow this corrupt Government to go on for a long time, we want peoples' verdict and that is why we have dismissed the Urs Government, ಎಂದು ಕೈಚೆಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದ್ದು ಹೊಡೆದದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಲೆಕ್ಕವೇ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿದಿರಿ. ನಮಗೆ ಟರ್ಮ್ ಆಗಿತು, ನಂತರ ಚುನಾವಣೆ ಆಯಿತು, ನಾವು ಗೆದ್ದು ಬಂದೆವು. ಪೊಲೀಸರ ಮೋರಾಲಿಟಿ ಪ್ರಕಾರ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಪೊಲೀಸರ, ತತ್ವ, ನೀತಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಮೊರಾರ್ಜಿದೇಸಾಯಿಯವರು, ನಾವು ರೀಟರನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಾಗ ಏಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಯಾರು ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಚಾರಮಾಡಿ ಕರಪ್ಸ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೋ, ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ಕರಪ್ಸ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೋ, ಅದೇ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಜನ ಅರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಜನರದ್ದು ತಪ್ಪೇ, ಲೀಡರ್‌ಗಳದ್ದು ತಪ್ಪೇ-ಅದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಕರಪ್ಸ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಆಯಿತು. That means people gave verdict that Mrs. Gandhi's Party which stood for election with the hand symbol under the leadership of Mr. Urs in the State was not a corrupt Government. Whatever charges you made against him, against his party and his Ministry in Karnataka were all far from truth. Again people re-elected Mr. Devaraj Urs's Government under the leadership of

Mrs. Gandhi in Karnataka. ಎಷ್ಟು ಜನ ಓಟ್ ಕೊಟ್ಟರು, ಅಂದರೆ ದೆವಾಕ್ರಸಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತತ್ತ್ವ, ನೀತಿ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡೋಣ. ಅವತ್ತಿನದಿವಸ ನಾನೇ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆನೋ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆನೋ ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಯಾರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ, ಅವರೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಗಜೀವನರಾಂ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಏನಂದರೆ, Janatha Party will definitely come to power because it is not the fight between the Janatha Party and Congress, but it is the fight between Mr. Urs and K. H. Pabli. They thought that these two parties will fight and we will just come to power. ಏನು ಆಸೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ನೀವು. ನಾನು ೧೯೬೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಪಕ್ಷದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ನಾನಯ್ಯನವರು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಫಸ್ಟ್ ಕಾಂಟ್ ಆದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ಕೆ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನವರಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ಓಟ್ ಲೀಡ್ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿತು. ಆಗ ಅವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು, ಅವರ ಕತೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ಗೊತ್ತೇನು? They were assuming that Ministry was almost formed. Message sent to Bangalore—I want Home Portfolio but not Transport Portfolio.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಈಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಎಲ್ಲೂ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ರೈಲು ಎರಡು ಕಂಬಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಸಮೃದ್ಧ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಕಂಬಿ ತಪ್ಪಿ, ಒಂದು ಕಂಬಿ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಮ್ಮ ರೈಲು ಕಂಬಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಮ್ಮ ರೈಲು ಕಂಬಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ತಪ್ಪಿದವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಡಬ್ಬು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಕಂಬಿ ತಪ್ಪಿದವರು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಬಾಲಿ ಡಬ್ಬು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲೇ ಅದು ಡಬ್ಬು. ಅದುದರಿಂದ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ಫಾರಂ ಆಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಂದರೆ ಎಂತಹ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರೂ ಸಹ ಪಾರ್ಟಿಗೋಸ್ಕರ, ಪಕ್ಷಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು. ಇದರಿಂದ ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಎರಡು ಜಗಳದಿಂದ ಆಗ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿದೀರಿ. ನಮ್ಮನ್ನೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲಕರ ಮುಂದೆ ಪೇರಡ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಬೇರೆ ಪಾರ್ಟಿಯವರು, ತಾವು ಕಾಂಟ್ ಮಾಡಿ, ಹೆಡ್ ಕಾಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿಸಿದಿರಿ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ೩ನೇ ತಾರೀಖು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಕರೆದಿದ್ದರು. ೩೦ನೇ ತಾರೀಖು ರಾತ್ರಿ ೧೨ ಗಂಟೆಗೆ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶಕೆ ಏನಿತ್ತು. ಏನು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು, ಅಂಥಾವರು ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ದೆವಾಕ್ರಸಿ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇದ್ದದ್ದು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಮುಂದೆ ಕಾಂಟ್ ಮಾಡಿ ಆಯಿತು. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಯಾವ ಯಾವ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಟೈಮಿಗೆ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ನಾವೂ ಹೇಳಬಹುದು. We can also narrate

how many times Smt. Indira Gandhi dismissed a number of Ministries when they were in power. ಹೇಳದೇ ಕೇಳದೇ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದು ನಿಮ್ಮ ಚಾರ್ಜ್. ನೀವು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ನಾವು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. We still say yes, she has dismissed the Government, but can pat for that. When the Janatha Party was in power, you have also dismissed so many State Governments. ನೀವೇನು ದೊಡ್ಡಸ್ತಿಕೆ ಹೇಳುವುದು, ನಾವೂ ನೀವೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನೀವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದರ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಆಗ್ಯುಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಹೇಗೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಎಂದು ಯೋಚನೆ, ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ಯೋಚನೆ. These are the norms of democracy. ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುಬಿಡೋಣ. ಅದನ್ನು ನಾವೂ ನೀವೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಆಗ್ಯುಮೆಂಟ್ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಇದು ಡಿಫೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅದು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸ್ಥಾನವೇ ಇಲ್ಲ ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ನೀವೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಎರಡು ಜನ ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಬಂದರೆ ನೀವು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇದನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಇನ್ನೂ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

SRI R. GUNDU RAO.—We are not opposed to opposition. Who are we to oppose the Opposition? After all, we are having majority if we lose it, we will lose the power also. ಏನೋ ಆಗಿಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಅಪೋಸಿಷನ್‌ಗೆ ನೀತಿ ಬೇರೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಹೀಗೆ ಇದ್ದರೆ ಅಪೋಸಿಷನ್ ಜೆಟ್‌ಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕರಪ್ಪ ಎಂದು ಬಯ್ಯುವುದು, ಸಾಯಂಕಾಲ ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಪೋಸಿಷನ್ ಹೇಗೆ ಜೆಟ್‌ಯುತ್ತದೆ. If we have 114 or 115 Members this side, we will rule the Government. Likewise, if you have the majority that side, you will come to power. There will be a Chief Minister, an Opposition leader, Government etc., etc., all these are norms of democracy. ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಅಪೋಸಿಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾಳೆ ನೀವು ಬರಬಹುದು ಅಥವಾ ನಾವು ಬರಬಹುದು. ಅದನ್ನು ತಲೆಯೆಳೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಟೀಕೆಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮಿತಿ ಯನ್ನು ಮೀರಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಮತ್ತೆ ಇನ್ನಾವುದನ್ನೂ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಇವತ್ತು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನಾಳೆ ನೀವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿ. ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. After all, I was also there as an Opposition leader for a period of six months. Politics is just like cycling.

ಕಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. Was there any Chief Minister who has not travelled in a State Car right from 1956? ದೊಡ್ಡ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಕಾರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ? ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೂ ಯಾರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ನೀವು ನಾಳೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? We cannot burn that helicopter. Tomorrow if they come to power, they will also use it. We have to

use it. It is not an individual's property. It is the dignity of the Office. If the Prime Minister visits Bangalore, she will come by a Special Plane. When Sri Jagjivan Ram was Defence Minister, he used to travel in a special Plane. It is the personality that counts and not the individual. The Chief Minister of a State is always a Chief Minister. Wherever he goes, he goes in the capacity of a Chief Minister. I am not Gundu Rao as long as I am holding the office of the Chief Minister. When I was the Leader of the Opposition, I used to go in a private car and nobody was bothered about me. Similarly, the Prime Minister is always a Prime Minister whether she goes to Bangalore or Kerala to attend either a Government function or a private function. Now, Sri A. Lakshmisagar has become the Leader of the Opposition with a status of the rank of a Cabinet Minister. He will have car, Bangalore and so many other facilities. It is left to him whether to avail of these facilities or not. ಆದರೆ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಹಿಂದೆ ಜನರ ಹೇಳಿಕೆಯು ಎಂದರೆ ನಾನು ಕಾರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬಂಗಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ವಿಶೇಷ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾಗ ಪೋಸ್ಟ್ ಮ್ಯಾನ್ ರವರು ಇದು ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ಕರೆಕ್ಷನ್ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಅಕ್ಷಾತ್ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಅವರು ಕರೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಲಿ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿಸಾಗರರವರು ನನಗೆ ಕಾರ್ ಬೇಡ, ಬಂಗಲೆ ಬೇಡ, ನನಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮನೆ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು, ಆದರೆ ನಾಳೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಆಪ್ತರವರ ಪಾರ್ಟಿ ಲೀಡರ್ ಆಗಿ ಬಂದಾಗ, ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿಸಾಗರರವರು ಬಂಗಲೆ, ಕಾರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಹಾಗೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನಾವು ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲೇ ಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗಂಡೂರಾವ್.—ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ? ಅದೇ ಸಮ್ಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಪ್ರಲೋಪನ ಏತಕ್ಕೆ? ಯು.ಡಿ.ಎಫ್. ಫಾರ್ಮೇಷನ್ ಆಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲವೇ ಸ್ವಾಮಿ. ಅದಕ್ಕೆ ತನುಗೊಂದು ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯು.ಡಿ.ಎಫ್. ಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಎಸ್)ನವರು ವಿವರಣೆ ಮಾಡಿ, ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ವಿವರಣೆ ಮಾಡಿ, ಸಿ.ಪಿ.ಐ.ಎಮ್ ವಿವರಣೆ ಮಾಡಿ ಯು.ಡಿ.ಎಫ್.ನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವರವರ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇನಿದೆ, ಅವರವರ ಪಕ್ಷದ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿಯೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ೧೯೬೪ರಲ್ಲಿ ಅಶೋಕ್ ಮೆಹತ್ತಾ ಗ್ಯಾಜೆಟ್‌ನವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಆಗ ತಮ ಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಜಿನಾಯತೆಂದು, ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಗುಂಪುಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ವಿಧಾಯಕ ದಳ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಆಗಿದ್ದ ಸ್ವೀಕರಣ ದೃಶ್ಯಂಟ ಬಾಳಗೂರವರು ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ೧೯೬೬ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂತು. ಆಗ ಸೋಲಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಮತ್ತು ಸಿ.ಪಿ.ಎಂ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದರು ಮತ್ತು ಆಗ ಅಂದಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಬಿ) ಪಕ್ಷದವರಾದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಗೂಡಿ ಒಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ದಳವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೂಡ ಆಗಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ತತ್ವಗಳಿವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆಯಾಯ ಪಕ್ಷದವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಯಾರೂ ಯು.ಡಿ.ಎಫ್. ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಪ ತಿಳಿದಾನೆ ಮತ್ತು ನಿಲವು

ಏನಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಕರಣ ಮಾಡುವಂಥಾ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೊಮ್ಮಾಯರವರು ಅಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರಾಗಲಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಡೆದುಕೊಂಡ ರೀತಿಯನ್ನು ತಾವು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಆಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸೀಕೆರವರ ಮೇಲೆ ನಾವು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂದೂ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ, ಬಿಲೋ ದಿ ಬೆರ್ಟ್ ಹೊಡೆಯತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನಾವು ಎಂದೂ ಸದನದಲ್ಲಿ ಉಂಟು ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ದೋಷಗಳೇನಿವೆ, ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಯಾವುದೇ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಸೃಷ್ಟಿಕರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ತಾವು ಮತ್ತೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಸ್ತುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಬಹುಶಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸೀಕೆರವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೂಡ ಯಾವತ್ತೂ ಕೂಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಸಣ್ಣ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೂತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದು ಸರಿ ತಪ್ಪು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದಂಥ ವಿವಾದಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಬಿರ್ಚು ಮಾಡಬಾರದು ಜೋಡಾನ ವಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹುಶಃ ನೀವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ರಾಜೀಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯು.ಡಿ.ಎಫ್‌ಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ. ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಸ್ಪೈಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ ಲೇಬರ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಂ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಲೀ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಸಮಂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೇಲೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಕೊರತೆ ಇತ್ತು ಅದನ್ನು ತುಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಯಂಕ್ತ ದಳವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕೊಂಡು ಆ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಅಪ್ಪೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಏತಕ್ಕೆ ಬಹಳ ದೂರಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗುವುದು ಅಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ. ಸುಮಾರು 22 ಜನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೂತು ಕೊಂಡು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ನಾನು ಹೋದಾಗ ಇಲ್ಲಿಯ ವರದಿ ಕೂಡ ನನಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಬಾಂವು ಆಗಿದೆ ಅದೇ ನಿಲುವು ತಮ್ಮದೂ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ ತಾನೇ? ಅದಕ್ಕೆ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷಿವ್ ಸಜೆಷನ್ ಕೊಡಿ...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ೮ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡನಾಗಿರುವಾಗ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಾರಿತಪ್ಪಿ, ಎಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟನ್ನು ಮಾರಿ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸೀಕೆರವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ, ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಎಲ್ಲಿ ಹಣದ ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷಿವ್ ಸಜೆಷನ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದೂ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

SRI. R. GUNDU RAO.—Why I am saying this is, the Hon. Member Sri J. H. Patel during the course of his speech stated that there is a wall between the people and the Government since the Government has no mandate of the people and that it is Government imposed by

the High Command. What was the necessity to mention this? He further said, Sri Gundu Rao had the distinction of most expensive Chief Minister. Is it relevant here to mention this? Was there any Chief Minister in the past who stayed in a hut or rode a bicycle? Such criticism will not pay the Opposition. By this type of their thinking and criticism, the Opposition cannot and will not grow.

The Hon. Leader of the Opposition Sri A. Lakshmisagar submitted that I destroyed the financial discipline by my on-the-spot promises which remained yet to be fulfilled and that the two year old Ministry was a Government of pedlars of the 20 point revised programme consisting of non-performing, intolerably irresponsible Ministers. He may say whatever he wants, but it is not for him to decide.

You are telling that I am responsible for everything as if the Chief Minister and the Ministers who held offices in the past are not responsible. I will come to the point of good certificate given by the Hon'ble Prime Minister within two minutes. Then, the Hon'ble Opposition Members have said that the first two years period was spent in felicitations. I am asking you—how many felicitations were held in the past right from the year 1956, to the Chief Minister and other Ministers? Do you know about that? It is for the people to judge. It is the people who are giving felicitations, whoever may be the Chief Minister. It is the tradition which has been followed right from the past to give felicitations in favour of the Ruling Party. There are organisations like Chambers of Commerce etc., and they are arranging the felicitations. Whether you are there in power or I am there, these organisations will continue and they will arrange felicitations. Some contractors, some Advisory Committees, some business people will hold these felicitations. This is not a subject which is to be seriously considered by us today. The Hon'ble Members from the Opposition side have also said that the latter period of my Government was full of picnics in the form of Cabinet Meetings at the Divisional levels. In my view it is the best adopted system of conducting Cabinet meetings in the whole country. It is our view and the view of the majority of the people. If you are not inclined to our idea, then you tell it before the people when you go to polls. If people feel that this system is wrong, they will express it through the polls. It may be picnic for you, but it is important for me and in my view, it is a good system.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು.—ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ನೀವು ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೂ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದಿರಿ ಎಂದರೆ, ನಮಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ನೀವು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು,

ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೀರೆಂದು ಅನ್ನುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಅನ್ನಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮದೇನು ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದಿರಿ ಎಂದರೆ, ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ? ನೀವು ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನೀವು ಹೇಳುವುದಲ್ಲ ಸರಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು.—ನಾವು ಹೇಳುವುದು ನಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯೇ, ತಪ್ಪೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಜನರು ಕೇಳಿ ಬಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಉತ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮದೇನು ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ, ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ್ದು ಹೇಳಿಕೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

SRI R. GUNDU RAO.—Let the people decide. Then it is also said by the opposition Members that the period was marked by circus tragedy. It is a tragedy which should have not happened and which nobody expected. The Government ordered an immediate enquiry and it is going on. It is for the Enquiry Commission to decide as to how the Government is responsible for this tragedy and how you and myself are responsible. No Government in the country, no Chief Minister, no Minister or nobody will say that the Circus should catch fire and somebody should die. It is not the intention of any Government or any Chief Minister.

SRI D. DEVARAJ URS.—This is not the subject matter which may be taken up. The Government to what extent is responsible is the matter to be probed into. Certain rules have been violated and as a result of which the tragedy has taken place. For that, we have to hold the responsibility on the Government.

SRI R. GUNDU RAO.—I do not mind in spending the whole time to find out in what way the Government is responsible. I can understand the criticism coming from Sri A. Lakshmisagar, because he did not hold the office of the Chief Minister. But I did not expect such criticisms from you...

SRI D. DEVARAJ URS.—Tell me what is it that I have said.

SRI R. GUNDU RAO.—It is referred here.

SRI D. DEVARAJ URS.—Then why do you attribute it to me. I have never spoken. In your anxiety, please do not go on mixing up things.

SRI R. GUNDU RAO.—Had these criticisms referred day before yesterday or previously, I would have not referred to it at all. But you have your leader today and he has said things in his speech.

Then coming to the elections to the local bodies, it is said that the Local Bodies elections have not been held. In what way I am responsible for this? There are certain things which both of us know. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಬಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇನೆ ? ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಚಾರ್ಜ್

ಮಾಡಿದ್ದರು ಅದರೂ, ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು ನೀವು. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ನಾವು ಹೊಸ ರಾಗಿ ಬಂದೆವೆ ಆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ದೂತನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ನೀವು ಇರಲಿಲ್ಲ; ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ಬರೀ ಈ ಕಥೆಯನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಕೂರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ಮಾದರನ್ನು ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು; ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ; ಇಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಿ; ಪವರ್ ಜನರೇಷನ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ—ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ೧೯೭೪ ರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತರೂ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ತರಹದ ವಿಚಾರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ವೆಂ. ವಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾವು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದರೆ, ಏನು ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ? ೧೯೭೨ ರಿಂದ ೧೯೭೪ರ ವರೆಗೆ ಹಲವಾರು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೪ರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗುವ ಅಂದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು ನಾನು ದೀಪರಾಧಿ ಎಂದು ಜನ ತೀರ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು, ಸಂತರ ಅದನ್ನೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು. ೧೯೭೪ ರಿಂದ ೧೯೭೪ರ ವರೆಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು ೨ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಗುಂಡೂರಾಯರು ೨ ವರ್ಷ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಾಗಲೀ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ೧೯೭೪ ರಿಂದ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಶೇಷ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನ ಮೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಾದ ವಿವಾದ ಇದೆ. ೧೯೭೪ರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು ಸುಮಾರು ೮ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದರು. ಅವರು ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅಂದರೆ ೪ ವರ್ಷದಿಂದ ಈಚೆಗೆ ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಪಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾವು ೫ ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನೀವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ; ಈಗ ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಿ. ಆಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಸರವರು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಸಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ; ಇದು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಪ್ರಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri K. H. Srinivas has stated that since the last elections, the Member had lost their original identity of the Government its relevance. On the other hand, I will tell you—the original identity was restored. When there was no original identity, the people recognised the original identity in us and the original identity was restored. I request Sri K. H. Srinivas to give up speaking about identity as he has now lost his original identity.

Sri K. H. SRINIVAS.—I said it including me;

SRI R. GUNDU RAO.—So far as your voters are concerned, you are answerable to them. It is actually you who are losing the identity and not myself or the members of this side. The people have recognised in us the original identity. We will go to the people again and get fresh mandate. Please do not speak about the original identity.

೯-೦೦ ಪಿ.ಎಂ.

ನೀವು ೧೯೮೩ಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೀರೋ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತೀರೋ ನೋಡೋಣ. ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಾಗ ನೀವು ಬಹುಮತ ಪಡೆದು ಬಂದರೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಅದನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಿ, ಯಾವಾಗ ಚುನಾವಣೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಈ ಒರಿಜಿನಾಲಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಆಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಒರಿಜಿನಾಲಿಟಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ ? ಏನೂ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲೇನಾದರೂ ಬಹುಮತ ಕಡಿಮೆ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಟು ಹಾಕುವಾಗ ಏನಾದರೂ ನಾವು ಪರಾಜಯ ಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಆಗಿದೆಯೇ ? ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೂ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಬದಲಾಗಿರಬಹುದು ಆಪ್ತ. ಹಿಂದೆ ನೀವು (ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್) ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ ಈಗ ಗಂಗಾಧರ ಗೌಡರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು ಈಗ ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾನಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಅರ್ಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇರೆ ಯಾರೋ ಆಗಿದ್ದರು, ಈಗ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ ಅವರಿದ್ದಾರೆ. ಹಾವನೂರು ಅವರು ಹಿಂದೆ ಕಾನೂನು ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು, ಈಗ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅವರಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏನಾಗಿದೆ ? Technically illegal ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುವುದು. ಆದರೆ morally ಇದಯಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರುವುದು. ನೀವು ಈಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. You are bound to be there. Nobody can question you till the next elections are over. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಒರಿಜಿನಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡೋಣ. ನೀವು ಬಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಒರಿಜಿನಾಲಿಟಿ ಎಂದು ಹೇಳೋಣ, ನಾವು ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ಒರಿಜಿನಾಲಿಟಿ ಎಂದು ಹೇಳೋಣ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಿದೆ ? "All the debates in Assembly were irrelevant" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು ? According to you all the debates are irrelevant because there is no identity. ಆಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. "Chief Minister was hopping by Helicopter from reception to reception, he was not able to know first hand information" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. Helicopter or Plane cannot go on the road. It has to fly. Why did you point out ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ? ಸುಮ್ಮನೆ ಅಂಥ ಚರ್ಚೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ. ಈಗ ನಾವು ಎರಡು ವರ್ಷ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸಿ ಮೂರನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ೬ ತಿಂಗಳು ಸುಮ್ಮನಿರಿ. ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ. ನೀವೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ, ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳುತ್ತದೆ, ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡೋಣ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಯಾರು ಬಂದರೂ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುವುದು. ನಾವು ಬಂದರೂ ಅಷ್ಟೇ, ನೀವು ಬಂದರೂ ಅಷ್ಟೇ. ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ಜನಗಳೂ ದೇಶದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಚುನಾವಣೆ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತಗಳ ಎಣಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಹಾರದ ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರಿಗೆ ೩ ಸಾವಿರ ಮತಗಳು, ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರಿಗೆ ೪ ಸಾವಿರ ಮತಗಳು ಅಂದರೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರು ಗೆದ್ದರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಾರ ಹಾಕಿ ಎಷ್ಟೇ ಆದರೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರು ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು, ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರಿಗೇನು ಗೊತ್ತು ಎಂದು ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಗೆದ್ದರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದರೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ, ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನವರು, ಅಷ್ಟಿಲ್ಲದೇ ಆವರು ಗೆದ್ದು

ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು ಗೆದ್ದುಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಎಂದು ಪಾರ ಪಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಜನ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೂ ಅದನ್ನೇ. ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಹೋಗ ಬಾರದಂ, ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಡಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದರ ವೆಚ್ಚದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. Permanent committee of hosts ವಿನಿದ್ವಾರೆ ಆ ಜನರಿಂದ ಫೀಡ್ ಬ್ಯಾಕ್ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಕಡೆ...

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದಕ್ಕೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು, ಫೀಡ್ ಬ್ಯಾಕ್ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದಾಗಲೇ ಸಿಗುವುದು. Atleast I have started a good practice to have Dharmadharshana. ಜನರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ೧೦ ವರ್ಷ ೨೦ ವರ್ಷ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡದೇ ಇರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ವಿಜ್ಞಾನ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ. ನಾವು ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವನ್ನು ಗಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೂ ಹೊಸ ವಿಷಯವಲ್ಲ. Our State probably could have thought early to purchase a plane. Buying a plane is not a crime. If you go by plane you can save half of the expenditure ಯಾರೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಳಗಾಂಗಾಗಲೀ ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಆಗಲೀ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಆ ಊರಿನವರೆಗೂ ಎಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಬಾರ್ಡರ್ ಹತ್ತಿರ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಬರಬೇಕು, ಪೊಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಬರಬೇಕು, ಮತ್ತೆ ಒಂದೊಂದು ಭಲಾಂಗಿಗೂ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಆ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಒಂದು ವ್ಯಾನು, ಮತ್ತೆ ಅವರ ತಿಂಡಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ವ್ಯಾನು ಇರಬೇಕು. ಬೆಳಗಾಂಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಡಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹಾದು ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಹಾದುಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಬರಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರಿಗೆ ಆಗುವ ವೆಚ್ಚದ ಎರಡರಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ದಾರಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಟೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧುವಾದುದಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ the Prime Minister to know the Welfare of the State, to know the people she has to tour. she has to travel by train from Delhi to Bangalore ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, practically it is not possible. ಸುಮ್ಮನೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುಹುದಷ್ಟೆ. It is not so and it is at your risk you are going by Helicopter. It is not sure. It may not be sure for every day. How can you fulfil so many programmes. How can you meet so many people. You can save the expenditure. That is why the purchase of Helicopter was thought of, and Sri Devaraj Urs purchased it. ಇದಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಯೇ ಅವರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ನನಗೇತಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೆ ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗುವವಕಾಗು ತ್ತದೆಯೇ ?

SRI R. GUNDU RAO.—I wish you could have taken one earlier. I could have travelled because I was the Transport Minister and Transport Minister has a privilege to go by Helicopter. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದ್ದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದು cheap publicity ಆಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಭದ್ರವಾಗಿದೆ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಇದೆ.

ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಅನುಮಾನ ಬೇಡ. ಅದರ ಬದಲು ಯಾವುದಾದರೂ ಬೇರೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಬಗ್ಗೆ ವಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದರು ಎಂದು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. It is not a certificate for dissidents.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ತಾವು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಜನರಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಡಿಸಿಡೆಂಟ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಎಂದು ತಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಿರಿ ಅಲ್ಲವೇ ?

SRI K. H. SRINIVAS.—You liked it.

SRI R. GUNDU RAO.—How do you know that I liked it or not. How do you know ? That is a different thing. But you spoke and that part I liked it.

ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ತಾವು ಹೇರಿದಿರಲ್ಲ ಅದಲ್ಲ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ದುರುದ್ದೇಶವಂತೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಎರಡು ದಿವಸ ಮೊದಲೇ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರು. For one and half hours The Prime Minister was with the Secretaries and Ministers and reviewed the whole thing and the Officers of the Central Government must have apprised the facts. Naturally they expressed that the State Government is functioning very well. There is nothing wrong. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಫೆಡರಲ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ. When her party Government is there she can come and review. Nothing is wrong. It will benefit the State. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳ ಮುಂದೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ನಷ್ಟವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೇಪಕ್ಷ 31 ಪರ್ಸೆಂಟ್ 100 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅದರೂ ಪ್ರಯೋಜವಾಗಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇಹೋಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಪೊಸಿಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಪೊಸಿಷನ್ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ತರಹ ಇದೆ. The Governor of Reserve Bank of India has listed Andhra Pradesh, Tamil Nadu, Uttar Pradesh, Hariyana and Karnataka as having good Financial administration. It is the Certificate given by the Reserve Bank of India:

Let us accept the facts. He has said that only a few states' financial performance is good. ಇದರಿಂದಲೇ ನಾವು ತೃಪ್ತರಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದರ ತಾವು ಏನ್‌ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಆಗಿದೆ, ಆದಾಗಿದೆ, ಇದಾಗಿದೆ. ಎಂಟುಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಆ ರೀತಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸರ್ಕಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. She is the Prime Minister of the country. She is not the Prime Minister of the Party. When she came and gave a good certificate, it is for the people and not for the individual. Even the Legislators

must feel proud. It is for the performance of the Government. And Government is responsible to the Legislature and so it is a credit for the Legislature. It means that in Karnataka the Legislators have functioned responsibly and have performed constructively. Their duty is also equally accountable. This is why the Government is functioning well. Every body should feel proud about it.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಬೇಡಿ. ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಬೇಡ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಆಯಿತೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಡಿಸ್‌ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಲಾಜಿಕ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಬಂದ ಡಿಸ್‌ಕ್ರೆಡಿಟ್ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೂ ಬಂದವಾಗಾಯಿತಲ್ಲ ?

SRI R. GUNDU RAO.—Yes. One of the reasons. I am not afraid of it.

SRI D. DEVARAJ URS.—I am not saying you are afraid. I want only to say that according to your own logic the Party which has come to power now and which was in the Opposition previously also got the discredit because Mrs. Gandhi as the Prime Minister made the remarks there that the Government was bad, Law and order position was bad etc. Just as you said that the credit should go to us, we are also prepared to take it. But you must also accept the discredit of the present ruling Party of Kerala.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಮ್ಮೆಲ್ಲೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇರಬಹುದು. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಆ ವಿಚಾರ ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಡಿಬೇಟ್ ಮಾಡುವಂಥದ್ದಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ.

SRI K. H. SRINIVAS.—We are not debating it. We have only offered our comments on that.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗೌರ್ನರ್ ಅವರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟೆ. ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅನ್ಯಾಯ ಏನಾದರೂ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಿರಾಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. I am not talking in that tone at all. It is not my habit also. I am a poor and honest democratic person where as you are not.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ನಾವು ಹಿಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕಲ್ಪುಬಂಡೆಯಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಅದು ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಈ ಕಲ್ಪುಬಂಡೆಯಂಥ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈಗ ಅರ್ಥವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಹೇಳಬಾರದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕಲ್ಲುಬಂಡೆಯಂತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಲ್ಲುಬಂಡೆ ಒಡೆಯಲು ಉಳಿ, ಸುತ್ತಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ, ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಉಳಿ, ಸುತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಕಲ್ಲುಬಂಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ಗಟ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಒರಿಜಿ ನಾಲಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಇದು ಅಧಿಕೃತವಾದ ಸರ್ಕಾರ. ಜನರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನ ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಹಿಂದೆಯೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಮುಂದೆಯೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇ ವೆಂಬುದನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಅದರಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು He had said in his speech.

"The Karnataka Housing Board has from 1974 to March 1980 secured Rs. 14.30 crores as loans from HUDCO for 32 composite housing schemes for construction of 11,571 houses. Within a period of one year namely January to December 1981, Government have approved 25 schemes at a total estimated cost of Rs. 19.47 crores for construction of 12,408 houses."

He further says .

"Under the People Housing Programme, emphasis has been given to complete incomplete houses."

This is most important ಮಾನ್ಯ ರಾಮೇಗೌಡರು ನಮ್ಮ ಗುರುಗಳು ಎಂದು ನಾವು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅವರು ಹುಡ್ಕೋ ಸ್ಕೀಂ ಅಂದರೆ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಅರಿವು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಅವರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಹುಡ್ಕೋ ಸ್ಕೀಂ ಅಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಈಗ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಲೋಕೋಭಿನ್ನ ರುಚಿ : ಎಂದ ಹಾಗೆ ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದಾಗ ಒಂದು ಮಾತು, ಅನಾನುಕೂಲ ಆದಾಗ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಏತಕ್ಕೆ, ನಾನು ಮನುಷ್ಯ ಅಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನೀವು ಮನುಷ್ಯರಾಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅಮೆರಿಕಾಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು, ಪಾಪ, ನೀವೊಬ್ಬರೇ ಹೋಗುತ್ತೀರೆಂದು ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಭಾಸ್ಕರನಾಯ್ಕ ಅವರನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಪಾಪಸ್ ಬರತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಸಮೇತ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ನೋಡಿ. Whichever may be the Government. The Government has taken a decision then to complete so many houses. But at that time the Government changed. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೭೮-೮೦ನೇ ಇಸವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೮೦ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. So we have to complete all the houses. Government may change But schemes cannot be changed. Government is a continuity. These

schemes are not for the Minister or the Legislators or for the Government. They are for the weaker sections and for the people of the rural areas. These schemes were sanctioned in the year 1979. But the Government changed within three months. So we have to complete all the houses. The Governor has clearly said in his speech :

“Between April 1973 and December 1979, 1,58 lakhs houses were completed averaging to hardly 29,000 houses per year. There after progress has been stepped up and between January 1980 and October 1981 almost 1.18 lakh houses were completed.”

This is important.

The houses which were incomplete, have been completed and further about 44% of houses have gone to Scheduled Castes and Scheduled Tribes. We have sanctioned one lakh houses during 1981-82 which will be completed in the course of the year.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೊದಲನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಕಟ್ಟರತಕ್ಕಂಥ ಮನೆಗಳು ಎಷ್ಟು?

SRI R. GUNDU RAO.—After all figures cannot be disputed because it can be verified.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಸಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಆಮೇಲೆ ಕೇಳಿ. ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಉರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ Your opinions and suggestions will be borne in mind. ಸಾವಿರಾರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ, ಕೆಲವೊಂದು ಮನೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. I was also a Minister for Housing in 1975-76 ರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮನೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋದವು ? It is not the fault of the Government at all. ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಯಾರಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇದೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಮನೆಗಳು ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಿವೇಶನ ರಹಿತರಾದವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. It is there in the speech of the Governor :

“10.40 lakh families were identified as houseless and siteless in the rural areas up to end of 31st March 1980.”

Figures and dates have been given. ಇವರಲ್ಲಿ ನಿವಾಸಿ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. They always can put the question and can get replies. After all, we cannot give false replies to hon. members. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಷಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Definitely,

(Interruption)

you have said so many things. I am not going to discuss in detail about that. ಬರುವಂತೆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ನೋಡುತ್ತಾರೆ Your reports are here. You have stated in your report about so many misdeeds and so much misuse of power. Whoever comes as the Chairman of the P. A. C can very well point out all these things.

I do not hold you responsible but what are all the omissions and commissions, they were there. ವರಿಫೈ ಮಾಡಿದರೆ ? ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ತಪ್ಪು ಹೇಳಿದರೆ, ಸದನಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು ತಿಳಿಸಿದರೆ It become the context of the House. ನಾವು ಮಾಡಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಲ್ಲದೇ ತಪ್ಪು ಇರಬಹುದು. ಹತ್ತೂ ಮನೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದ್ದರೆ, I am not defending. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೀಳದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರದ್ದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. It is the responsibility and duty of everybody, not one individual or one person. ಅದರೆ, ಅಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರ ಕೈಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾವಿರ ಗಟ್ಟಲೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ, ಸಾವಿರ ಗಟ್ಟಲೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಕೆಲವೊಂದು ಕಡೆ ಲೋಪದೋಷಗಳಾಗಬಹುದು. ಪವರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಕೂಡ ಬಂತು. Lot of things have been found out. May be, in the interest of one Engineer. it may be correct. It may be wrong, in another's view. It is a debatable matter. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ ಎಂದು ನೀವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೇ ಸರಿಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. They might have arrived at some decision. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ. What else the Governor can speak, want to know. The Governor has said about the development that has taken place in rural areas. in urban areas, Janatha housing schemes, bonded labour schemes and land reforms. ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ೨೦ ಲಕ್ಷ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“During the year 1980-81, the production of cereals and pulses was 57.76 lakh tonnes. It is anticipated that during 1981-82, the production would be 67.03 lakh tonnes.....”

ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಟನ್ಸ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬಹುದು ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ತಪ್ಪಿದೆ ? What is wrong ? What are all the achievements during the last one year, have been placed before the joint session by His Excellency the Governor. He has stated the whole thing. It is left to you either to dispute or to agree. What I am telling is, what else the Governor can say. He has put before you with figures and dates. ಇನ್ನು ಹರಿದನರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“The Welfare of Scheduled Castes/Scheduled Tribes, Backward Classes and Minorities is fully secured.”

How correctly it has been stated !

“We have decided to construct at least one postmatric hostel for each district for the Scheduled Castes/Scheduled Tribes. 726 Women Welfare Centre, 57 Training Centres, 7 Tailoring Production Units and 7 Coir Units are being maintained for the benefit of SC/STs in the State.”

What is wrong ? ೭೨೬ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ, ಇನ್ನು ೩೭ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆಯೋಣ, You throw your ideas, your suggestion ; you speak your thinking. If it is

possible, acceptable to our economy we will accept it. If it is not possible, we cannot do it. That is all I could say. ನಮ್ಮಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಎಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಷ್ಟು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಜನಗಳ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಷ್ಟು, ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಸಭೆ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಾವು ಮಾಡು ಶ್ರೀರಾ, ನೀವು ಬಂದಾಗ ಮಾಡಿ, ನಮಗೆ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ, ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡಿ. ಆ ಊರಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಊರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದರು ? ರಾಜಕೀಯ ಬತ್ತಡ ಇತ್ತೇ ? ಪರ್ಸನಲ್ ಬತ್ತಡ ಇತ್ತೇ ? ಜಾತೀಯ ಬತ್ತಡ ಇತ್ತೇ ? ಭಾಷೆಯ ಬತ್ತಡ ಇತ್ತೇ ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಮೂಲಕ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆವಿಗೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಕಡಿಮೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಸಾಧನೆ ಏನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ೮೧-೮೨ರ ಸಾಲಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅಂದರೆ, ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ೫೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಅದನ್ನೇ ಗುರುತಿಸಿ ಹೇಳಿರೋದು. ನಿಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೨೨೫-೨೫೦ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ೫೦೦ ಮನೆ ಎಲ್ಲೂ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ನಿಮ್ಮ ಸಾಧನೆ ಕುಂಟಿತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

೬-೨೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನು ಅವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಳಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ೫೦೦ ಮನೆ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಇನ್ನೂ ೫೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಏನೂ ಕೆಲಸವೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಸುದ್ದನೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಾಯಿ ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಬೇಕು. What is the other method you have in this country, I want to know. That is my point. I welcome any constructive suggestion. ೫೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬದಲು ೭೦೦ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಏನು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು ಅದನ್ನು ಅಜೀವ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಇಷ್ಟೇ ಅಜೀವ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಇದಕ್ಕೆ ವಿವಾದವೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಹೇಳತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ನಾವು ಕೇಳುವುದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಾಗ, ಸರಿಯಾದಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತಾನೇ ? ಅದನ್ನು ಮಾಡದೇ ತಾವು ಬಿಡಲುಬಿಡದು. ಈಗ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದ್ದೇತ್ತ್ತು ೧೫ ಸಾವಿರ ಜನ ಕೈಪುಡದರಿ ಪದವೀಧರರ ವಿಚಾರ ಏನಾಗಿದೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ದ್ವಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೯ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳ ರೀತ್ಯಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೫೧ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನೀವು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ತಾವು ಹೇಳಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ, ಮನೆಗಳು ಸಿಕ್ಕಿದವರಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಇನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಮುಖ್ಯ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲೂ ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆಸಿ ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನೇ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಾಳೆ ದಿವಸ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತೇವಲ್ಲ ಆಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ತಮಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಈ ತರಹ ಒಂದು ಫೋರಮ್ ಇದೆ ಕೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಏನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನೀವು ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ. The achievement of the Government the policy of the Government is stated in the Governor's Address not the policy of the Opposition. We shall see that constitutional amendment comes after sometime. Let us see. ನಾಳೆ ಕೌಂಟಿಂಗ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ನೀವು ಒಂದೇ ತಾನೆ? ಅಲ್ಲಿ ಫಸ್ಟ್ ರೌಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಓಟು ಜಾಸ್ತಿ ಬಂದರೆ, ನನಗೆ ಹೋಮ್ ಪೋರ್ಟ್ ಫೋಲಿಯೋ ಬೇಕು ಅಂಥ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದರು, ಇದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಮಾನ್ಯ ನಾಣಯ್ಯನವರೇ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾಣಯ್ಯ.—ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಸತ್ಯ. There was a phone message from one of the constituencies, from the leader of that party stating that whether I should be the Chief Minister. He said you will be the Chief Minister, but I should be this.....

SRI R. GUNDU RAO.—A telegram came stating that a particular person is becoming the Chief Minister, I have no objection, you can become the Chief Minister, but the Home portfolio must be mine, Not more than that. ದೇವೇಗೌಡರೋ, ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರೋ, ಪಟೇಲರೋ ಯಾರೋ ಅಂತೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. Message was conveyed. It was in the context of 1978 election it has come ಆಮೇಲೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ Really it is the greatest achievement. Everyone should appreciate. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಏನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಫುಲ್‌ಫಿಲ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಯರ್ ಆಗಿದೆ. "Land Reforms Programmes have been translated into a meaningful reality. A little over 8 lakh applications have been received from ex-tenants for the confirmation of occupancy rights. While by the end of December, 1979, 5.33 lakh applications had been disposed of. by 31st December 1981 8.08 lakhs of applications were disposed of". we have given with date and figures.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಕರಪ್‌ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. So far as land reforms one concerned we have welcomed. We have supported.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದು ಜನರಲ್ವೈಸ್ ಆಯಿತು. It is always subject to verification. Anyway you can verify it and it may be answered.

Earlier Sri Devaraj Urs said he can put a question and the answer will be given. We have said clearly.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಈಗ ತಾವು ಜನತಾ ಮನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಭಾಷಣಕ್ಕೂ, ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದ ಭಾಷಣಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ, ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಿಮ್ಮ ರೈಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ, ನಮ್ಮ ರೈಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಶುಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ನಾವು ಬಂದು ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಆಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನಾನು ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕಮ್ಯಾಂಡ್ ಏರಿಯಾ ಡವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ್‌ಶೆಟ್ಟಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸಮಯ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. It is alright. I cannot restrict. This is for you to ask. ಇರಿಗೇಷನ್ ಎಷ್ಟು ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿ ನಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈಗ ನಾವು ಏನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಟಾರ್‌ಗೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಏನು ಎಷ್ಟು ಟಾರ್‌ಗೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

SRI R. GUNDU RAO.—We have stated what we have achieved and also what we are going to achieve.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮೂರು ವರ್ಷದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ, ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಎರಡನೇ ವರ್ಷದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಅದನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಎಷ್ಟು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಎಷ್ಟು ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಡರಾಮೆಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. Is this not an achievement of this Government? From 1960-60 to 1979-80 the total number of Primary schools that were sanctioned and given were 2,483 in the whole of the State ನಾವು ೧೯೮೦-೮೧, ೮೧-೮೨ರಲ್ಲಿ ೧,೩೮೮ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆ. ೧೯೬೯ ರಿಂದ ೧೯೭೯ರ ವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೨೪೮೩ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಕೇವಲ ೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೧೩೮೮ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸಾಧನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯಾ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ.—ಸ್ಕೂಲುಗಳಿವೆ ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷಕರೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನಾನು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಡಿಮೆ ಆದರು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಡ, ನಾವು ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಈ ಲಿಸ್ಟ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಆ ಲಿಸ್ಟ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಮ್ಮಂಥವರು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಸ್ವೀಕೃತವಾದ ಆ ಸ್ವೀ ಆರ್ದರ್ ವೇಕೇಟ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ ಆಡುಗಿನಿಂದಲೂ ಇದೇ ಇದೆ. ಈ ರೀಜನ್‌ನಿಂದ ಒಂದವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಯಿತು, ರಿಜನ್‌ನಿಂದ ಬಂದವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದೇ ಎಂದು ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ೧೯೬೯-೭೦ ರಿಂದ ೧೯೭೯-೮೦ ರವರೆಗೆ ನಾವು ೭೧೬ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ೨ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ೩೯೮ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಹೈ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ, ಬಡಬೇಕೋ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೋ, ಬಡಬೇಕೋ ಎಂಬ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಈಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರು ಬಂದು ನಮಗೆ ನಮಗೆ ಇಂಥ ಸ್ಕೂಲು, ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಮೇರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಮೇಲೆ ೨ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ಕೇವಲ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಜಾತಿಗಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಯ ಜನರಿಗೂ ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಹೈ ಸ್ಕೂಲು, ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜು, ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್, ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಏನುಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಮಗೇನಾದರೂ ಅನುಮಾನ ಬಂದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿ. ಈಗ ೧೩ರಿಂದ ಪ್ರೈವರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಆದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಿಂದಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ತಾವು ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟರೆ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ೧೯೫೬ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬರುವವರೆಗೂ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪೈಸೆ ಕೂಡ ಸಹಾಯಧನ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. From 1956 to 1979 there was no aid at all from the Central Government for the Health Department for various reasons. But today position and we have taken about Rs. 60 crores aid for various projects. Already they have given aid to Nimhans and Kidwai Cancer Institute.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ವಿಕೋರಿಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಿದಾಗ ಯಾವರೀತಿ ಇತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇತ್ತು. ಒಂದು ಕದ ಕೂಡ ರಿಪೇರಿ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಸ ರೂಪವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇರೀತಿ ಬಾರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಸರು ವಾಸಿಯಾದುದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಪರೇಷನ್ ಥಿಯೇಟರ್ ಕೂಡ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಆಪರೇಷನ್ ಥಿಯೇಟರ್ ಇದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಓಪನ್ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರದು ತಪ್ಪಿದೆ ? ಈ ಬಾರಿಂಗ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದೆಯೆ ? ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಪರೇಷನ್ ಥಿಯೇಟರ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿರಬಹುದು ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ, ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾನ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಎಷ್ಟು ನೆಗ್ಲೆಕ್ಟ್ ಆಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇದೇರೀತಿ ನೀರಾವರಿ, ಜನತಾ ವಸತಿಗೃಹ, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನೇ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅಲ್ಲದೆ, ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಏನೊಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ ಆ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ತಾವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.

SRI R. GUNDU RAO.—I will give the figures pertaining to irrigation department also. We have developed irrigation. After all irrigation projects have the collective interest and everybody's interest. ವರುಣಾ ನಾಲೆಗೆ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹೋಗಲಿ, ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವರು ಎಷ್ಟು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು ಗೊತ್ತೇ? ಹಿಂದೆ ಏನೂ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬಂದು ಪೈಸೆಯನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವರ್ಷವಾರು, ತಾರೀಖುವಾರು ಅಂತಿಂಕನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿಯೇ ಹೊರತು, ನಮ್ಮಿಂದ ನಿಧಾನ ವಾಯಿತೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. I can stand anywhere and make it very clear that it is purely a sort of technical opinion and many a times the technical opinion differed; each engineer has given different opinion and that is why even today the point is a disputable subject. ರೆಫರಿ ಲೆಫರಿ ಲೆಫರಿ, ಡಿಫರೆನ್ಸ್ ರೆಫರಿ ಲೆಫರಿ ಡಿಫರೆನ್ಸ್ ಹೆಕ್ಟೇರ್ಸ್ ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಜ್ಯೂಸ್ ರಂಗೇಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಪರದಿಯನ್ನು ಕಾಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನೂ ನೋಡಿಲ್ಲ. After all that matter can be debated any time. In the interest of the state and in the interest of our industries and power generation, let us have a special session to discuss why the Kali Nadi Project was delayed so far. I am prepared for that. What were the reasons, where was the lacuna, who was responsible, all these things can be discussed on the floor of the House any time in the interest of the State. We are all interested. It is not one person.

Regarding Raichur Thermal project, it was previously agreed. As soon as I became the Chief Minister, within fifteen days the foundation stone was laid. Earlier it was decided to lay the foundation stone. By that time the Government changed. Now the work is in progress. Any project, has to pass through so many technical scrutinies. It is a project costing several crores of rupees. There will be technical sub-committee scrutiny committee and screening committee and so on. Mr. K. H. Srinivas knows this, because he was holding the Power portfolio for some time. It is not that easy to take a decision overnight, even for a small project. ನೀವು ಬಂದರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬಂದರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವರ ಕೈಯಲ್ಲೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಬರುವವರ ಕೈಯಲ್ಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. They have to go through certain norms. Then only it can be achieved. ಶೇಕಡ 60 ಭಾಗ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೀ ಫಾರಂಸ್ ಕೀರುಗಳು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಆಗಿದೆ. ಕೆಲವುಕಡೆ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗಿರುವುದು, ಹಾಗೆನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥವನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದು.

There are about 20 to 30 thousand cases pending. Some of them have gone to High Court against the decision given by the Land Tribunals. In turn the High Court has remanded the cases to Land Tribunals. So it has to be decided again by the Tribunals only. We have also set up hundred special Land Tribunals. We are action oriented. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೀ ಫಾರಂಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೈಲಾದಷ್ಟೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಳೆದವರ್ಷ ಸ್ಟೇಷನ್

ಆಗಿ ೧೦೦ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ಸ್‌ನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇಂಡಿವಿಜುಯಲ್ ಆಗಿ ಅನ್ವಯವಾಗಿರಬಹುದು. ನಮಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಕೂಡ ಅನ್ವಯಗಳಾಗಿವೆ. ಕಾರಣ ಈ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು, ಹಿಂದುಳಿದವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿರುತ್ತೇವೆ. We have taken all care to complete well within the time and we have achieved the target.

In the whole of country—whether it is ruled by Leftist or in Kerala Land Reforms has not been implemented vigorously. They have not achieved the desired results so far as Land Reforms is concerned. It is only in Karnataka the Land Reforms has been implemented vigorously and we have achieved cent percent results. In our State so many lakhs people have taken pattas, so many people have taken possession of the lands soon after the decisions of the various Land Tribunals. This is because of concerted efforts made by the Government in this directions. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ, ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ, ಎಡ್ಯುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಚೀವ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅನಂತರ ಪವರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಾವೇರಿ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ಯಾವರೀತಿ ಡಿಸ್‌ಕಷನ್ ನಡೆದಿದೆ, ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರ ಕಾವೇರಿ ವಾಟರ್ ಬಗ್ಗೆ Even in the case Cauvery Dispute Government had a discussion with the Leaders of Opposition and we have presented a new formula to the Government of India for final settlement of the Water Dispute between us and the Tamil Nadu. We had several round talks with the Union Minister incharge of this and again we are going to meet somewhere in April or May.

Then I will come to Forest. Since I come from forest area I fought for protecting the forest and the forest wealth. ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಫುಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. I have got figures relating Forest Industries established since 1970-79. I also offered dharana when I was the Municipal President in 1963 when the then Chief Minister Sri Nijalingappa gave away 3,000 acres of forest land to a Gujarathi gentleman by name Sri Keshavalal Budhani who is now no more had burnt several lakh piece of timbers. It was a beautiful forest area on the bank of Cauvery river. What is the fate of that forest? Do you know? They have burnt the entire forest trees. Again there was a proposal to lease that Forest Land for a period of 30 years at a rent of Rs. 50/- per year. Fortunately the proposal could not take place due to difference opinion came in between Sri Mallappa and the then Forest Minister Sri B. Rachaiah. It was not materialised and the matter was dragged on upto 1971. In 1971 there was Governor's Rule in the State and in 1972 we came to power. Then, I personally took up the matter with the Chief Minister and said that they should not be given for lease. But the then Revenue Minister was in a mind on some understanding to give that land for lease. I stopped it. Thus, I have saved 3,000 acres of fertile forest land going to a man at a

cheaper rate. I am not boosting. So, from that onwards we have been trying to protect the forest lands and the forest wealth. But what has happened before we assumed the office. I quote an example. In Bagamandala B.T. wood is grown largely. It is very beautiful and fine wood. The Italian team once came to this area and said that nowhere in South America, Brazil, Africa such a beautiful rose wood is grown or available. They praised very much of the lawns and the area. To-day cattles are grazing those lands. Who is responsible for this? Is it my Government? No. We are not responsible that. The entire land was given on lease basis to some of the Retired Officers in that one or two Conservators of Forest are also party in that deal. I am telling you all these things because I come from that area and I know what is going on there. Then comes Hunsur Ply Wood Factory. Woodlogs are being supplied from Sampaje, Kalmalhaf Pushpagiri forest areas to this factory which is just 14 miles from, Subramania border. Who gave this? It is not my Government. It was given by the previous Government and Governments which ruled the State right from 1961. All those previous Governments are mainly responsible for destroying the forest wealth in our State.

SRI S. R. BOMMAL.—Congress Government ruled throughout.

SRI M. C. NANAIAH.—I very much share the concern of the Chief Minister. There are 20 wood based industries. Lot of forest area is being destroyed to meet the supply especially from the Western Ghat area. Of course, there are agreements. Now, the Chief Minister could definitely take a decision to rescind the agreements and thus we could save the forest of the Western Ghat area.

SRI R. GUNDU RAO.—I am for it. But there are certain difficulties. You were also Minister incharge of Forest Department.

SRI M. C. NANAIAH.—Government could rescind these agreements in the interest of the State. You have got that power.

SRI R. GUNDU RAO.—Your suggestion is good. But at the same time we have got to look into the interest of thousands of employees working in that industry. That apart crores of rupees have been invested. It is not so easy to tackle this issue. We have to look into the over all picture before taking any positive decision. We have study the legal implications. To quote an example in the case of Harihar Polyfibre the Court had asked us to supply the wood at the rate agreed to previously. They have questioned in the Court about the revision of rate. We have got to examine all these things.

7-00 P.M.

I am prepared to have a detailed debate on forest, but now, just I am giving you a picture as to how it is legally questionable. No less a person than Sri Siddhartha Shankar Ray, an eminent advocate, pleaded on behalf of them. Ultimately whatever may be the judgement that court gives we will have to accept it and implement it. If we dishonour the agreement, what happened? Thousands and thousands of workers will be sent out and there will be unemployment. It is not only the Harihar Polyfibres Ltd., but also there are so many companies such as West Coast Paper Mills, Chkkodi paper mill, Plywood Industries Hunsu where we have to honour agreements and supply wood to these factories. This is not a fault of our Government this is a fault committed by all successive Governments right from the year 1956. In the agreement, there is a clause, whether the raw materials is available, if the raw material is available, the Government has to say yes. If that clause is fulfilled licence will be given. ನೀವು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅಸಮತೋಲನವಾಗುತ್ತದೆ, ನಾವು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಹಣೆಯ ಬರಹ ಅವನ ಹಣೆಬರಹ. He argues, my client is suffering he has invested so much of money and the interest comes to so much; so many employees are working and that is why you honour the agreement. It is for you to think ever it now. They way, whether that Government or this, we are not bothered about it, the Government of Karnataka had entered into an agreement with us, you honour it, otherwise we will make you to honour. This is the argument they place before us. ತಾವು ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾಗ ನೀವು ಇಷ್ಟು ಮರಗಳು, ಇಷ್ಟು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕಡಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಮರಗಳು ಹೋಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. For example per annum we are supplying, one lakh cubic metres of plywood 15,000 cubic metres of match wood, 25,000 cubic metres of packing case, 5,000 metres of chip board, 2 lakh metric tonnes of Eucaliptus wood and 1.20 tonnes of bamboos. Sir it would take 20 to 30 years to grow these species. Especially teak wood takes 100 years to grow fully. We also agree, forests are perishing. Now, we have increased their growth. There is no other go. We cannot grow forest by magic. We have to acquire more lands, put forest plantation and also see that more funds are allotted for its development. It will take another 25 to 30 years to grow. What about the gap? We cannot help it. ಕೆಲವರು ಸೌದೆಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೌದೆ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ಅಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಫಿ ಪಾಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಸೌದೆ ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. At the same time, smuggling has increased. ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೌದೆ ತರುತ್ತಿದ್ದರು ಇವತ್ತು ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಗಾಡಿಗಳನ್ನು ಕಾಡಿನೊಳಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ಕಗಲಿಂಗ್ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಅದನ್ನು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ

ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. Yes, particularly we people who come from Malnad areas know that. But, today it is not possible. In those days plenty of fire wood was available. ಒಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದಾಗ, ಮರಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಂತಹ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೬೦ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ೧೯೮೦ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮರಗಳು ಕಡಿದು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ, ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಅಭೀಷರ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕವರ್ಗದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲವೆ. ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಕ್ಯಾಬಿಕ್ ಮಿಟರ್ ಮರಗಳನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಿದಾಗ ೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಮರಗಳು ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಅಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ಯಾವ ತರದ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ್ಯಾವ ತರದ ನೆಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ೧ ಲಕ್ಷ ಕ್ಯಾಬಿಕ್ ಮಿಟರ್ ಮರಗಳು ಹೋದರೆ ೧೦ ಸಾವಿರ ಲಕ್ಷ ಕ್ಯಾಬಿಕ್ ಮಿಟರ್ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಹಾಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಮರಗಳು ಬರಬೇಕಾದರೆ ೨೦ ರಿಂದ ೫೦ ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

If a range forest officer or a Divisional Forest Officer or a Conservator wants to inspect the forest in Kerala Border he has to go there via Candanore all the way in Kerala, cross the Chandragire river and enter the forest. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಚಂದ್ರಗಿರಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಆ ನದಿ ಅರಣ್ಯದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ೧೨ ಮೈಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಕೇರಳ ಬಾರ್ಡರ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಕೇರಳದ ಬಾರ್ಡರ್‌ಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಆ ಮರಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಗಡಿ ದಾಟಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಮರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲ. ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ನಾವು ಏನು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. You cannot arrest them and you cannot make them responsible. Nobody is available and no co-operation comes from even a single man there because most of the ply wood and sandle wood industries—legally or illegally, depends on our forest. ನಮ್ಮ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಮೇಲೆ ಡಿಪೆಂಡೆ ಆಗಿವೆ ಲೀಗಲ್ ಆಥವಾ ಇಲೀಗಲ್. What is the action we have taken to preserve protect and grow more sandle wood? Especially on becoming Chief Minister I have taken keen interest on forests. I have established a special squad. Formerly there were no special squads. Now, we have provided with more vehicles. They used to cut telephone wires, but now, we have provided with wireless sets. About 10 police constables were beaten to death. In Kutta area, a jeep belonging to smugglers ran on one head constable and with the result he died he was my class mate. It is not so easy was we discuss and debate here. Some concrete steps should be taken to curb all these things. Entire sandal wood oil factories are situated in the border areas of Tamilnadu and Kerala. They are entirely depending upon our sandal wood because they are not growing sandal wood in their areas. How can they continue their factories if they don't get sandal wood. In an understandable way the entire sandal wood is being smuggled to Kerala and Tamilnadu factories. The police are having only double-barrel gun, whereas these smugglers have got much more sophisticated equipments including advanced communication system. The Sandalwood in our State is decreasing rapidly. If we do not take

immediate action, in due course, we will lose the entire sandalwood in our State. About 3 years back, the total investment for raising forest plantation was Rs. Seven crores only. During the year 1980-81, we have provided Rs. Ten crores. The Government is aware that it is not sufficient, but under the present financial condition, it is very difficult to spare some more finance towards this. Rs. 1.5 crores were spent for Social Forestry during the year 1970-71. During the last year, we have spent nearly Rs. 2.30 crores. ಸ್ವಗಲ್ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗನಾವು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ವಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ರೈಫಲ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಜಾಸ್ತಿ ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. We have established a Police Station equipped with all facilities. We effected an amendment to the Act to see that maximum punishment is given to the culprits. Though legally we are not allowed, by mutual understanding with the Kerala Government, we seized so many things by entering into their State. We have done all these things to prevent smuggling of sandalwood into Kerala.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈಗ 3 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೆಸ್ ಏನು ಹಾಕಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಇದೇ ಬಾಬಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

SRI R. GUNDU RAO.—We are doing now.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಅರಣ್ಯ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾನೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಹೌದು ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಸ್ವಗಲ್ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಗಂಧದಮರ ಬೀಟಿ ಮರ ಹಾಗೂ ತ್ಯಾಗದ ಮರಗಳನ್ನು ನಾವು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಜಾಡು. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲೇಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಮಾಡದೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಈಗ ಇದನ್ನು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇರುವುದರಲ್ಲೇ ಅಡ್ಡಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸ್ವಗಲ್ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ We have taken all precautions to preserve our forest wealth. I come from that area only. I know that we are losing lot of wood every day. We shall see that it is protected prevented and huge area is brought under the new plantation in the whole of the State.

ಇನ್ನು ನಾವು ಐದು ಚಕ್ರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇಡ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಕೈ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದಾಗ ಆ ಭಾಗದ ಜನರು ಬೇಡ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಯೋಜನೆ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ಮಂಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರ ಪಾದ. ಮೊಸ್ಸಿ ನಾನು ಸಿರ್ಸಿಗ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಮಿನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅವರು ಕಾರವಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ The Central Power and Water Supply Commission have asked us to make use of Bedathi Project.

ಶ್ರೀಮತಿ ಅನಸೂಯಾ ಗಜಾನನಶರ್ಮ.—ಕೆರೆಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಮಿಳಾ ಅವರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್ ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಥರ್ಮಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡೋಣವೆಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೋಲರ್ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಗೂಡ್ಸ್‌ಗಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏನೇ ಆದರೂ ನಾವು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಲಾ-ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಂತೆ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಂತೆ ಠಾಗೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾದಂತೆ ಕ್ರೈಮ್ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಸಹ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಪತ್ತಿರ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಇವೆ. ಅದರ ವಿವರ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

Year.	Total No. of Crimes
1977	69000
1978	80000
1979	75000
1980	78000
1981	81000

ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ನೌಕರರ ಮಂಜೂರ ನಡೆದಾಗ ಗಲಾಟೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವೇ ರೀತಿ ಕಮ್ಯುನಲ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆಯೂ ಗಲಾಟೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ವಿವರಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಇದೆ.

During the year 1971, there were 8 minor communal incidents and firing wherein 101 persons were injured and 6 persons were killed. In 1972, 23 minor communal incidents and 5 major communal incidents took place in which 213 persons were injured and 10 persons were killed. In 1973, 17 minor communal clashes occurred in which 118 persons were injured and that 7 persons were killed. In the year 1974, there were only 5 minor incidents (bursting of tear gas etc.) in which 15 persons were injured. During the year 1975, 27 persons were injured in 19 minor incidents. During the year 1976, 5 minor incidents were recorded and 10 persons were injured. In 1977, 11 minor incidents were reported and the persons injured were 26. In the year 1978, there were only 3 minor incidents wherein 27 persons injured. During the year 1979, there were 2 major incidents and one minor incident in which 101 persons were injured and 3 persons were killed.

In 1980, there were 13 minor incidents, 143 persons were injured and 5 persons were killed. In 1981, there were 9 minor incidents, 115 persons were injured and 3 persons were killed. This shows that ಇದು, ಈ ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ೧೯೭೧-೭೨ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದು ಟೆಯರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಜನ ಸಾಯುವುದು ಇವೆಲ್ಲಾ ಅಂದಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವೇನೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಏನೋ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು ಅಂತ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವೇನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

SRI S.R. BOMMAI.—It is a progress.

SRI K.H. SRINIVAS.—The police have kept up their work.

SRI R. GUNDU RAO.—There were no major incidents during the year 1980-81. The highest damage to the property was in the year 1973. The largest number of incidents have taken place in the year 1972. The largest number of persons killed and injured in shooting and lathi-charging was in the year 1972.

SRI D. DEVARAJA UR.—Please repeat the figures of 1972.

SRI R. GUNDU RAO.—In the year 1972, there were 5 major incidents, 23 minor incidents, 283 persons were injured and 10 persons were killed. These figures are from the communal incidents.

ಇದು ೧೯೭೦-೭೨ ರಿಂದಲೇ ಇತ್ತು. ಆಗಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಏನೋನೋ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಬರೆಸುವುದು, ಮಾಡುವುದು, ಅದರೂ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಎಷ್ಟು ಪೂಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಭೂಪ್ಪಾಯಿ.—ಕಮ್ಯೂನಲ್ ಗಲಬೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದಿರಿ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದಿರಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದಿರಿ, ಅದರ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಯಾರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದರೂ ಗುಂಡು ಗುಂಡೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಹೊರತು ಬೇರೆನೂ ಅಲ್ಲ. ಯಾರ ಮೇಲೆ ಟಿಯರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೂ ಟಿಯರ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಬೇರೇ ಏನೂ ಅಲ್ಲ. ಅದು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಆಗಿರಲಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಗಿರಲಿ ಕಮ್ಯೂನಲ್ ಮೇಲೆ ಆಗಿರಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ.

Regarding essential commodities price rise, though is a subject of the Central Government, I want to bring to your notice that we have taken very effective action. In November 1980, March 1981 and August 1981 during this period, nearly 4 crores of Rupees worth hoarding were detected. It was a history that we created in this State, when there was worst position. 1136 persons were arrested, 1339 cases were registered during this three months range. Bulk of the essential commodities was seized and given to the public distribution. I am not saying that everything is alright so far as the position of essential commodities is concerned. But we are not lacking in this respect. We are taking all precautions and we are seizing all illegally stored essential commodities. In spite of this, because of the international situation and because of so many other aspects, price rise is there and it is bound to be there population is increasing everyday. It cannot be stopped and it is not so easy also. We have to put up combined efforts in this tedious task. Not only the Government has to put up its efforts, but also requires the co-operative efforts of the people, legislators irrespective of their caste, religion and then only we will be able to bring down the

prices. We cannot bring down prices by mere lectures or any other means. Nowadays the scope of law is so wide that it is very difficult to prove certain cases in a court of law. This is about the price rise. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವರ ಮೇಲೆ ರೇಡ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಜನರನ್ನು ಅರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಸೀಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

Sir, regarding this Sandalwood smuggling, I will just quote the figures. In the year 1980, 22 lakhs worth Sandalwood was detected and in the year 1981 34 lakhs worth Sandalwood was detected. We are not lacking in this respect. We have also introduced the medals called the Chief Minister's Gold Medals for detecting large number of cases not only in the forestry but also in Police, Excise etc., We are giving due encouragement to the Police and the Guards who have been posted to detect smuggling cases. We have taken all these measures, we request that people should see that the Forest is protected. The duty of the Opposition is to make constructive suggestions and criticisms and not going on criticising for every thing.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಂಧೇಪ್. ತಾವು ಅಪೋಸಿಷನ್ ಲೀಡರ್ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಏನು ಮಾಡನಾಡಿದಿರಿ ಅದನ್ನು ಓದಿ ನೋಡಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

SRI R. GUNDU RAO.—If I were to be in opposition, I would have complimented the Governor's Address. But when I was in Opposition, I did not speak on the Governor's Address. We can have elaborate discussions and arguments during questions and answers, calling attentions matters under Rule 312 etc., But here the Governor is not a party. He is enumerating the achievements of the Government in the last one year, pertaining to the State, pertaining to the people of Karnataka. So, the achievements of the State expressed by the Governor in his Address should be accepted and welcome by all of us.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ತಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದು ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದು ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ ಸಾಧನೆ ಯಾಗಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ವಿತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದಾಗ ತಾವು ಒಪ್ಪಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಬಿದಾರದವರಿಗೆ ಇಬ್ಬಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿ ಬೇಡ ಅನ್ನುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.— ಹೊಸ ಸಲ ನಾವು ಮಾಡನಾಡಿದಾಗ ಬಂದೊಂದು ಇಷ್ಟೂ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಮೆಲ್‌ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ತಾವು ಇದುವರೆಗೂ ಸೆಷನ್ ಅನ್ನು ಕರೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಾಡನಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.— ಮಧ್ಯೆ ರೈತರ ಗಲಭೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಇತರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದಿಂದ ಬಂದುಬಂದ ಸೆಷನ್ ಕರೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈವಾಗ ಇನ್ನೂ ವಿರಮ ಸಾರಿ ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಕುತು ಕೊಂಡು ಚೇಕ್ ಮಾಡೋಣ. ಅದಕ್ಕೇನೂ ಗಾಬರಿ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬಂದು ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.— ಹೇಗಾದರೂ ಮೋಟೋ ಆನ್ ಅಕೌಂಟಿಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಸೆಷನ್ ಕರೆಯಲೇ ಬೇಕು. ಮಾರ್ಚ್ 30ರ ವರೆಗೂ ಹೇಗಾದರೂ ಸೆಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಮೇಲೆ ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.— ನೋಡೋಣ. ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣ. ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಟೀಕೆಗಳು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬರಲಿ. ನಾವು ಮತ್ತೆ ನಿಮ್ಮ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ.

೭-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಈಗ ನಾವು ಮಾಡಿರುವ ಅಜೀವ್‌ವೆಂಚ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ. They oppose just because they are in opposition. That is why this cry is there for the last 25 years. People are fed up with the Opposition because there is no constructive Opposition. There should be constructive opposition and all Opposition parties should extend their co-operative hand for implementing progressive policies and programmes of the Government. That is why, I am telling you all to unanimously accept the Governor's Address. We will definitely keep all your suggestions in mind. It is the first time in the history of Karnataka that a bachelor has become the leader of the Opposition.....

SRI K.H. SRINIVAS.—The Opposition is supposed to work as a balancing factor. That is why, to balance the Chief Minister we have made a bachelor as the leader of the Opposition.

SRI R. GUNDU RAO.—To balance the Chief Minister, you cannot bring a bachelor leader of the Opposition. I could have understood if the leader of the Opposition is a lady.....

SRI K.H. SRINIVAS.—Then, there will be no balancing, it is only co-operation.

SRI R. GUNDU RAO.—In the history of Karnataka, this is the first time that the Chief Minister has whole heartedly welcomed the leader of the Opposition. Then, Sri Devegowda and Sri Thimmegowda, both of them spoke about the Chancellor. The Governor, in the capacity of Chancellor, under section 8 of the Universities Act, *suo moto* has taken certain decisions. He has ordered for an enquiry there ends the matter. After the submission of enquiry Report, it is for the Government to take a decision in the matter. Now, there is nothing to be done. He has exercised his powers under Section 8 of the Universities Act. I don't think more debate is necessary on this issue. It is not the intention of anybody to degrade or denigrate any person. The present Vice-Chancellor is also a well-known and reputed person he has worked so many years in the University of Mysore. Nobody disputes that. But, certain complaints have been received there are so many reasons for it. Nobody has got disrespect

towards the Vice-Chancellor. He is enjoying highset respect. He has been appointed as Vice Chancellor by the Governor taking all aspects into consideration. Let us see what is going to happen. For the first time, vokkaligas and harijans got medical colleges in our State. In the entire country the Ambedkar Medical College is the only medical college which is run by scheduled castes and tribes. Vokkaligas, the second largest community in our State could not get a Medical College in the tenure of other Chief Ministers, including a Vokkaliga chief Minister. But, our Government gave a Medical College to them. What more you want? You have to give exemplary compliment to my Government. ಈ ಕೆಂಪೇಗೌಡ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರಲಿ.

SRI S.R. BOMMAI.—We have complimented you.

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಹಳ ಚುಚಲಿ. ಅವಳಿಂದ ನಾವು ಹೂವಿನ ಹಾರವನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದಿರುವಾಗ ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾವ್‌ರವರ ಮೂಗು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಗುಂಡೂರಾಯರೂ ನನಗಿಂತ ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಮಗೆ ಒಲಿಯುವುದು ಯಾವಾಗ? ಅದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೇಲರ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಒಲಿಯುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ೮ ವರ್ಷದ ನಂತರ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದಾಳೆ. At least, now I am satisfied because she will be with me for another eight years.

SRI S.R. BOMMAI.—It depends upon how you treat her.

SRI R. GUNDU RAO.—I will definitely treat her much better than the previous kings because so many things are to my advantage. Sir, I would like to give you one more instance. ಈ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ. ಯಾವ ಜಾತಿಗೂ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ. In our Government, irrespective of castes, and political considerations we have given colleges and other educational institutions in the State. Sri Qumarul Islam came and asked permission to establish a Polytechnic at Gulbarga, immediately our Government gave him permission. He showed interest in opening a Polytechnic. He has collected funds and started it. I only went and laid the foundation stone. Now, it is coming up very well. Our Government has no caste feelings.

SRI QUMARUL ISLAM.—Sir, I have given 42 seats free of cost. I can show you the record. We have given 6 seats to non-muslims also.

SRI R. GUNDU RAO.—There was a sigh of relief in many mutts. They say, we are happy. ನಾವು ಯಾವ ಜಾತಿಯವರ ಸತ್ತಿರ ಹೋಗಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಆ ಮಠಕ್ಕೂ ಈ ಮಠಕ್ಕೂ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆ ಜಾತಿಗೂ ಈ ಜಾತಿಗೂ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಇವರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಜಿಲ್ಲಾ ಲೆವಲ್‌ನಲ್ಲಾಗಲೀ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರು ಕರೆದರೂ ಅವರ ಮನೆಗೆ ನಾವು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ, ಫಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇಂತಹ ಗೌರವಂಟನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಇವರು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಅಪೋಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಆತ್ಮವಂಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ Whether it is lingayat mutt or a vokkaliga mutt, wherever I go, they were all telling, your Government is a good Government we are not at all being troubled or harassed by anybody. Our Government has taken a firm decision to erect a statue of Dr. Babasheb Ambedkar in front of Vidhana Soudha. Daliths and people belonging to weaker sections say, this is the only Government where the administration right from the rural level to State level is good. You ask anybody, he says, there is a difference in the administration.

There are instances in the past Government. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಮನೆಗಳನ್ನು ರೈಡ್ ಮಾಡಿದರು. It is not our duty to go into individual questions. We never interfere in individual matters. We have never taken a single decision since two years on a political ground. We have taken all decisions on merit. That is how we have been functioning. We have tried to lessen the interference in administration, transfers, promotions or extensions. We are not giving any extensions. Had we done that, Mr. Singri Gowda would not have become the Secretary today; Mr. Subbarao would not have become Secretary and retired. We have stopped extensions. With all the authority I can say that we have achieved 80% results. Everyone should appreciate it. Opportunities have been given to all people. Not a single transfer was cancelled. Only on merit we have done it. In one or two instances it may happen. If that is brought to our notice, we will take action to rectify it.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ವಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎನಾದರೂ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ವಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ನೆಹರೂರವರ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ನೆಹರೂರವರ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಶ್ರೀ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸದೆ ಬೇರೆ ಯಾರ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು? I only took a decision. When Sri Hanumanthaiah was alive, we took a decision to erect his statue. We are going to instal

Sri Hanumanthaia's statue very soon. The only thing is that we have to decide who should be the sculptor. ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಜಯಂತಿ ಮತ್ತು ಬಸವೇಶ್ವರ ಜಯಂತಿಗೆ ಸುಮಾರು ೧೫-೨೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಜ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಯಾರೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ರಜ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದೆ. A person who built Vidhana Soudha, a person who is known for such a dynamic administration and a person whose entire service was for the country, we have to erect his statue. I think, we have taken a wise decision. We shall see that as early as possible it will be installed near Vidhana Soudha. I give that assurance. There is no question of going back. ನಾವು ಸಿರಿಗೆರಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರ ಸರ್ಕಾರ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಸರ್ಕಾರ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಚರಾಯಮಾನ ವಾಗಿ ಇರಲಿ ಎಂದು ಅಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. No Lingayat Chief Minister has taken a decision. I have taken a decision to declare it as a General Holiday. My Government has taken a decision to declare Ambedkar birthday as a General holiday.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಸಿರಿಗೆರಿ ಮಠದ ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದಾಗಲೂ ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಎತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ, ಅದಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ನೀವು ಹೋದಾಗ ನಮಗೆ ಅಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನೀವು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ರಿಜರ್ನ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗೌರ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೆಲವು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. This is how the people feel today. May be, I cannot do everything. But when compared to the past Governments, the people in Karnataka are very happy with our decisions and people belonging to all castes are happy. That is the sign of our efficient and effective administration. ಯಾವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. It is irrelevant. Government has not been responsible for all these things. ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಖರ್ಚನ್ನು ಸಹಾ ಯಾವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. We have treated everybody equally. The Janata Party convention took place. We gave them place in the Palace Grounds. All facilities were given. They paid for that. The Party will pay the money for all the facilities such as water connection, power and other facilities. Then the R.S.S. convened some convention. We gave water, power and everything. It is the question of the competency of the activity of the individual party. Each party will have its conventions and meetings. All these things have no relevance to the Government. ಮುರಾರ್ಜಿದೇಸಾಯಿಯವರು ಕಂಠೀರವ ಸ್ಟೇಡಿಯಂಗೆ ಬಂದಾಗ ತಾವೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಪೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ತಿಪ್ಪಗೊಂದನ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೇ? You pay compliments. In 1978 the Prime Minister thhm came there was public gathering in Kanteerava Stadium. People came We welcome it. As a Prime Minister he came. It is his prerogative

And then you had the Executive Committee meeting in Thippagond anahalli. Under no circumstances we should undermine the authority. Authority is permanent, position is permanent. Individuals are not permanent. Individuals will come and go. Let us move in that spirit. Then only can your present planning and experimentation to have unity in the opposition be successful. In this State Janata party has such a credibility always that it is the second party. What made you to join the U.D.F. I do not know. I can understand if CPI joins or if Republican party or if Muslim League or if B.J.P. Join. But with whom you are joining?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾಡ್ರಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪದೇ ಪದೇ ನಮ್ಮ ಯು.ಡಿ.ಎಫ್. ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಯು.ಡಿ.ಎಫ್ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವುದು ಏತಕ್ಕೋದರೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ವಾಗಲಿ ಎಂದು ಅಷ್ಟೆ ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಈಗಲೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸು ತ್ತೇನೆ.

SRI R. GUNDU RAO.—We want that. Im not making politiera out of it. I never made that. I never tried to draw Membeccs to se and dislodge Sri Lakshmisagar. It is not my job at all. But if it automatically happens. I am not responsible for it. But I will not do that job, ನಾನೂ ಅವರಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ನಿಮ್ಮೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. I am not referring to you only. I am referring to K.H. Srinivas also. the Deputy Leader of the Opposition because they had made charges against him also.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಚ್. ಪಟೇಲ್.—ಈಗ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಖಾಯಂ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಖಾಯಂ ವಿರೋಧಿಗಳಿಲ್ಲ. ಖಾಯಂ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಇಲ್ಲ, ಖಾಯಂ ವಿರೋಧಿಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ರಾಜ ಕೀಯ ಹೇಳಿಕೆ. There are no permanent friends or foes in politics. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ನಾಯಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಈ ಯು.ಡಿ.ಎಫ್. ಗಿಂತ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೇ ನಾವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧೀನಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. Hundred times I can say. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಇದ್ದಂಥ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಲ್ಲಾ ನಿಮಗೆ ಏನು ಗ್ರಹಣಾರ್ಹವೆಂದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. I am telling you all this in the inter- est of democracy and in the interest of opposition because it is very very relevant. ಮಾನ್ಯ ರಾಂದೇವ್ ಅವರಾಗಲಿ ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರಾಗಲಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಒಂದೊಂದು ಮಾತನ್ನೂ ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರನ್ನು ತಪ್ಪು ಲೇಡರಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. At least one thing I am satisfied. The present leader of the Oppo- sition can function little more effectively than the previous leader of the opposition. The entire charge made by the PAC Chairmad Mr. Bommai was against the UD because the UDF Government was there,

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಪಿ.ಎ.ಸಿ. ಭೇರ್ವನಿಶಿಪ್‌ನಲ್ಲೂ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ, ಯಾರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಎಂದು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೇ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ೧೯೭೫-೭೬ ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವೇ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಯು.ಡಿ.ಎಫ್. ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಹೋಪ್ ಇತ್ತು. ನಾವೇ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸೆ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್-ಎ ಮೇಲೆ ಬೇಜಾರು ಆದಾಗ, ಅಲ್ಪರೇನೇಟೆವ್ ಆಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಹೋಪ್ ನಿನ್ನೆಯವರೆಗೂ ಇತ್ತು. ಇದತ್ತು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಪೇಪರ್ ನೋಡಿದಮೇಲೆ ನಿರಾಸೆಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಜನರ ಮುಂದೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದವರು, ಮೈಕ್ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು, ಗ್ರೋವರ್ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದವರು

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮತ್ತೆ ನೀವು ಚುನಾವಣಾ ಭಾಷಣ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಇದು ಗವರ್ನರ್ ಆಡ್ರಸ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಾಪೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಜನ ಬಂದರೆ ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಡಿ, ಏಕೆ ಈ ಕಷ್ಟ. ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ತಪ್ಪುಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನನ್ನೇ ಕೊಲೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಾಗುತ್ತದೆ, ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಂದರೆ ಏಕೆ ಬಿಡುತ್ತೀರಾ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಸ್ವಲ್ಪ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಮುಗ್ಧ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಏನಪ್ಪ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೂ ಹೀಗಾಯಿತಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈ ದೇಶ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಪ್ರಬುದ್ಧವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಎಲಿಯವರೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿಪೂಜೆ, ಅಧಿಕಾರ ಪೂಜೆ, ಅಂಥಶ್ರದ್ಧೆ, ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ ಅದುವರೆಗೆ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಜನರು ಏನೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಪಾಪ, ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದರೂ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ: ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಜನ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರಿಗೆ ಸಕ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಇವರು ಹೀಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಜನ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೇನಿಲ್ಲ, ನನಗೆ ಲಾಭವೇ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ನಾವು ಸದಸ್ಯರು ಕನ್‌ಕ್ವೆಟ್ಟಿವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಮಯ ಆಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎರಡು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವಿಜಯನಗರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಸೈಫುಡರಿ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ, ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ರೆಕ್ರೂಟಿಂಗ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. Regarding PSO recruitment, we have taken note of the argument and Government will take decision. Why are you hurrying? ರಾಜಕೀಯ ಭಾಷಣ ನಾನೇಕೆ ಮಾಡಲಿ, ನೀವು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. I never talked in the debate politically. Only you started talking politics. What can I do? I have to meet you politically. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ರೆಕ್ರೂಟಿಂಗ್ ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. The

Government would come out with new decisions. We will come out within a day or two. ಮತ್ತೆ ಲಿವಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಲಿವಿ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆ ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಇದೆ. Regarding levy, we will discuss it in a day or two. Government will come out with reply. Regarding stipendary graduates, we have already appointed a sub committee and the committee as seized of the matter and would take a decision. We are not avoiding any important questions. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. I think they are satisfied and we shall unanimously accept the Governor's address and let us see that we start a new chapter with our new Opposition Leader Mr. Lakshmisagar. Thank you very much.

MR. SPEAKER.—I will put the motion to the vote of the House The question is.

“That we the members of the Karnataka Legislative Assembly assembled in this Session, beg leave to thank the Governor for the Address delivered to the members of Legislature on 28th January 1982”.

The motion was adopted

MR. SPEAKER.—Now the House stands adjourned to meet tomorrow at 1.00 P.M.

(The House adjourned at fifty eight minutes past eight of the clock to meet again at one of the clock on Friday the 12th February 1982).